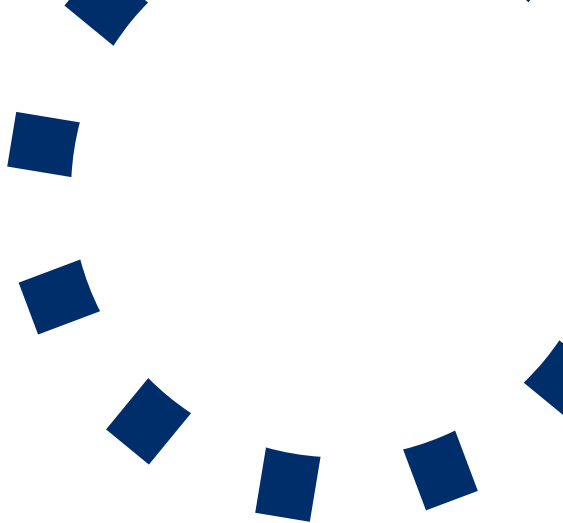

FINNCHAM

KV-asiat – ajankohtaista

8.11.2021 | Anne Hatanpää

AASIA JA LÄHI-ITÄ	2
Afganistan	2
Intia	2
Israel	3
Kazakstan	3
Kiina	4
AFRIKKA	13
Etelä-Afrikka	13
Namibia	13
Tunisia	13
EUROOPPA	14
Alankomaat	21
Belgia	21
Espanja	21
Islanti	22
Iso-Britannia	22
Italia	22
Itävalta	22
Kreikka	23
Kroatia	23
Latvia	23
Liettua	23
Norja	23
Portugali	24
Puola	24
Ranska	24
Romania	25
Ruotsi	25
Tanska	26
Tšekki	26
Turkki	26
Unkari	27
Valko-Venäjä	27
Venäjä	27
Viro	38
POHJOIS-AMERIKA	38
Yhdysvallat	38
LATINALAINEN AMERIKA	39
Brasilia	39
Chile	40
Peru	40
NIMITYKSET	41
TULLI	51

AASIA JA LÄHI-ITÄ

AFGANISTAN

"Taliban on näillä näkymin tullut jäädäkseen" - Kansainvälisen yhteisön on tunnustettava Afganistanin islamistisen emiraatin nousu

Uusi aikakausi käynnistyi Afganistanissa 15. elokuuta, kun Taliban valtasi Kabulin. Ääriliikkeen aatteessa yhdistyvät antimodernistinen, vanhoillinen maailmankuva ja traditionaalinen islamin tulkinta. Talibanin johto on ilmaissut olevansa valmis työskentelemään yhdessä kansainvälisen yhteisön kanssa - mutta voiko yhteistyö islamistisen emiraatin kanssa tulla kysymykseen? Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa julkaisussa vieraileva johtava asiantuntija Olli Ruohomäki toteaa, että kansainvälisen yhteisön on hyväksyttävä se väistämätön tosiasia, että Taliban on näillä näkymin tullut jäädäkseen. Maassa ei ole uskottavaa oppositiota, joka voisi haastaa Talibanin. Lisäksi liikkeestä on tullut keskeinen osa Afganistanin sosiaalista kudelmaa. Ruohomäen mukaan kansainvälisen yhteisön on valittava huonon ja vielä huonomman vaihtoehdon välillä. Vaikka Taliban on huono valinta, näkymä loputtomasta väkivallasta ja siviilien kärsimyksistä osaamattoman, korruptoituneen ja ulkoisen avun keinoin toivotonta taistelua pitkittävän Kabulin hallituksen vallassa olisi voinut olla vielä pahempi. "Riippumatta ratkaisusta kansainvälinen yhteisö ei saa hylätä Afganistanin kansalaisia karun tulevaisuuden edessä, jota varjostaa kovan linjan islamistinen hallinto", tutkija kirjoittaa.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/afganistan-ja-islamistisen-emiraatin-nousu>

Kehitysyhteistyön saavutukset Afganistanissa eivät pyyhkiydy pois

Suomi keskeytti kehitysyhteistyönsä Afganistanissa talebanien valtaannousun myötä. Viimeisen 20 vuoden kehitysyhteistyön tulokset eivät kuitenkaan valu hukkaan, sanoo erityisasiantuntija Merja Mäkelä.

https://um.fi/uutiset/-/asset_publisher/GRSnUwaHDPv5/content/kehitysyhteistyon-saavutukset-afganistanissa-eivat-pyyhkiydy-pois

Vetäytyminen Afganistanista on uuden aikakauden alku - suurvaltakilpailu korostuu kansainvälisessä politiikassa

Afganistanin operaation päätyminen tarkoittaa loppua Yhdysvaltojen johdolla käydylle terrorisminvastaisen sodan aikakaudelle. Kaksikymmentä vuotta kestäneen sodan päätös heijastelee myös murrosta kansainvälisen politiikan voimasuhteissa. Tämä ilmenee yhtäältä kiihtyvänä suurvaltakilpailuna Yhdysvaltojen, Kiinan ja Venäjän välillä sekä toisaalta Euroopassa sisäisesti vahvistuvana keskusteluna EU:n strategisesta autonomiasta.

Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa Briefing Paper -julkaisussa esitetään, että Yhdysvaltojen ja sen liittolaisten kaotettua Afganistanista on tarjonnut Kiinalle ja Venäjälle tilaisuuden korostaa lännen heikkoutta. Yhdysvaltojen keskittäessä huomionsa aiempaa enemmän suurvaltakilpailuun EU:n näkökulmasta keskeiseksi nousee Euroopan sotilaallinen toimintakyky. Julkaisussa todetaan, että Afganistanissa kriisinhallintayhteistyötä tehneellä Suomella tulisi myös olla aiempaa kirkkaampi näkemys siitä, miten EU:n kasainvälispoliittista asemaa tulisi vahvistaa ja miten tämä voisi parhaiten palvella Suomen turvallisuusetuja.

Julkaisun ovat kirjoittaneet Ulkopoliittisen instituutin johtava tutkija Charly Salenius-Pasternak Yhdysvaltojen politiikan ja vallan tutkimuskeskuksesta, vieraileva vanhempi tutkija Pete Piirainen ja vanhempi tutkija Matti Pesu Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan hankkeesta, vanhempi tutkija Jyrki Kallio globaalien turvallisuuden tutkimusohjelmasta ja tutkija Tuomas Iso-Markku Euroopan unionin tutkimusohjelmasta. <https://www.fiia.fi/julkaisu/nakokulmia-afganistanin-operaation-paattymiseen>

INTIA

Intian koulutusreformien pitkä historia, osa 1: Miksi olemme vielä tässä?

Intian koulutusjärjestelmää on korjailtu vuosikymmenten saatossa lukuisilla uudistuksilla, toimintaohjelmilla ja asetuksilla, ja nyt on käsillä usuin reformi, NEP2020. Aiempien uudistusten

karma on ollut alavireinen, vaikka Intiassa on saavutettu myös merkittävää edistystä, esimerkiksi tyttöjen lukutaidon osalta. Uudistuksen isona koetinkivenä ovat patriarkaalin kastikulttuuri sekä opettajien ammattitaito ja arvomaailma. Lapsiavioliitot ja lapsityövoiman käyttö mutkistavat erityisesti tyttöjen koulutietä. Kerala ja Delhi ovat uineet vastavirtaan tehden huomionarvoisia uudistuksia ja saavuttaneet myös tuloksia. Olisiko näistä siemeneksi isommalle muutokselle jättiläisvaltion koulutusjärjestelmässä? <https://bit.ly/2TCBLOc>

Intian koulutusreformien pitkä historia, osa 2: NEP2020 – mitä se on?

National Education Policy 2020 on kunnianhimoinen koulutus uudistus, joka tähtää syvälliseen uudistukseen Intian koulutusjärjestelmässä. Tavoitteena on vähentää ulkoa opiskelua ja testaamista ja lisätä toiminnallisuutta, vuorovaikutusta sekä kokemuspohjaista oppimista. Ongelmanratkaisutaidot, kriittinen ajattelu sekä uteliaisuus on nostettu ohjaaviksi pedagogisiksi ajureiksi. NEP2020 tuo Intian koulutusjärjestelmän ja sen uudistuksen lähemmäksi suomalaista osaamista ja suomalaisia pedagogisia käytäntöjä. Paljon kuitenkin riippuu resursoinnista: uudistuksessa tavoitellaan koulutusbudjetin tuplaamista seuraavien 10 vuoden aikana, mutta liittovaltion budjetti 2021 höyläsi koulutusmenoja 6,1% edellisvuodesta. <https://bit.ly/3xaQPR1>

Intian koulutusreformien pitkä historia, osa 3: Onko mitään otettu opiksi?

NEP2020:n toimeenpano ajoittuu haastavaan aikaan koronaepidemian koetellessa maata. Koronakriisi on johtanut koulutuksen nopeaan digitalisoitumiseen, ja voittajia ovat olleet nopealiikkeiset, online-koulutusratkaisuja tarjoavat firmat. Nopea digiloikka on osaltaan murentanut tasa-arvokehitystä, sillä digi-Intia on monilla vielä loikan päässä. Mahdollisia yhtymäkohtia suomalaiseen osaamiseen on paljon joka tasolla, myös projektin hallinnan ja johtamisen näkökulmasta. Helpoimmin partnerit löytyvät yksityiseltä puolelta, vaikka osaamisen tarve on suuri nimenomaan julkisella puolella. Ei-kaupallisilla ponnistuksilla voidaan luoda referenssejä ja luottamusta, jotka ovat tärkeitä kaupallisen toiminnan rakentamisessa. <https://bit.ly/372zqjT>

ISRAEL

Katsaus Israelin start-up ja innovaatioekosysteemiin

Kulunut vuosi 2021 on ollut jälleen ennätysellinen Israelin innovaatio ja start-up ekosysteemissä, jolloin israelilaiset teknologiayritykset keräsivät 11,9 miljardia USD rahoitusta ensimmäisen 6 kuukauden aikana. Tel Avivin rooli on noussut yhä merkittävämmäksi ja se kattaakin jo lähes 50 % Israelin innovaatio ja start-up ekosysteemin osa-alueista. Israelissa on havaittavissa selkeä siirtymä "start-up" valtiosta "scale-up" valtioksi, pörssilistauksia on ollut ennätyselliset 48 ja rahoituskerrosten mediaani on yli tuplaantunut viime vuoden aikana. Team Finland tiimi keskittyy Israelissa pääasiassa Energia, Terveysteknologia, Bio- ja Kiertotalous, Kyberturvallisuus ja FinTech -ratkaisuihin.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/katsaus-israelin-start-up-ja-innovaatioekosysteemiin/384951

KAZAKSTAN

Kazakstanin uusi ympäristölaki ohjaa saastuttavat yritykset parhaan saatavilla olevan teknologian käyttöönottoon

Kazakstanin uusi ympäristölaki tuli voimaan 1.7.2021. Tavoitteena on vähentää päästöjä ja tehdä Kazakstanista hiilineutraali valtio vuoteen 2060 mennessä. Uusi ympäristölaki edistää saasteita vähentävän teknologian käyttöönottoa ja lisää ympäristövaikutusten valvontaa. Suurennuslasin alla ovat etenkin 50 suurinta Kazakstanissa toimivaa yritystä, jotka tuottavat 80% maan päästöistä. Uudella lainsäädännöllä halutaan näiden yritysten ottavan käyttöönsä parhaan saatavilla olevan teknologian (BAT) ratkaisuja siirtymäajan puitteissa. Jos yritykset eivät noudata uutta lainsäädäntöä, uhkana ovat monikertaisesti nousevat sakot ja päästömaksut. Ottaen huomioon ympäristölain velvoittaman päästöjen seurantarjestelmien sekä muun BAT-teknologian käyttöönoton saattavat uudistukset tarjota uusia mahdollisuuksia myös suomalaisyrityksille, joilta löytyy osaamista esimerkiksi energiatehokkuuden ja uusiutuvan energian käytön sekä

tietoliikenteen ja digitaalisten ratkaisujen aloilta. Kazakstanissa kootaan paraikaa listaa yrityksistä, jotka saavat tarjota BAT-ratkaisuja ympäristölain puitteissa. <https://bit.ly/3ybyLY7>

KIINA

Kommunistisen puolueen hallinnan aikana Kiinan talouskehitys on ollut vaiherikasta

Kiinan kommunistinen puolue juhlistaa tänään 1.7.2021 perustamisensa 100-vuotispäivää. Puolue perustettiin Kiinan tasavallan (1912–1949) aikaan, ja se nousi Manner-Kiinassa valtaan voitettuaan sisällissodan nationalistista Kuomintang-puoluetta vastaan vuonna 1949. Puolueella on edelleen jakamaton poliittinen valta Kiinassa, ja valtio ja puolue kytkeytyvät tiiviisti toisiinsa.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202126_1/

Manner-Kiinan pörsseissä alkuvuoden innostus vaihtui tasaisempiin tunnelmiin

Pörssikurssit ovat kehittyneet vuoden ensimmäisellä puoliskolla selvästi viime vuotta maltillisemmin, ja heikommin kuin muualla maailmassa. Alkuvuoden kurssinousu vaihtui maaliskuulle tultaessa selvään laskuun, josta on vuoden toisella neljänneksellä toivuttu vain osittain. Kesäkuun viimeisenä päivänä pörssikurssit olivat Manner-Kiinassa (CSI 300) samalla tasolla kuin tammikuun alussa. Sen sijaan kehittyvissä talouksissa (MSCI EM) osakekurssit olivat 7 %, Yhdysvalloissa (S&P 500) 14 %, Japanissa (Nikkei 225) 5 % ja maailmalla keskimäärin (FTSE All World) 13 % vuoden alkua korkeammalla.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202126_2/

Kiina teki vain vähän suoria sijoituksia Eurooppaan ja Yhdysvaltoihin viime vuonna

Sijoitukset ovat vähentyneet vuodesta 2016 lähtien, mitä selittää Kiinan tarkempi ulkomaisten investointien ja pääoman ulosvirtauksen sääntely. Lisäksi kiinalaissijoitusten valvontaa on lisätty Yhdysvalloissa ja Euroopassa, ja viime vuonna myös koronapandemia todennäköisesti lykkäsi monien yritysten investointisuunnitelmia. Taloustilanteen paranemisesta huolimatta investointihalukkuutta voi jatkossakin rajoittaa poliittisten suhteiden sekä kiinalaisyriyten rahoitustilanteen kiristyminen.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202126_3/

Kiinassa teollisuuden kasvuvauhti tasaantunut, vähittäiskauppa vahvistuu

Toukokuussa teollisuustuotannon kasvu ylsi lähes 9 prosenttiin vuotta aiemmasta. Erityisen vahvaa vuosikasvua on nähty korkean teknologian tuotteissa, kuten sähköautoissa (166 %), roboteissa (50 %) ja mikropiireissä (38 %). Teollisuus toipui koronapandemiasta nopeasti ja tuotanto palannut jo koronaa edeltäneelle kasvu-uralle. Sekä huhti- että toukokuussa tuotannon kausitasoitettu reaalkasvu edeltävästä kuukaudesta oli 0,5 %, mikä on samaa luokkaa kuin ennen koronakriisin puhkeamista.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202124_1/

Paikallishallinnon epäselvää rahankäyttöä rajoitetaan siirtämällä maanmyyntitulojen kerääminen verovirastoille

Kesäkuun alussa ilmoitettiin finanssiministeriön johdolla uudistuksesta, jonka myötä maankäyttöoikeuksien myynnistä syntyvien tulojen kerääminen siirretään vastedes paikallisten verovirastojen vastuulle. Nykyisellään vastuu varoista on paikallishallinnon luonnonvaroista vastaavilla osastoilla, joiden tulisi siirtää ne paikalliskonttoreihin, jotka ovat vastuussa varojen hallinnoinnista. Viime vuosina Kiinan kansallinen tilintarkastusvirasto on kuitenkin raportoinut useista viivästyksistä rahojen tulouttamisessa, kun paikallishallinnot ovat mm. tukeneet niillä omia, velkaantuneita rahoitusyhtiöitään (LGFV). Maakaupoista saadut tulot kuuluvat jatkossakin paikallishallinnoille, mutta uudistus lisää keskushallinnon mahdollisuutta valvoa rahojen käyttöä. Paikalliset verovirastot yhdistettiin vuonna 2018 valtiolliseen veroviranomaiseen, ja ovat siten suoraan keskushallinnon silmälläpidon alaisia. Uudistusta kokeillaan ensin heinäkuun alusta lähtien kuudella alueella ja ensi vuoden alusta muutos astuu voimaan koko maassa.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202124_2/

Kiinassa hyväksyttiin ulkomaisten sanktioiden vastainen laki, Yhdysvallat uudisti kiinalaisyritysten sijoituskieltolistaa

Kiinan kansankongressi hyväksyi viime viikolla uuden ulkomaisten pakotteiden vastaisen lain. Lakivalmistelu tehtiin suljetuin ovin ja se astuu voimaan välittömästi. Laki mahdollistaa mm. varojen jäädytyksen sekä rajoituksia pääsulle Kiinaan ja yhteistyölle Kiinassa sellaisilta henkilöiltä ja organisaatioilta, jotka asettavat tai toteuttavat ulkomaiden Kiinalle asettamia pakotteita ja Kiinan vastaisia rajoituksia. Laki ulottuu myös tällaisten henkilöiden perheenjäseniin ja yritysten johtoon. Lain mahdollinen toimeenpano määrittelee, millaisia vaikutuksia sillä tulee olemaan ulkomaisten yritysten toimintaan Kiinassa. Eurooppalainen kauppakamari Kiinassa kritisoikin erityisesti lain läpiviemisen läpinäkymättömyyttä. Laki seuraa tammikuussa kauppaministeriön antamaa asetusta, jonka mukaan kiinalaisyritysten ja henkilöiden tulee raportoida viranomaisille kaikista kohtaamistaan Kiinan vastaista rajoituksista.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202124_3/

Länsiyrityksillä positiiviset odotukset Kiinan-markkinoista, mutta vanhat ongelmat vaivaavat yhä

Amerikkalaisen ja EU-kauppakamarin jäsenilleen tekemien kyselyiden mukaan sekä eurooppalaiset että yhdysvaltalaiset yritykset ovat luottavaisia Kiinan markkinoiden kasvuun. Toisaalta yrityksiä huolettavat korona ja kaupan politisoituminen, ja Kiinan liiketoimintaympäristö koetaan edelleen epäreiluksi. Yhdysvaltalaisen kauppakamarin AmChamin teettämään kyselyyn vastasi 345 Kiinassa toimivaa yhdysvaltalaisyritystä loka-marraskuussa 2020, ja EU-kauppakamarin kyselyyn vastasi 585 eurooppalaisyritystä helmikuussa 2021.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202124_4/

Kiinan talouskasvu koheni huhti-kesäkuussa alkuvuoteen verrattuna, mutta oli pandemiaa edeltänyttä aikaa hitaampaa

BKT kasvoi virallisten tilastojen mukaan toisella neljänneksellä 7,9 % vuodentakaisesta (tammi-maaliskuussa 18,3 %). Vuosikasvuluikiuhin vaikuttaa huomattavasti viime vuoden vertailuajankohta. Edelliseen neljännekseen verrattuna tilastoviraston julkaisema kausitasoitettu BKT-kasvu kiihtyi huhti-kesäkuussa 1,3 prosenttiin (5,3 % vuositasolle korotettuna), kun tammi-maaliskuun neljännesvuosikasvuja revisioitiin alaspäin vain 0,4 prosenttiin. Myös kahden vuoden keskimääräisiä kasvulukuja tarkasteltaessa kasvu kiihtyi edellisestä neljänneksestä ja oli 5,5 %.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202128_1/

Kiinan keskuspankki laski liikepankkien varantovaatimuksia

Lähes kaikkien pankkien varantovaatimusta, eli osuutta talletuksista, joka pankin tulee pitää keskuspankin reservissä, laskettiin tänään (15.7.) 0,5 prosenttiyksiköllä. Suurille pankeille keskimääräinen varantovaatimustaso on nyt 12 %, keskisuurille pankeille 9 % ja pienille 5,5 %. Lisäksi tasoihin on tehty kohdennettuja alennuksia tietyt kriteerit täyttävillä pankeilla ja niiden tasoa tarkastellaan määräajoin myös pankkikohtaisesti. Nyt toteutettua varantovaatimusten laskua ei sovellettu pankeille, jolla oli jo tätä ennen alhaisin 5 %:n taso. Keskuspankin mukaan pankkisektorin keskimääräinen varantovaatimustaso laski 8,9 prosenttiin. Viimeksi varantovaatimuksia alennettiin kaikille pankeille tammikuussa 2020 ja kohdennetusti joillekin pankeille huhti-toukokuussa 2020.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202128_2/

Kiinan ulkomaankaupan kasvu jatkui toisella neljänneksellä

Vuoden 2021 ensimmäisellä puoliskolla Kiinan viennin dollariarvo kasvoi 30 % vuoteen 2020 ja 38 % vuoteen 2019 verrattuna. Huhti-kesäkuussa Kiinan tavaraviennin arvo oli 809 mrd. dollaria, mikä oli 30 % enemmän kuin vuosien 2020 ja 2019 toisella neljänneksellä.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202128_3/

Kiinan oman kansainvälisen maksuselvitysjärjestelmän CIPSin käyttö kasvanut nopeasti Kiinan keskuspankin hallinnoiman CIPS-maksuselvitysjärjestelmän (Cross-border Interbank Payment System) kautta välitettiin viime vuoden aikana 2,2 miljoonaa maksua, joiden yhteisarvo oli 45 200 mrd. juania. Viime vuonna maksujen määrä kasvoi noin 20 % ja yhteisarvo yli 30 % vuotta aiemmasta. Etenkin viime vuoden viimeisellä neljänneksellä kasvu oli vahvaa.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202128_4/

Valtionhallinnon Kiina-toimintaohjelma on päivitetty

Ulkoministeriö on päivittänyt vuonna 2010 laadittua valtionhallinnon Kiina-toimintaohjelmaa yhdessä muiden ministeriöiden kanssa. Päivitettyllä toimintaohjelmalla pyritään varmistamaan ajantasainen tilannekuva nopeasti muuttuvassa kansainvälisessä toimintaympäristössä sekä vastaamaan Kiinaan liittyvään tiedontarpeeseen, joka on merkittävästi lisääntynyt. Päivitetty toimintaohjelma vahvistaa johdonmukaisuutta sekä Suomen olemassa olevia linjauksia ja toimintatapoja. <https://bit.ly/3x6yUL7>

Kiinan velkaantumismuutos hidastunut viime kuukausina

Kiinan keskuspankin mukaan kotimaisen kokonaisrahoituksen (pankkilainat, velkakirjat, varjopankkisektori ja muu rahoitus) kannan vuosikasvu hidastui kesäkuussa alle 11 prosenttiin, kun viime vuonna kasvu lähenteli talouden tukitoimien vuoksi 14 prosenttia. Rahoituseristä pankkilainojen (osuus 64 % kokonaisrahoituksesta) kasvu on hidastunut vain hieman, kun taas yritysvelkakirjojen kannan (osuus 10 %) vuosikasvu on hidastunut viime kesän yli 20 prosentista alle 7 prosenttiin. Myös julkisen sektorin velkakirjojen (osuus 16 %) kannan kasvu on hidastunut selvästi. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202130_1/

Kiinan joukkovelkakirjamarkkinat ovat Yhdysvaltojen jälkeen jo maailman toiseksi suurimmat

Joukkovelkakirjamarkkinat ovat kasvaneet Kiinassa viime vuosien aikana voimakkaasti, ja yritysten, rahoituslaitosten ja julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat velkakirjat olivat vuoden 2020 lopulla arvoltaan jo 18 600 miljardia dollaria. Se on lähes kaksi kertaa enemmän kuin vuonna 2016 ja yli neljä kertaa enemmän kuin vuonna 2012. Vaikka Kiinan jvk-markkinoiden koko onkin vielä kaukana Yhdysvaltojen markkinoista (arvoltaan yli 47 000 mrd. dollaria), se on jo selvästi Japania suurempi (14 700 mrd. dollaria). Muiden nousevien talouksien jvk-markkinat jäävät kauas taakse: Kiinan markkinat ovat kymmenen kertaa suuremmat toisena tulevaan Brasiliaan nähden. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202130_2/

Kiinan kansallinen hiilidioksidin päästökauppajärjestelmä käynnistyi

Ensimmäisenä kaupankäyntipäivänä (16.7.) vaihtoi omistajaa 4,1 miljoonan tonnin edestä päästöoikeuksia, joiden keskihinnaksi muodostui noin 8 USD tonnilta. Hiilidioksidipäästöjen hinta näyttäisi Kiinassa jäävän selvästi alhaisemmaksi kuin EU:n päästökauppajärjestelmässä, jossa se on viime aikoina ollut noin 60 USD tonnilta. Kiinalaisten tarkoituksena onkin ajan myötä kiristää päästökaupan ehtoja, jolloin myös päästöoikeuksien hinnan odotetaan nousevan. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202130_3/

Jatkuvuus ja taloudellinen yhteistyö määrittävät Suomen Kiina-suhteita

Suomen ulkoministeriö julkaisi kesäkuun alussa uuden valtionhallinnon Kiina-toimintaohjelman. Edellinen, järjestyksessään ensimmäinen Kiina-toimintaohjelma laadittiin vuonna 2010. Ohjelmassa esitetään valtionhallinnon yhteinen näkemys Kiinasta, mutta uusia linjauksia siinä ei kuitenkaan ole, vaan sen on tarkoitus selkiyttää jo olemassa olevia linjauksia ja toimintatapoja. Ohjelma jatkaa Suomen aiempaa, maltillista Kiina-linjaa: siinä korostetaan suhteiden jatkuvuuden ja yhteistyön merkitystä. Suomen suhteet Kiinaan ovat painottuneet kaupallistaloudellisiin asioihin, mutta lisäksi Suomi ja Kiina ovat tehneet yhteistyötä esimerkiksi oikeusala ja ympäristö- ja ilmastokysymyksissä. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202130_4/

Kiinassa on yhä vaikeampaa tukahduttaa koronaviruksen uutta deltavarianttia

Kiinassa on heinä- ja elokuun aikana raportoitu uusia koronavirustartuntoja kiihtyvässä tahdissa. Päivittäiset tapausmäärät nousivat 9.8. tasoille, joita Kiinassa hätyyteltiin viimeksi tammikuussa (yli 140). Alkuperäistä virusta selvästi tarttuvampi deltavariantti on levinnyt isoon osaan Kiinan maakunnista. Maassa on jälleen rajoitettu liikkumista sekä kaupunkien sisällä että niiden välillä, kiristetty kokoontumisrajoituksia ja peruttu tapahtumia. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202132_1/

Kiinan nopeat sääntömuutokset aiheuttavat harmaita hiuksia yrityksille ja sijoittajille

Kiina päätti kesäkuussa uudesta tietoturvalaista (data security law), joka määrittelee laajasti yritysten ja muiden toimijoiden sekä sähköisen että fyysisen tiedon hallintaa ja käsittelyä. Lain mukaan tieto tulee kategorisoida viranomaisten ohjeiden mukaan, eikä tärkeiksi kategorisoituja tietoja voi siirtää maan rajojen ulkopuolelle ilman viranomaisten lupaa. Joiltain osin, kuten kansallisen turvallisuuden puitteissa, laki koskee myös Kiinan ulkopuolella tapahtuvaa tietojenkäsittelyä. Uusi laki astuu virallisesti voimaan syyskuun alussa.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202132_2/

Hongkongin talouden elpyminen heikkoa

Hongkongin tilastoviranomaisen mukaan alueen BKT kasvoi tammi-kesäkuussa 7,8 % verrattuna vuotta aiempaan. Vahvaa vuosikasvua selittää pääasiassa alkuvuoden 2020 heikko vertailutaso. Toipuminen otti vuoden 2021 toisella neljänneksellä hieman takapakkia, kun talous supistui vuoden ensimmäisestä neljänneksestä. Tavarakaupan vienti ja tuonti elpyivät alkuvuonna jo pandemiaa edeltävälle tasolle, mutta yksityinen kulutus kasvoi toisella neljänneksellä vain 6,5 % ja palveluvienti 2,6 % vuotta aiemmasta. Hongkongin heikosta elpymisestä kielii myös työttömyysaste, joka on edelleen pandemiaa edeltävää aikaa korkeampi. Kesäkuussa työttömyysaste oli 5,5 %, kun se vuoden 2019 alkupuoliskolla oli 2,8 %. Hongkong on tukenut taloutta useilla tukipaketeilla, ja hallinto ilmoitti elokuun alussa jälleen uudesta matkailusektorille suunnatusta tukipaketista. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202132_3/

Heinäkuussa Kiinan talouskasvu hidastui laaja-alaisesti

Teollisuustuotanto kasvoi heinäkuussa reaalisesti 6,4 % vuotta aiemmasta. Se oli selvästi hitaampaa kuin edellisinä kuukausina, jolloin kasvulukuja vauhdittivat heikommat vertailukuukaudet palaututtaessa koronakuopasta. Teollisuustuotannon osalta kasvuvauhti lähinnä laskikin lähemmäs pandemiaa edeltänyttä tasoaan, kahden vuoden keskimääräisen kasvuvauhdin ollessa noin 5,5 %. Teollisuuden ostopäällikköindeksit laskivat heinäkuussa lähemmäs 50 pistettä (Kiinan virallinen 50,4; Markit 50,3), mikä sekä viittaa nopeimman palautumisen olevan takana päin.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202134_1/

Kiinalaisrakennuttaja Evergranden ongelmat jatkuvat kiinteistökaupan hiipuesssa

Heinäkuussa kiinteistöjä myytiin pinta-alalla mitaten 9 % vuotta aiempaa vähemmän. Kahden vuoden keskimääräinen myynnin vuosikasvu painui nolnaan. Myös juaneissa mitaten asuntokauppa jäi viime vuoden vastaavasta ajasta, vaikka kasvoi yhä kahden vuoden keskiarvolla mitaten. Asuntokaupankin vuosikasvulukuja heiluttaa alkuvuoden 2020 myynnin tyrehtyminen ja vastaavasti nopea kasvu tämän vuoden alkupuoliskolla.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202134_2/

Kiinan uusi tietosuojalaki voimaan marraskuussa

Kiinan kansankongressi hyväksyi viime viikolla uuden tietosuojalain (personal information protection law), jonka valmistelu aloitettiin jo vuonna 2003. Laki parantaa laajasti yksilöiden tietosuojaa Kiinassa, kun tietoa keräävien tahojen tulee kertoa mihin tietoa käytetään ja pyydetävä suostumus tiedon keräämiseen ja käyttöön. Ihmiset voivat jatkossa myös pyytää tietojensa poistamista tai siirtoa toisaalle. Kiinan tietosuojalaki on osin samanhenkinen kuin EU:n yleinen tietosuoja-asetus (GDPR), mutta Kiinan tietosuojalaissa korostuu kansallisen turvallisuus, joka Kiinassa määritellään varsin laajasti. Mm. tiedon siirtämistä ulkomaille voidaan rajoittaa tai kieltää kokonaan kansallisen turvallisuuden nimissä ja viranomaisten tiedon hankinta ja käyttö näyttää jatkuvan edelleen suhteellisen vapaana.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202134_3/

Kiinalla ja Venäjällä eniten EU-maihin kohdistuvia kaupanesteitä

EU:n Access2Markets-tietokannan perusteella Kiinalla on voimassa 40 erilaista kaupanestettä, jotka vaikuttavat EU-maiden tavaravientiin Kiinaan. Kiinan asettamat kaupanesteet ovat jakautuneet usealle toimialalle, mutta lukumääräisesti niitä on asetettu erityisesti maataloustuotteille. Venäjällä erilaisia kaupanesteitä puolestaan on 33 kappaletta, ja ne kohdistuvat erityisesti maataloustuotteisiin ja autoteollisuuteen. Seuraavaksi eniten kaupanesteitä

EU:lle ovat asettaneet Intia (28), Yhdysvallat (26), Indonesia (26) ja Turkki (25). Samat maat ovat olleet listan kärjessä jo useita vuosia, ja niiden asettamien kaupanesteiden määrä on ollut kasvussa viime vuosina.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202134_4/

Presidentti Xi Jinping nosti tulonjakokysymykset keskiöön

Presidentti Xi Jinping kertoi elokuun 17. päivänä rahoituskomitean kokouksessa, että Kiinan tulevan kehityksen kannalta on keskeistä vahvistaa yhteistä hyvinvointia (common prosperity), mikä käytännössä tarkoittaa tulojen ja vaurauden aiempaa tasaisempaa jakautumista kiinalaisten kesken. Presidentti Xin mukaan rikkaiden sääntelyä tiukennetaan, ylisuuria tuloja pyritään rajaamaan ja rikkaita kannustetaan lahjoittamaan rahaa yhteiskunnan kehittämiseen. Kiinan valtion uutismedioiden mukaan tulonjakoa tullaan tasaamaan verotuksella, parantamalla sosiaaliturvaa ja lisäämällä tulonsiirtoja. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202136_1/

Kiina aloitti kampanjan haitallista talousuutisointia vastaan

Tarkoituksena on puuttua internetin uutisivustojen ja sosiaalisen median julkaisuihin, jossa viranomaisten tulkinnan mukaan mustamaalataan Kiinan rahoitusmarkkinoita tai tehdään vääriä tulkintoja talouspolitiikasta tai talousluvuihin. Myös vastaavien ulkomaisten sivustojen julkaisemien uutisten jakaminen on kielletty. Kyberturvallisuusviraston elokuun lopulla aloittama kampanja kestää tässä vaiheessaan kaksi kuukautta ja sillä halutaan kannustaa hyväntahtoiseen julkiseen keskusteluun, joka edesauttaa talouden tervettä kehitystä. Esimerkiksi viestipalvelu Weibon on uutisoitu sulkeneen joitain suosittuja sijoitusvinkkejä antaneita tilejä.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202136_2/

Kiinalaislasten koulutusta ja vapaa-aikaa säännellään lukuisin uusin toimin

Viime kuukausina hallinnon hampaisiin ovat joutuneet erityisesti koulupäivän jälkeistä tukiovetusta tarjoavat yksityiset laitokset. Niiden toimintamahdollisuuksia rajattiin merkittävästi, kun niiden rahoituskanaviin sekä opetuksen sisältöön ja järjestämistapaan asetettiin lukuisia uusia säännöksiä. Opetuksen järjestäjien on esimerkiksi rekisteröidyttävä voittoa tavoittelemattomaksi, opetuksen on noudatettava virallista opetussuunnitelmaa eikä opetusta saa järjestää koulujen loma-aikoina. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202136_3/

Pekingiin suunnitella Manner-Kiinan kolmas pörssi

Syyskuun alussa presidentti Xi Jinping piti puheen kansainvälisillä palvelukaupan messuilla ja kertoi samalla suunnitelmasta perustaa uusi pörssi Pekingiin. Pian puheen jälkeen arvopaperimarkkinoiden sääntelystä vastaava viranomaisen CSRC julkaisi asiasta tiedotteen (kiinaksi). Uuden pörssin tarkoituksena on kanavoida rahoitusta erityisesti pienempiin, innovatiivisiin kasvuyrityksiin, joiden voi olla vaikeampaa saada rahoitusta muualta. Pörssin perustamisen aikataulua ei ole kerrottu julkisuuteen.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202136_4/

BOFIT Kiina-ennuste 2021–2023 Kiinan talous palautui vuoden 2020 alkupuolen romahduksesta nopeasti yrityssectorille ja investointeihin painottuneen elvytyksen sekä viennin vahvan vedon myötä. Nopean toipumisen ja matalan vertailutason vuoksi vuoden 2021 BKT-kasvuvauhti tulee olemaan korkea. Nopein toipumispyrähdyks on kuitenkin jo takanapäin, ja kasvu tulee seuraavina vuosina väistämättä hidastumaan. Työikäisten määrä vähenee, tuottavuutta parantavat uudistukset eivät ole edenneet ja korkeat velkatasot sitovat pääomia muilta käyttökohteilta. Ennustetta nopeampi kasvu on mahdollista, jos kulutuskysyntä vahvistuu arvioitua enemmän. Riskit hitaammalle talouskasvulle ovat kuitenkin pandemian aikana kasvaneet. Kasvu voi heikentyä selvästi, jos velkataakka muodostuu kestävämmäksi, rahoitusmarkkinahäiriöt levittävät epävarmuutta reaalielouteen tai ulkosuhteissa ajaututaan umpikujaan.

<https://helda.helsinki.fi/bof/bitstream/handle/123456789/18138/bke0221.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

<https://helda.helsinki.fi/bof/handle/123456789/18138>

Elokuussa vähittäiskaupan vuosikasvu hidastui edelleen

Vähittäiskaupan reaalin vuosikasvu painui elokuussa 0,9 prosenttiin, mikä sai kahden vuoden keskimääräisen vuosikasvun kääntymään jo lievästi negatiiviseksi. Juanmääräisesti myynti laski eniten viestintälaitteiden (-15 % vuoden takaa) ja autojen (-7 %) osalta. Osittain vähittäiskaupan vaimuteen vaikutti koronatapausten leviäminen useisiin maakuntiin heinä- ja elokuun aikana, mikä pakotti viranomaiset asettamaan uusia liikkumis- ja kokoontumisrajoituksia. Lisäksi komponenttipula on viivästyttänyt autojen toimituksia ja jarruttanut autokauppaa. Uusia tartuntatapauksia on jälleen tavattu syyskuussa etenkin maan kaakkoisosissa.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202138_2/

Evergranden vaikeuksien syveneminen sai pörssikurssit laskuun ympäri maailmaa

Yhden Kiinan suurimmista rakentajista Evergranden kesällä pahentuneet talousvaikeudet (ks. BOFIT Viikkokatsaus 34/2021) ovat syventyneet entisestään viime viikkoina. Elokuun lopussa yhtiö ilmoitti, ettei se pysty hoitamaan kaikkia velkasitoumuksiaan, jos se ei pysty jatkamaan rakentamista, myymään omistuksiaan tai uusimaan lainojaan. Syyskuussa yhtiö on joutunut lykkäämään joidenkin pankki- ja trust-lainojensa sekä liikkeelle laskemiensa omaisuuden hoitotuotteiden maksuja. Yhtiö ilmoitti kuitenkin hoitaneensa keskiviikkona 22.9. maksuun erääntyneet kotimaiset velkakirjakuponnit (232 milj. juania, 36 milj. dollaria). Torstaina 23.9. markkinoilla jännitetään taas, kun yhtiön pitäisi hoitaa ulkomailla liikkeelle laskemansa dollarivelkakirjan kuponnit (84 milj. dollaria).

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202138_3/

Kiina avaa hiljalleen pääomaliikkeitä maasta ulos

Manner-Kiinan ja Hongkongin välisen joukkovelkakirjamarkkinoiden yhteistyöohjelman puitteissa ulkomaiset institutionaaliset sijoittajat ovat voineet sijoittaa Hongkongin kautta velkakirjoihin Manner-Kiinan pankkien välisillä markkinoilla kesästä 2017 lähtien (BOFIT Viikkokatsaus 27/2017). Kauan odotettu mahdollisuus sijoittaa myös toiseen suuntaan, Manner-Kiinasta Hongkongiin, on määrä avautua huomenna 24.9. Pääomaliikkeitä on viime vuosina avattu kohdennetusti erilaisten ohjelmien kautta. Tällä hetkellä näyttää, ettei pääoman ulosvirralle ole suuria paineita, mutta mikäli tilanne muuttuu, on viranomaisilla keinoja puuttua tilanteeseen.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202138_4/

Arvovaltaan nojaava ulkopoliittikka vahingoittaa Kiinan ulkosuhteita - Kommunistisen puolueen politiikan lieventyminen voisi vahvistaa maan kansainvälistä vaikutusvaltaa

Kiinan kommunistinen puolue viettää tänä vuonna satavuotisjuhlaansa. Kiinan ulkopoliittikka kommunistisen puolueen johdolla on viime vuosina leimannut "yksi maa, kaksi järjestelmää" -periaatteen kumoaminen Hongkongissa sekä Kiinan hyökkäävästi käyttäytyvät diplomaatit. Maan "arvovaltaan nojaava" ulkopoliittikka on vahingoittanut sen kansainvälisiä suhteita. Kiina pitää Yhdysvaltoja suurimpana esteenä oman arvovaltansa vahvistamisen tiellä.

Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa Briefing Paper -julkaisussa vanhempi tutkija Jyrki Kallio Globaali turvallisuus -tutkimusohjelman Aasian tutkimuksen ryhmästä analysoi Kiinan kommunistisen puolueen historiallista narratiivia ja sen vaikutusta maan ulkopoliittisiin tavoitteisiin. Kirjoittajan mukaan Neuvostoliiton kohtalo on varjostanut Kiinan kommunistisen puolueen toimintaa jo lähes kolmen vuosikymmenen ajan. "Kiinan kommunistisen puolueen johtajat haluavat todistaa päihittäneensä Neuvostoliiton johdon. He haluavat näyttää, ettei heidän maataan enää nöyrytetä", Kallio kirjoittaa.

Kirjoittaja toteaa, että Kiinan tämänhetkinen ulkopoliittikka vaurioittaa maan mahdollisuuksia saavuttaa kansainvälistä vaikutusvaltaa. Kallion mukaan puolue voi kuitenkin siirtyä painottamaan taloutta politiikan sijaan vasta, kun se on onnistuneesti viettänyt satavuotisjuhlaansa sekä 20. puoluekokouksensa vuonna 2022. Tämä voi edistää myös maan suhteita niin Yhdysvaltain kuin EU:n kanssa. <https://www.fiia.fi/julkaisu/chinas-foreign-policy-at-the-centennial-of-the-communist-party>

Hiilen saatavuusongelmat ja nousseet hinnat ovat aiheuttaneet sähköpula ympäri Kiinaa

Syys-lokakuussa sähkön käyttöä on rajoitettu ainakin 20:llä Kiinan 31 provinssista. Rajoitukset ovat koskeneet etenkin raskasta teollisuutta, mutta monin paikoin myös kotitalouksien ja kaupunki-infrastruktuurin sähkön saannissa on ollut katkoksia. Yrityksiä ja kotitalouksia on myös kehoitettu säästämään sähköä. Ongelmien taustalla on energian kohonneet maailmanmarkkinahinnat ja mm.

päästöjen rajoittamispyrkimyksistä johtuvat hiilen saatavuusongelmat. Viime vuonna 68 % Kiinan käyttämästä sähköstä tuotettiin hiilivoimalla.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202140_1/

Yhdysvallat haluaa jatkaa kauppaneuvotteluita Kiinan kanssa Maanantaina 4.10. Yhdysvaltain kauppavedustaja Katherine Tai kertoi alustavasti Bidenin hallinnon kauppapoliittisista tavoitteista Kiinan suhteen. Ulostulo oli odotettu, sillä tähän asti uusi hallinto on pitänyt Trumpin hallinnon tekemät toimet täysimääräisesti voimassa. Maanantaina julkistettujen tavoitteiden mukaan Yhdysvallat pyrkii käynnistämään maiden väliset neuvottelut uudelleen. Lisätullit pidetään voimassa, ja Yhdysvallat aikoo vaatia Kiinaa lunastamaan lupauksensa ensimmäisen vaiheen kauppasopimuksen tuonninlisäyksistä. Samalla päätettiin palauttaa yhdysvaltalaisille tuontiyrityksille mahdollisuus anoa vapautusta tullimaksuista. Mahdollisuus anoa vapautusta on ollut alkuvuodesta lähtien katkolla. Keskiviikkona ilmoitettiin, että presidentit Joe Biden ja Xi Jinping suunnittelevat tapaavansa toisensa virtuaalisesti ennen vuoden loppua.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202140_2/

EU-kauppakamari näkee toimintaympäristön muuttuvan hankalammaksi Kiinassa Kiinassa toimiva EU:n kauppakamari julkaisi syyskuussa vuosittaisen positiopaperinsa. Kauppakamari on huolissaan kasvaneista merkeistä Kiinan kääntymisestä sisään päin, kun jännitteet Yhdysvaltojen kanssa ovat lisääntyneet. Merkit näkyvät siinä, että Kiina korostaa aiempaa enemmän omavaraisuutta. Toisaalta myös kansallisen turvallisuuden näkökulmat on nostettu laajasti keskiöön. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202140_2/

Suomen tavaravienti Kiinaan yltää jo vuoden 2019 tasolle, palveluvienti ei vielä

Tilastokeskuksen mukaan Suomen tavaravienti Kiinaan oli tammi-kesäkuussa 1 660 miljoonaa euroa ja palveluvienti 660 miljoonaa euroa. Tavaraviennin arvo oli lähes 9 % korkeampi kuin tammi-kesäkuussa 2019. Heinäkuussa Suomen Tullin tilastojen mukaan tavaravienti Kiinaan jäi arvoltaan noin 7 % pienemmäksi kuin heinäkuussa 2019. Tuotteista etenkin paperimassan vienti Kiinaan on vetänyt vahvasti sekä määrällä että arvolla mitattuna, ja sen osuus viennistä on kuluvana vuonna ollut kolmasosa. Suomen palveluvienti sen sijaan on kaukana koronakriisiä edeltäneestä tasosta. Suurimmalta osalta tämä selittyy koronan vuoksi tehdyillä matkustusrajoituksilla. Tänä vuonna kiinalaisia on saapunut Suomeen keskimäärin noin 200 kuukaudessa kun vuonna 2019 saapuneita oli keskimäärin 20 000 kuukaudessa. Kiinan osuus Suomen tavara- ja palveluviennistä on reilu 5 %.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202140_4/

Kiinan BKT:n kasvu jäi heikoksi kolmannella neljänneksellä, vastatuulta myös loppuvuodelle

Kiinan tilastovirasto raportoi BKT:n kasvaneen kolmannella neljänneksellä reaalisesti 4,9 % vuotta aiemmasta ja vain 0,2 % toisesta neljänneksestä. Kasvun hidastumista osattiin odottaa, mutta lukemat jäivät silti odotuksista. Pääasiassa heikosta vertailuvuodesta 2020 johtuen BKT:n vuosikasvu kertyi tammi-syyskuussa 9,8 % ja on selvää, että Kiina tulee saavuttamaan tälle vuodelle asettamansa ”yli 6 %:n” kasvutavoitteen. Kasvuperintö ensi vuodelle on kuitenkin jäämässä laihaksi. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202142_1/

Kiinan tavaraviennin vahva veto jatkui kolmannella neljänneksellä Kiinassa viennin arvo kasvoi heinä-syyskuussa 24 % verrattuna vastaavaan ajanjaksoon viime vuonna. Vuoden ensimmäisten yhdeksän kuukauden osalta viennin arvo (2 400 miljardia dollaria) oli 33 % suurempi verrattuna viime vuoteen ja 32 % suurempi verrattuna vuoteen 2019.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202142_2/

Kiinan velkakannan kasvu hidastui syyskuussa, rahapolitiikkaa ei ole kevennetty Kiinan kotimainen pankkilainakanta kasvoi syyskuussa 11,9 % vuodentakaisesta. Niin pankkilainakannan kuin keskuspankin mittaaman kokonaisrahoituskannan (AFRE) kasvu on hidastunut viime vuoden korona-elvytyksen jälkeen. AFRE-kanta sisältää mm. varjopankkisektorin sekä osakeantien ja bondirahoituksen eriä. Se kasvoi syyskuussa 10 % vuodentakaisesta, hitainta vauhtia sitten

vuoden 2005 (tuolloin kokonaisrahoituskannan sisältö tosin poikkesi jonkin verran nykyisestä). Yritysten uusi joukkovelkakirjarahoitus on hidastunut selvästi tänä vuonna ja varjopankkisektorin rahoituskanta jatkoi supistumistaan. Syyskuun lopussa kokonaisrahoituskanta oli 275 % BKT:stä, kun viime vuoden vastaavaan aikaan se oli 281 %.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202142_3/

Digitaalisen juanin liikkeeseenlasku etenee tasaisesti

Heinäkuussa Kiinan keskuspankki perusti 'valkoisen listan', jolle kansalaiset voivat ilmoittautua uuden elektronisen rahan koekäyttäjiksi. Lehtitietojen mukaan yli kymmenen miljoonaa ihmistä ilmoittautuikin listalle kesän aikana. Pitkin syksyä on myös tihkunut tietoja uusista käyttökohteista digirahalle, kuten matkalippujen hankinta, parkkimaksujen maksaminen, hotellipalvelut, sekä erilaisten kuluttajatuotteiden ostaminen verkkokaupoista ja automaateista. Vaikka digirahan markkinointi näyttää alkuvaiheessa suuntautuvan pääasiassa kuluttajille, myös uusia yrityssovelluksia on julkistettu esimerkiksi verkkokauppajätti JD.comin toimesta.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202142_4/

Kiinan geoeconomiset strategiat vaikuttavat Keski-Aasiaan - tie retoriikasta käytäntöön

Kun Kiinan presidentti Xi Jinping julkisti "uutena silkkiteienä" tunnetun BRI-aloitteen (Belt and Road Initiative) vuonna 2013, hanke näyttäytyi visiona historiallisten Silkkiteien kauppateiden ja yhteyksien uudesta tulemisesta ja taloudellisesti vaurastuvasta tulevaisuudesta. Samalla se on kuitenkin Kiinalle keino käyttää geoeconomista valtaansa, joka heijastuu merkittävästi myös laajempaan alueeseen. Erityisesti kohteena ovat Keski-Aasian maat, joita Kiina samanaikaisesti sitoo lähemmäs itseään ja estää tekemästä vaihtoehtoista yhteistyötä etenkin BRI-aloitteen viitekehityksessä.

Uusimassa Ulkopoliittisen instituutin julkaisussa St Andrews'n yliopiston tutkija Aliya Tskhay tarkastelee Kiinan strategioita, joilla maa käyttää geoeconomista valtaansa alueella, sekä niiden vaikutuksia Keski-Aasian maihin. Vaikka BRI auttaa Keski-Aasian johtajia kohti talouskasvutavoitteitaan, Kiinan läsnäolon lisääntyminen voi johtaa epäterveeseen riippuvuussuhteeseen. Tskhay toteaa tutkimuksessaan, että geoeconomia toimii analyttisenä kehyksenä Kiinan taloudellisten toimien ja alueen geoeconomisten dynamiikan tutkimuksessa, jota tarvitaan paremman ymmärryksen ja toimivamman politiikan saavuttamiseksi.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/china-and-geo-economic-dynamics-in-central-asia>

Hongkong panostaa infrastruktuuriin, vihreään siirtymään ja palveluliiketoiminnan kehittämiseen

Hongkong panostaa tulevina vuosina massiivisesti infrastruktuuriin, vihreään siirtymään ja talouden kehittämiseen. Suurimpana yksittäisenä hankkeena on uuden kaupunginosan rakentaminen, johon panostetaan vuosittain 11 miljardia euroa. Hongkong pyrkii hiilineutraaliksi vähentämällä energiantuotannon päästöjä ja rakennusten energiankulutusta, edistämällä vihreää liikennettä ja parantamalla jätteidenhuoltoa. Tämä tarjoaa myös suomalaistoimijoille mahdollisuuksia energian, rakentamisen ja liikenteen aloilla. Lisäksi panostuksia tehdään talouden eri sektoreilla (kv. rahoitus, kv. kauppa, APEC-alueen välimiesoikeus, kv. ilmailiikenne, teknologia ja innovaatiot, tekijänoikeudet, kulttuurivaihto). Hallintojohtaja Carrie Lam esitteli kehityssuunnitelmia linjapuheessaan 6.10.2021.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/hongkong-panostaa-infrastruktuuriin-vihreaan-siirtymaan-ja-palveluliiketoiminnan-kehittamiseen/384951

Hongkongin liiketoimintaympäristö syksyllä 2021

Hongkongin talous elpyy levottomuuksien, Kiinan ja Yhdysvaltojen välisen kauppasodan sekä koronan aiheuttamasta taantumasta. Tiukka karanteenipolitiikka estää kuitenkin edelleen matkailualan toipumisen ja aiheuttaa epävarmuutta kansainvälisen liike-elämän keskuudessa. Koronatoimet ovat nousseet yritysten suurimmaksi huolenaiheeksi, ja tyytymättömyys nykytilaan kasvaa muun maailman avautuessa. Hongkong on maailman kilpailukykyisimpiä ja toimivimpia liiketoimintaympäristöjä. Sen etuja ovat yksinkertainen sääntely-ympäristö, matala veroaste, toimivat instituutit, englanninkielisyys sekä läheisyys ja yhteydet Manner-Kiinaan. Yrityksiä kuitenkin huolestaa, että pidemmällä aikavälillä koronapolitiikka ja poliittinen kehitys heikentävät

Hongkongin asemaa kansainvälisenä talouskeskuksena. Kiinan ja Hongkongin suunnitelmissa Hongkongin kansainvälistä, palveluvetoista taloutta halutaan vahvistaa tiiviimmässä yhteistyössä mantereiden kanssa. Ulkomaisille yrityksille yhteistyön tiivistäminen tarjoaa uusia mahdollisuuksia, sillä Manner-Kiinan markkinoille pääsy Hongkongista käsin voi edelleen helpottua.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/hongkongin-liiketoimintaymparisto-syksylla-2021/384951

Supo huolestui vakoiluriskistä korkeakouluissa – kiinalaisista tuli isoin ulkomaalaisten opiskelijoiden ryhmä eri yliopistoissa Kansainvälinen yhteistyö on korkeakoulumaailmassa kuitenkin hyödyllistä ja tärkeää, myös Kiinan kanssa, Suojelupoliisin Aishi Zidan huomauttaa.

<https://yle.fi/uutiset/3-12155872>

Kiinassa julkistettiin systemisesti tärkeiden pankkien lista

Lokakuun puolivälissä Kiinan keskuspankki ja pankkisektorin valvontaviranomainen CBIRC julkistivat listan maan talousjärjestelmän kannalta tärkeitä pankeista (domestic systemically important banks, D-SIB). Listan 19 pankkia oli jaettu neljään eri ryhmään, ja niihin kohdistuu muita tiukempia säännöksiä mm. tietojen julkistamisen osalta. Neljäs ja tärkein ryhmä sisältää Kiinan suurimmat pankit: Bank of China, China Construction Bank, Industrial and Commercial Bank of China ja Agricultural Bank of China. Nämä neljä valtionomisteista pankkia ovat myös koko maailman talousjärjestelmän kannalta tärkeitä pankeja (global systemically important banks, G-SIB). Kolmannen ryhmän muodostavat valtionpankki Bank of Communications, China Merchants Bank ja Industrial Bank. Ensimmäisessä ja toisessa ryhmässä on mukana mm. Postal Savings Bank of China, China CITIC Bank, China Everbright Bank, Bank of Beijing ja Ping An Bank. Listalta puuttuvat maan poliittikkapanakit Agricultural Development Bank of China, Export-Import Bank of China ja China Development Bank. Kiinan keskuspankin ja CBIRC:n on tarkoitus päivittää talousjärjestelmän kannalta tärkeiden pankkien lista vuosittain.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202144_1/

Kiinalaisrakennuttajien ulkomaisten velkojen maksulainlyönnit lisääntyvät

Evergranden ongelmat ovat kiristäneet pienempien rakennuttajien rahoituksen saatavuutta, ja lokakuussa useampi yhtiö ei pystynyt suoriutumaan ulkomaisten velkakirjojensa maksuvelvoitteista. Rakennuttajien kiinteistömyyntien on raportoitu laskeneen selvästi viime vuodesta markkinaepävarmuuden lisääntyttyä, mikä heikentää yritysten rahoitustilannetta. Kansainväliset luottoluokitajat ovat laskeneet rakennuttajien luottoluokituksia ja niiden osakekurssit, ja velkakirjojen arvot ovat laskeneet selvästi.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202144_2/

Kiina jatkaa kiinteistöverokokeilujaan

Lokakuun lopulla Kiinan kansankongressin pysyväiskomitea ilmoitti valtuuttaneensa maan hallituksen valmistelemaan uusien kiinteistöverokokeilujen suuntaviivoja. Verokokeilujen toimeenpano jää valittujen alueiden tehtäväksi. Kokeilujen piiriin kuuluvat kaikki kiinteistöt (pl. kodit maaseudulla) ja myös kiinteistöjen maa-alueet. Kokeilun on määrä jatkua viisi vuotta ja sen on tarkoitus olla aiempia kokeiluja laajempi. Tarkemmat tiedot kokeilualueista, verojen suuruuksista ja määrätymismekanismista ilmoitetaan myöhemmin.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202144_3/

Ajankohtaista Kiinasta – terveiset suomalaisille yrityksille

Kiina on mielenkiintoinen ja tärkeä 1,4 miljardin asukkaan markkina suomalaisyrityksille niin ulkomaankaupassa kuin tytäryhtiöiden sijoittumispaikkana. Maan BKT kasvaa edelleen. Liiketoimintaympäristö Kiinassa on viime aikoina kärsinyt suurvaltojen jännitteiden voimistuttua. Vaikka maa kasvattaa omavaraisuuttaan, Kiinassa on valtavasti mahdollisuuksia suomalaiselle osaamiselle. Kiinan kiinnostus kohdistuu korkeaan teknologiaan, digitalisaatioon sekä erityisesti ympäristöön ja ilmastoon koskeviin ratkaisuihin.

<https://kauppakamari.fi/blogi/ajankohtaista-kiinasta-terveiset-suomalaisille-yrityksille/>

AFRIKKA

Afrikan aika

Vanhat mielikuvamme Afrikasta saattavat tarvita päivitystä. Maanosassa ei esimerkiksi louhita vain mineraaleja, vaan myös virtuaalivaluuttoja. Kaupallinen neuvos Antti Loikas ulkoministeriön Lähi-Idän ja Afrikan osastolta muistuttaa myös, että Afrikka ei ole yksi, vaan monta.

– Valtaosa Afrikan maista on toki kehittyviä maita. Toisaalta Etelä-Afrikka kuuluu maailman rikkaimpiin valtioihin ja sen pörssi on osa Lontoon pörssiä. Erot alueen eri maiden välillä ovat suuria.

Afrikan kiinnostavuutta markkina-alueena nostaa se, että mantereen väkiluku on 1,2 miljardia. Luvun on arvioitu jopa kaksinkertaistuvan parissa kymmenessä vuodessa.

<https://kauppapolitiikka.fi/afrikan-aika/>

ETELÄ-AFRIKKA

Etelä-Afrikkaan! Afrikan mantereeseen eteläisimmässä kolkassa sijaitseva Etelä-Afrikka pyrkii olemaan erilainen afrikkalainen maa. Siinä missä lähes kaikissa muissa maissa yhteiskuntajärjestelmä perustuu autoritaariseen johtamiseen, Etelä-Afrikka on demokraattinen maa, jossa kansa valitsee itse johtajansa vapailla ja demokraattisilla vaaleilla. Näin on ollut vuodesta 1994 lähtien, kun maa vapautui vuosisatoja kestäneestä rotuerotteluun perustuvasta hallinnosta. Nykyään maa on ylemmän keskitulon maa, jonka 60-miljoonaisesta väestöstä noin kolmannes on nuoria, alle 35-vuotiaita. Etelä-Afrikan talous kärsi koronapandemiasta kuten muutkin maailman maat, mutta se on edelleen Suomen suurin kauppakumppani Afrikan mantereella. <https://kauppahdistys.fi/etela-afrikkaan/>

Valoa tunnelin päässä; presidentti Ramaphosa pyrkii ratkaisemaan Etelä-Afrikkaa vaivaavan energiapulan, puuttuvat laajakaistayhteydet ja lentoyhtiön tulevaisuuden

Etelä-Afrikan taloudessa saattaa koittaa uusi, valoisampi kausi nyt, kun presidentti Cyril Ramaphosa on päättänyt panna vauhtia kipeästi kaivattuihin rakenteellisiin uudistuksiin.

<https://bit.ly/3x8Nq5b>

NAMIBIA

Namibian hiilineutraaliustavoitteet avaavat liiketoimintamahdollisuuksia suomalaisyrityksille

Namibia on lähivuosina lisäämässä merkittävästi uusiutuvan energian tuotantoaan. Suunnitelmissa on kasvattaa esimerkiksi aurinko- ja tuulienergian tuotantoa. Vihreän vedyn ja ammoniakkin tuotannon kehittämiseksi laaditaan kansallista suunnitelmaa ja etsitään yhteistyökumppaneita. Potentiaalia puhtaan energian tuotannon kasvattamiseen Namibiassa on paljon. Esimerkiksi aurinkoisia päiviä on yli 300 vuodessa ja tuulista rannikkoa yli 1 500 kilometriä. Suunnitelmat luovat uusia mahdollisuuksia suomalaisten energia-alan toimijoiden hyödynnettäväksi. Markkinanäkymiä löytyy myös esimerkiksi energian varastoinnissa, jäte-energian hyödyntämisessä ja tulevaisuuden energiajärjestelmien kehittämisessä.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/namibian-hiilineutraaliustavoitteet-avaavat-liiketoimintamahdollisuuksia-suomalaisyrityksille/384951

TUNISIA

Investoiminen Tunisiaan: mahdollisuuksia ja haasteita

Tunisian sijainti ja alueellisesti verrattain koulutettu työvoima tarjoavat mahdollisuuksia eurooppalaisyrityksille. Tästä huolimatta viime vuosikymmenen ajan ulkomaalaisten investointien määrä on laskenut. EU pyrkii lähivuosina lisäämään kestävään kehitykseen ja digitalisaatioon liittyviä investointeja Tunisiassa Global Europe -instrumentin kautta. Neuvottelut uudesta IMF-ohjelmasta alkoivat viime keväänä.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/investoiminen-tunisiaan-mahdollisuuksia-ja-haasteita/384951

Investoiminen Tunisiaan: mahdollisuuksia ja haasteita

Tunisian sijainti ja alueellisesti verrattain koulutettu työvoima tarjoavat mahdollisuuksia eurooppalaisyrityksille. Tästä huolimatta viime vuosikymmenen ajan ulkomaalaisten investointien määrä on laskenut. EU pyrkii lähivuosina lisäämään kestävään kehitykseen ja digitalisaatioon liittyviä investointeja Tunisiassa Global Europe -instrumentin kautta. Neuvottelut uudesta IMF-ohjelmasta alkoivat viime keväänä. https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/investoiminen-tunisiaan-mahdollisuuksia-ja-haasteita/384951

EUROOPPA

Euroopan keskuspankki uudisti rahapolitiikan strategiansa

Euroopan keskuspankin (EKP) neuvosto sai 7.7.2021 päätökseen rahapolitiikan strategiansa uudistamisen. Strategia kuvaa, miten EKP ylläpitää hintavakautta euroalueella ja millaisia täsmällisempiä tavoitteita se rahapolitiikalleen asettaa. "Vakaat ja ennustettavat hintanäkymät ja sitä kautta kansalaisten luottamus rahan ostovoiman säilymiseen ovat keskeinen edellytys kestäväälle talouskasvulle ja korkealle työllisyydelle. Strategian tausta-ajatus on, että koko kansantalouden tasolla hintavakaus, tasapainoinen kasvu ja korkea työllisyys ovat keskenään sopusoinnussa olevia tavoitteita", sanoo Suomen Pankin pääjohtaja Olli Rehn.

<https://www.sttinfo.fi/tiedote/euroopan-keskuspankki-uudisti-rahapolitiikan-strategiansa?publisherId=1865&releaseId=69914385>

https://www.ecb.europa.eu/home/search/review/html/ecb.strategyreview_monpol_strategy_statement.fi.html

<https://www.sttinfo.fi/tiedote/ekpn-suunnitelma-ilmastonakokohotien-sisallyttamiseksi-rahapolitiikan-strategiaan?publisherId=1865&releaseId=69914368>

Kestävä ja vihreä rahoitus etenee – komission strategiassa liuta hyviä ehdotuksia

- Komissio on julkaissut ehdotuksensa kestävä rahoituksen strategiaksi.
- Suomalainen finanssiala suhtautuu positiivisesti mm. ehdotuksiin taksonomian jatkokehittämisestä ja ESG-arviointien läpinäkyvyyden parantamisesta.
- Ala haluaa muistuttaa ylisääntelyn riskistä, joka varjostaa kestävä ja vihreän rahoituksen kehitystä.
- Komission strategian voi jakaa karkeasti kolmeen osaan
  - Vuonna 2018 aloitettujen hankkeiden jatkokehitys. Näitä ovat muun muassa kestävä rahoituksen taksonomia ja tiedonantoasetus.
  - Uudet aloitteet, kuten velka- ja sijoitustuotteiden standardisointi, digiteknologian valjastus tukemaan kestävä kehitystä sekä kestävyysluokitusten läpinäkyvyyden ja vertailtavuuden edistäminen.
  - Kestävyysriskien käsittely ja hallinta siten, että kestävyystekijät huomioidaan finanssialan yritysten riskienvalvonnassa.

<https://www.finanssiala.fi/uutiset/kestava-rahoitus-etenee-komission-strategiassa-liuta-hyvia-ehdotuksia/>

Digirata – kohti rautatieliikenteen Euroopan kärkeä

Digirata tähtää junien turvalliseen ja tehokkaaseen liikennöintiin. Tietoa rautateiden teknisten järjestelmien uudistamisesta tarjoaa 2. heinäkuuta 2021 julkaistu Digirata-raportti. Digirata-hanke etenee nyt valmistelusta käytäntöön, kun digitaalista kulunvalvontaa rakennetaan ja pilotoidaan rautateilla.

Tavoite on, että Suomi ottaisi käyttöön modernin radioverkkopohjaisen rautateiden kulunvalvontajärjestelmän koko rataverkolla 2040-luvulle mennessä. Samalla vanha järjestelmä korvataan EU-vaatimusten mukaisesti eurooppalaisella järjestelmällä (ERTMS, European Rail Traffic Management System). Seuraavaksi Digiradan kehitys- ja verifiointivaiheessa testataan uusia 5G-pohjaisia tiedonsiirtoratkaisuja.

<https://www.lvm.fi/-/digirata-kohti-rautatieliikenteen-euroopan-karkea-1421039>

Uusi selvitys: Biomassan kysyntä kasvaa tuntuvasti EU:ssa, tulevaisuuden käyttökohteet harkittava tarkasti

Bioraaka-aineiden kysyntä voi jopa yli kaksinkertaistua nykytasoltaan EU:ssa, kun jäsenmaat tavoittelevat ilmastonutraaliutta. Tuoreen selvityksen mukaan rajalliset biomassavarat tulisi ohjata jatkossa pääosin materiaalien, sellun ja muiden kuitujen sekä kemikaalien valmistukseen – esimerkiksi sähköntuotannon sijaan.

<https://www.sttinfo.fi/tiedote/uusi-selvitys-biomassan-kysynta-kasvaa-tuntuvasti-eussa-tulevaisuuden-kayttokohteet-harkittava-tarkasti?publisherId=1898&releaseId=69913589>

Valtioneuvosto kannattaa puuttumista ulkomaisiin tukiin, jotka vääristävät kilpailua EU:ssa – sääntöjen tulee kuitenkin olla selkeitä

Euroopan komissio ehdottaa uusia keinoja puuttumiseksi EU:n ulkopuolisten maiden myöntämiin tukiin, jotka vääristävät kilpailua sisämarkkinoilla. Suomi kannattaa ehdotuksen tavoitetta, että EU:n ulkopuolisia tukia saavien ja muiden yritysten toimintaedellytykset ovat tasapuoliset.

Sääntöjen tulee olla selkeitä ja ennustettavia.

https://tem.fi/-/valtioneuvosto-kannattaa-puuttumista-ulkomaisiin-tukiin-jotka-vaaristavat-kilpailua-eu-ssa-saantojen-tulee-kuitenkin-olla-selkeitä?utm_source=emaileri&utm_medium=email&utm_campaign=Uutiskirje%2018*6*2021&utm_term=Lue%20lisaa&utm_content=u-3962095-74164333-2205561-1

EU:n vuotuinen innovaatiovertailu: Suomi jälleen kakkossijalla

Suomi on sijoittunut EU:n vuoden 2020 innovaatiovertailussa Ruotsin jälkeen toiseksi, kahden edellisvuoden tapaan. Perässä tulevat Tanska ja Belgia. Tämänvuotisen Euroopan innovaatioiden tulostaulun mukaan Euroopan innovaatio- ja tutkimuskyky jatkaa nousuaan koko EU:ssa. Se osoittaa myös, että heikommin suoriutuvat maat parantavat suorituskykyään nopeammin kuin paremmin suoriutuvat maat, ja innovaatiokuilu on kuroutumassa umpeen. Kun tarkastellaan EU:n alueiden suorituskykyä, Euroopan innovatiivisin alue on Ruotsin Tukholma. Sen jälkeen tulevat Etelä-Suomi ja Saksan Oberbayern. EU:n keskiarvon vertaaminen joihinkin globaaleihin kilpailijoihin osoittaa Etelä-Korean olevan innovatiivisin. Sen suorituskyky oli 36 prosenttia korkeampi kuin EU:n vuonna 2014 ja 21 prosenttia korkeampi vuonna 2021. Tämän vuoden innovaatiotulostaulussa EU on edellä Kiinaa, Brasiliata, Etelä-Afrikkaa, Venäjää ja Intiaa, kun taas Kanada, Australia, Yhdysvallat ja Japani ovat EU:n edellä. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/IP_21_3048

Vahva EU – 13 näkökulmaa Euroopan unioniin

Finanssikriisi, eurokriisi, Ukrainan kriisi, pakolaiskriisi, Brexit, pandemia. Viimeiset kymmenen vuotta Euroopan unioni ja sen jäsenmaat ovat räppineet läpi monenlaisten vaikeuksien, mutta naarmuista huolimatta se on säilyttänyt kykynsä toimia. Tulevaisuus on aina kysymysmerkki, mutta sitä ovat muovaamassa kaikki, jotka esittävät siitä näkemyksiään.

<https://www.eva.fi/blog/2021/08/19/vahva-eu-13-nakokulmaa-euroopan-unioniin/>

<https://www.eva.fi/blog/2021/08/19/eu-tekee-suomestakin-kauppamahdin/>

<https://www.eva.fi/blog/2021/08/19/euroopan-unioni-kuudessa-kuvassa/>

Kansalaiset haluavat päättäjien puolustavan metsäteollisuutta EU:ssa

Suuri enemmistö suomalaisista on sitä mieltä, että päättäjien tehtävä on puolustaa metsäteollisuuden edellytyksiä Euroopan unionissa. Kuitenkin vain alle neljännes suomalaisista kokee maamme pystyvän vaikuttamaan teollisuutta koskevaan EU-lainsäädäntöön riittävästi.

<https://www.sttinfo.fi/tiedote/kansalaiset-haluavat-paattajien-puolustavan-metsateollisuutta-eussa?publisherId=3973&releaseId=69916924>

EU:n ilmastopaketissa riittää pureskeltavaa

Euroopan komissio antoi odotetun, vuoteen 2030 tähtäävän Fit for 55 -paketinsa heinäkuussa. Varsinainen ehdotusten käsittely EU:ssa käynnistyy syyskauden alkaessa. Yksittäisten säädösehdotusten ohella on tarpeen arvioida, miten paketti vaikuttaisi kokonaisuutena talouteen ja vaikkapa uusien teknologioiden käyttöönottoon. Arvioiden tekeminen ei ole kuitenkaan aina helppoa tai suoraviivaista. <https://bit.ly/3jkYZT1>, <https://bit.ly/3mAcYqf>

Euroopan vihreän kehityksen ohjelma: Komission ehdotusten myötä EU:n talous ja yhteiskunta kohti ilmastotavoitteiden saavuttamista

Euroopan komissio hyväksyi tänään lainsäädäntöehdotuspaketin, jonka tarkoituksena on muuttaa EU:n ilmasto-, energia-, maankäyttö-, liikenne- ja veropolitiikkaa, jotta kasvihuonekaasujen nettopäästöjä voidaan vähentää ainakin 55 prosenttia vuoteen 2030 mennessä vuoden 1990 tasosta. Näiden päästövähennysten saavuttaminen seuraavan vuosikymmenen aikana on ratkaisevan tärkeää, jotta Euroopasta voi tulla maailman ensimmäinen ilmastoneutraali maanos vuoteen 2050 mennessä ja Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta todellisuutta.

https://ec.europa.eu/finland/news/green-deal_210714_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 2. syyskuuta 2021

Euroopan vihreän kehityksen ohjelma: Komissio ehdottaa uutta strategiaa EU:n metsien suojelemiseksi ja ennallistamiseksi

Euroopan komissio hyväksyi tänään uuden vuoteen 2030 ulottuvan EU:n metsästrategian, joka on Euroopan vihreän kehityksen ohjelman lippulaivahanke. Metsästrategia perustuu EU:n biodiversiteettistrategiaan, joka sekin ulottuu vuoteen 2030. Strategia tukee osaltaan ehdotettua toimenpidepakettia kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi vähintään 55 prosentilla vuoteen 2030 mennessä ja ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi EU:ssa vuoteen 2050 mennessä.

https://ec.europa.eu/finland/news/forest_210716_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 2. syyskuuta 2021

Strateginen ennakointiraportti 2021: EU:n toimintakyvyn ja -vapauden tehostaminen pitkällä aikavälillä

Komissio hyväksyi tänään toisen strategisen ennakointiraporttinsa ”EU:n toimintakyky ja -vapaus”. Siinä esitetään näkökulmia, joilla voidaan vahvistaa EU:n avointa strategista riippumattomuutta yhä moninapaisemmassa ja kiistojen leimaamassa maailmanjärjestyksessä. Komissio eritteli raportissaan neljä megatrendiä, joilla on suuri vaikutus EU:hun. Nämä ovat ilmastonmuutos ja muut ympäristöhaasteet, hyperyhteenliitettävyyden ja teknologinen muutos, demokratiaan ja arvoihin kohdistuva paine sekä muutokset maailmanjärjestyksessä ja väestörakenteessa. Raportissa mainitaan myös 10 toiminta-alaa, joilla voidaan vahvistaa EU:n avointa strategista riippumattomuutta ja maailmanlaajuisia johtoasemia vuoteen 2050 asti. Strateginen ennakointi on siksi edelleen tarpeellista komission työohjelmissa ja painopisteiden asettamisessa.

https://ec.europa.eu/finland/news/foresight_210908_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 9. syyskuuta 2021

EU:n elpymisrahoista maittain

<https://www.marketopportunities.fi/home?page=1&query=RRF>

Tuoteturvallisuuden lainsäädäntöä päivitetään digitaali-aikaan sopivaksi

Euroopan komissio on antanut ehdotuksensa yleisen tuoteturvallisuusdirektiivin päivittämisestä 30.6.2021. Tavoite on päivittää 20-vuotias sääntely digitaaliseen toimintaympäristöön sopivaksi.

<https://bit.ly/3nObjxH>

Ursula von der Leyen esitteli EU:n tulevaisuudennäkymiä vuotuisessa puheessaan unionin tilasta

Euroopan komission puheenjohtaja Ursula von der Leyen piti 15. syyskuuta unionin tilaa koskevan puheensa Euroopan parlamentissa. Von der Leyen esitteli tässä toista kertaa pitämässään vuotuisessa puheessa EU:n tulevaisuudennäkymiä ja peräänkuulutti poliittista tahtoa tarvittavien muutosten saavuttamiseksi. Hän kiirehti rokotusten nopeuttamista maailmanlaajuisesti pandemiasta selviytymiseksi ja korosti oikeusvaltion merkitystä EU:ssa sekä nuorten asemaa Euroopan tulevaisuuden muokkaamisessa. Lisäksi Ursula von der Leyen otti puheessaan esiin muun muassa ihmisoikeudet, ilmastonmuutoksen, digitalisaation, EU:n roolin maailmassa ja Euroopan puolustuspolitiikan. Koko puhe on luettavissa kaikilla EU:n virallisilla kielillä.

https://ec.europa.eu/finland/news/SOTEU_210915_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 16. syyskuuta 2021

Unionin tila: Polku digitaaliselle vuosikymmenelle

Digitalisaatio on edennyt EU-maissa viime vuosina hyvin epätasaisesti. Niissä maissa, joissa eteneminen oli hidasta viisi vuotta sitten, ei kehitys ole edelleenkään nopeutunut. Komissio on esittänyt Polku digitaaliselle vuosikymmenelle -suunnitelman, jonka avulla EU pyrkii saavuttamaan yhteiskunnan ja talouden digitalisaatiotavoitteet vuoteen 2030 mennessä. Suunnitelman mukaan tavoitteita varten luodaan konkreettinen tulosteknologia. Tavoitteena on myös toteuttaa laajoja digihankkeita komission ja jäsenmaiden yhteistyönä. Komissio pyrkii vauhdittamaan usean maan yhteishankkeita, sillä niillä voidaan edistää EU:n digitalisaatiokehitystä tehokkaammin kuin yksittäisten maiden toimilla. Komissio on jo laatinut yhteishankkeita varten alustavan luettelon, jossa mainitaan useita investointikohteita, kuten datainfrastruktuuri, 5G-viestintäverkot, suurteholaskenta, digitaalinen julkishallinto, digitaali-innovointikeskittymät ja investoinnit

digitaalisen osaamisen kehittämiseen.

https://ec.europa.eu/finland/news/digital-decade_210915_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 16. syyskuuta 2021

Komissio kehottaa EU-maita parantamaan toimittajien turvallisuutta kaikkialla EU:ssa

Toimittajat ovat viime vuosina joutuneet yhä useammin hyökkäysten ja jopa murhien uhreiksi. Koronakriisi on vaikeuttanut toimittajien työtä entisestään. Kuten puheenjohtaja von der Leyen ilmoitti unionin tilasta pitämässään puheessa, komissio esittää tämän suuntauksen kääntämiseksi toimia, joita EU-maiden olisi toteutettava toimittajien ja viestintäalan ammattilaisten turvallisuuden parantamiseksi niin verkossa kuin sen ulkopuolellakin. Komission antamassa suosituksessa kehoitetaan muun muassa käynnistämään kansallisia tukipalveluja, kuten auttavia puhelimia, oikeudellista neuvontaa ja psykologista tukea toimittajille ja muille media-alan ammattilaisille. Siinä kehoitetaan myös parantamaan toimittajien suojelua mielenosoitusten aikana, lisäämään turvallisuutta verkossa sekä antamaan erityistä tukea naispuolisille toimittajille.

https://ec.europa.eu/finland/news/journalists_210916_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 16. syyskuuta 2021

HERA: valmiina tuleviin terveysuhkiin

Komissio on perustanut terveysuhkiin varautumisesta ja reagoimisesta vastaavan EU-viranomaisen (HERA), jonka tehtävänä on ehkäistä ja havaita terveysuhkia ja reagoida niihin nopeasti. HERA on keskeinen osa Euroopan terveysunionia. Hätätilanteessa HERA vastaa lääkkeiden, rokotteiden ja muiden lääketieteellisten vastatoimien – kuten käsineiden ja maskien – kehittämisestä, tuotannosta ja jakelusta. Näistä oli usein pulaa koronavirustoimien ensimmäisessä vaiheessa. Ennen terveyskriisiä, kun ollaan varautumisvaiheessa, HERA tekee tiivistä yhteistyötä muiden EU:n tai kansallisten terveysvirastojen sekä terveysalan toimijoiden ja kansainvälisten kumppaneiden kanssa. HERA myös muun muassa tukee tutkimusta ja innovointia uusien lääketieteellisten vastatoimien kehittämiseksi. Lisäksi käynnistetään EU FAB -hanke, joka on aina valmiudessa olevan tuotantokapasiteetin verkosto rokotteiden ja lääkkeiden valmistusta varten. Hankkeen tarkoituksena on saada varalla oleva valmistuskapasiteetti käyttöön.

https://ec.europa.eu/finland/news/neb_210915_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 16. syyskuuta 2021

Komission Solvenssi II -uudistus matkaa oikeaan suuntaan – kolossia käännettävä edelleen

Komissio on 22.9.2021 julkaissut ehdotukset Solvenssi II -säätelyn uudistamisesta ja vakuutusyhtiöiden kriisinhallinnasta. Komission tavoitteena on ohjata vakuutusyhtiöiden suuri sijoitusomaisuus tukemaan Euroopan talouden elpymistä, pitkäaikaisia infrastruktuurisijoituksia ja siirtymää vihreään ja kestävään talouteen.

<https://www.finanssiala.fi/uutiset/solvenssi-ii-matkaa-oikeaan-suuntaan-kolossia-kaannettava-edelleen/>

Uusi muuttoliike- ja turvapaikkasopimus – maahanmuuttajien hyväksikäytön torjuntaa tehostetaan

Uusi muuttoliike- ja turvapaikkasopimus hyväksyttiin vuosi sitten. Komissio on nyt hyväksynyt maahanmuuttajien salakuljetuksen vastaisen EU:n toimintasuunnitelman sekä tiedonannon, joka liittyy työnantajiin kohdistettavia seuraamuksia koskevan EU-direktiivin soveltamiseen. Lisäksi komissio on esittänyt raportin maahanmuutto- ja turvapaikka-asioista. Komission esittämillä aloitteilla pyritään estämään muuttajien järjestäytyntä hyväksikäyttöä ja vähentämään laitonta muuttoliikettä. Toimissa noudatetaan uuden muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen tavoitetta edistää muuttoliikkeen kestävä ja asianmukaista hallintaa. Aloitteilla puututaan jatkuviin haasteisiin järjestäytyneiden rikollisryhmien hajottamisessa samoin kuin tarpeeseen sopeutua uusiin haasteisiin. Yhtenä uusista haasteista ovat tilanteet, joissa valtio tukee muuttajien salakuljetusta, kuten tilanne EU:n Valko-Venäjän vastaisilla ulkorajoilla.

https://ec.europa.eu/finland/news/migration_210929_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 30. syyskuuta 2021

<https://kauppakamari.fi/tiedote/suomi-tarvitsee-lisaa-maahanmuuttoa-hallituksen-d-viisumiesitysta-korjattava-ja-tyontekijoiden-perheen yhdistamista-helpotettava/>

Horisontti Eurooppa: Komissio käynnistää EU:n missiot suuriin haasteisiin vastaamiseksi

EU:n missiot ovat uusi ja innovatiivinen tapa tehdä yhteistyötä ihmisten elämän parantamiseksi Euroopassa ja muualla. Missiot ovat Horisontti Eurooppa -puiteohjelman tuoma uutuus. Niillä tuetaan tutkimusta, jotta saadaan aikaan tuloksia komission keskeisillä painopistealoilla. Vuoteen 2030 mennessä EU:n missioilla pyritään tuomaan ratkaisuja seuraaviin viiteen keskeiseen maailmanlaajuiseen haasteeseen: syövä torjunta, ilmastonmuutokseen sopeutuminen, valtamerten, merialueiden ja muiden vesistöjen suojeleminen, kaupunkien viherryttäminen sekä maaperän ja ruoan terveellisuuden varmistaminen. Missiot koostuvat tutkimus- ja innovointihankkeista, toimintapoliittisista ohjaustoimista ja lainsäädäntöaloitteista. Niillä on määrä saavuttaa tietyssä aikataulussa konkreettisia tavoitteita, joilla on suuri yhteiskunnallinen vaikutus.

https://ec.europa.eu/finland/news/horizon-europe_210929_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 30. syyskuuta 2021

Terveelliset elämäntavat: komissio käynnistää Euroopan laajuisen kampanjan

Uudella HealthyLifestyle4All-kampanjalla parannetaan eurooppalaisten terveyttä ja hyvinvointia. Komission käynnistämässä kaksivuotisessa kampanjassa urheilu ja aktiivinen elämäntapa nivotaan osaksi muun muassa terveyteen ja elintarvikkeisiin liittyviä toimintapolitiikkoja.

Kampanjaan voivat osallistua kansalaisyhteiskunnan edustajat, kansalaisjärjestöt, kansalliset, paikalliset ja alueelliset viranomaiset sekä kansainväliset elimet. Kaikki osallistujat voivat lisätä oman toimintasuhteensa verkossa olevaan luetteloon. Useat EU-maat ja järjestöt, kuten kansainvälinen ja eurooppalainen olympiakomitea, Maailman antidopingtoimisto (WADA), Kansainvälinen koulu-urheiluliitto, Kansainvälinen jalkapalloliitto (FIFA), Euroopan jalkapalloliitto (UEFA) ja Maailman terveysjärjestö (WHO), ovat jo lisänneet omat sitoumuksensa, ja lisää on odotettavissa.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/ip_21_4826

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 30. syyskuuta 2021

Komissio ehdottaa elektroniikkalaitteiden yleislaturia – kuluttajat ja ympäristö kiittävät

Komission yleislatureista antama ehdotus on tärkeä askel laitteiden yhteensopimattomista latureista syntyvän elektroniikka- ja sähkölaiteromun vähentämiseksi sekä kuluttajien palvelemiseksi. Matkapuhelinten latausratkaisujen määrää on saatu vähennettyä vapaaehtoisuuteen perustuvalla lähestymistavalla 30:stä kolmeen viimeisen vuosikymmenen aikana, mutta lopullinen ratkaisu on jäänyt puuttumaan. Nyt komissio aikoo toteuttaa laitteiden yhteisen latausratkaisun lainsäädännön keinoin. Ehdotetulla radiolaitedirektiiviin tehtävällä tarkistuksella yhdenmukaistetaan latausliitäntä ja pikalataustekniikka. USB-C-liitännästä tulee kaikkien älypuhelimien, tablettien, kameroiden, kuulokkeiden, kannettavien kaiuttimien ja käsikonsolien standardiliitäntä. Komissio ehdottaa myös latureiden ja elektroniikkalaitteiden myymistä erillään.

https://ec.europa.eu/finland/news/chargers_210923_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 30. syyskuuta 2021

EU:n alue- ja rakennepoliitiikan rahoituksen alueellinen jako tehty – työryhmä miettämään tavoitteita aluekehityserojen tasaamiseksi

Talouspoliittinen ministerivaliokunta linjasi 30.9.2021 EU:n alue- ja rakennepoliitiikan ohjelman Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 rahoituksen alueellisen jaon suuntaviivoista. Tulevalla ohjelmakaudella rahoitus jakautuisi hieman aiempaa tasaisemmin eri maakuntien välillä.

<https://bit.ly/3uD5rLY>, TEM:in Uutiskirje 1.10.2021

Mistä syntyy Euroopan unionin kriisinhallintaoperaatioiden strategia? Euroopan unionin yhteistä turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa (YTPP) on usein kuvailtu strategialtaan epäselväksi ja epäjohdonmukaiseksi, ja unioni on monien tutkijoiden mielestä epäonnistunut strategisen lähestymistapansa yhtenäistämässä. Keskustelua yhteisistä tavoitteista ja sopivasta kunnianhimon tasosta on käyty jo tovi Strateginen kompassi -prosessin kontekstissa, ja Afganistanin elokuiset tapahtumat ovat lisänneet kysymyksiä EU:n strategisesta autonomiasta. Onko EU uskottava kriisinhallintatoimija nykyisten kapasiteettiensa varassa, ja pääsevätkö jäsenmaat enää yhteisymmärrykseen pitkäjänteisistä mandaateista? EU:n kriisinhallintaoperaatioiden tulevaisuudennäkymiä haastaa ainakin kolme kehityssuuntaa: kunnianhimon laskeva taso, tasapainottelu muiden ulko- ja turvallisuuspolitiikan instrumenttien välillä sekä retoriikan painopisteen siirtyminen ulkoisesta sisäiseen turvallisuuteen. Ulkopoliittisen

instituutin uusimmassa analyysissä Euroopan unioni -tutkimusohjelman tutkija Tyyne Karjalainen ja Kriisinhallintakeskuksen tutkimus- ja kehittämisasiantuntija Ville Savoranta tarkastelevat EU:n strategista lähestymistapaa kriisinhallintaan. Tutkijat haastavat Eurooppa-tutkimuksen perinteisen tavan tarkastella unionin strategiaa vain dokumenttien perusteella: artikkelia varten on haastateltu neljätoista YTPP-asiantuntijaa, ja kokonaiskuvaa EU:n strategiasta rakennetaan heidän tulkintojensa kautta. <https://www.fiia.fi/en/publication/the-eus-strategic-approach-to-csdp-interventions>

NextGenerationEU: Euroopan komissio vahvistaa Suomen 2,1 miljardin euron elpymis- ja palautumissuunnitelman

Euroopan komissio on tänään antanut myönteisen arvion Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelmasta. Kyseessä on tärkeä vaihe menettelyssä, jossa EU myöntää Suomelle elpymis- ja palautumistukivälineestä 2,1 miljardia euroa tukea, jota ei tarvitse maksaa takaisin. Elpymis- ja palautumistukivälineestä myönnettävällä rahoituksella tuetaan Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelmassa ehdotettujen keskeisten investointi- ja uudistustoimenpiteiden toteuttamista. Rahoitus edistää merkittävästi Suomen palautumista koronapandemiasta entistä vahvempana. https://ec.europa.eu/finland/news/rff_211004_
Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 14. lokakuuta 2021

Energian hinnat: Komissiolta välineet poikkeukselliseen tilanteeseen ja sen vaikutuksiin vastaamiseksi

Energian hintojen poikkeuksellisen ja maailmanlaajuisen nousun odotetaan jatkuvan läpi talven. Tästä syystä komissio on antanut energian hintoja koskevan tiedonannon, jossa esitetään lyhyen ja keskipitkän aikavälin toimenpiteitä tilanteesta selviytymiseksi. Esitetyillä välineistöllä autetaan EU:ta ja sen jäsenmaita vastaamaan hintojen nousun välittömiin vaikutuksiin ja suojautumaan paremmin äkillisiltä hinnannousuilta tulevaisuudessa. Lyhyen aikavälin kansallisia toimenpiteitä ovat muun muassa kotitalouksien hätätuki, valtiontuki yrityksille ja kohdennetut veronalennukset. Lisäksi komissio tukee investointeja uusiutuvaan energiaan ja energiatehokkuuteen, tarkastelee energian varastointiin ja kaasun varmuusvarastojen hankintaan liittyviä toimenpiteitä sekä arvioi sähkömarkkinoiden nykyistä rakennetta. https://ec.europa.eu/finland/news/energy-prices_211013_fi
Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 14. lokakuuta 2021

EU toimii vihreän, rauhanomaisen ja vauraan arktisen alueen hyväksi

Euroopan komissio ja EU:n ulkoasiainedustaja ovat esittäneet ehdotuksensa siitä, miten EU voi toimia vahvasti rauhanomaisen, kestävä ja vauraan arktisen alueen hyväksi. Arktinen alue on EU:lle strategisesti tärkeä, kun otetaan huomioon ilmastonmuutos, raaka-aineet ja geostrateginen merkitys. EU:n tavoitteena on tehdä yhteistyötä kumppaneiden kanssa löytääkseen kestäviä ratkaisuja. EU perustaa Grönlantiin Euroopan komission toimiston, mikä nostaa arktisten kysymysten näkyvyyttä EU:n ulkosuhteissa. EU-rahoitusta kohdennetaan myös vihreän siirtymän edistämiseen arktisella alueella sen asukkaiden hyväksi. Ilmastotoimien merkitys korostuu arktisella alueella, sillä alueen lämpenemisellä on valtava vaikutus muuhun maailmaan. EU:n arktista aluetta koskevan sitoumuksen keskiössä tulevat olemaan Euroopan vihreän kehityksen ohjelma ja siihen liittyvät lainsäädäntöehdotukset sekä EU:n uusi lähestymistapa kestävään siniseen talouteen. Näitä tukevat tiede, innovointi ja alueelliset investoinnit. https://ec.europa.eu/finland/news/arctic_211013_fi
Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 14. lokakuuta 2021

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 -ohjelma edistää alueiden elinvoimaa, työllisyyttä ja hyvinvointia Valtioneuvosto hyväksyi 21.10.2021 Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepoliittikan ohjelman ja päätti sen toimittamisesta Euroopan komissiolle. Ohjelma tukee elinkeino-, energia-, ilmasto-, innovaatio-, koulutus- ja työllisyyspolitiikkaa sekä syrjäytymisen ja köyhyyden vastaista työtä. <https://bit.ly/3vyzbr0> ja <https://bit.ly/3m1D9FE> ja TEM Uutiskirje 22.10.2021

Komissio käynnisti uudelleen EU:n talousohjausjärjestelmän uudelleentarkastelun

EU:n talousohjausjärjestelmällä on alusta lähtien ohjattu EU-maita saavuttamaan talous- ja finanssipoliittiset tavoitteensa, koordinoimaan talouspolitiikkaa ja muun muassa varmistamaan,

että julkinen talous on terve. Järjestelmä on kehittynyt pikkuhiljaa, ja uusien taloudellisten haasteiden vuoksi siihen on tehty muutoksia. Järjestelmässä on kuitenkin edelleen haavoittuvuuksia. Komissio on nyt antanut tiedonannon, jossa tarkastellaan talouden ohjausjärjestelmää tilanteessa, jossa olosuhteet ovat koronakriisin vuoksi muuttuneet. Samalla on käynnistetty julkinen keskustelu EU:n talousohjausjärjestelmän sääntelykehysten uudelleentarkastelusta. Aiheesta käynnistettiin julkinen keskustelu jo helmikuussa 2020, mutta komissio keskeytti sen voidakseen keskittyä koronapandemian vaikutusten torjumiseen. Uudelleen käynnistetyssä keskustelussa hyödynnetään sekä helmikuussa 2020 esitettyä komission näkemystä talouden valvontakehyksen toimivuudesta, että koronakriisistä saatuja kokemuksia. https://ec.europa.eu/finland/news/economic-governance_211019_fi
Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 21. lokakuuta 2021

Komission vuoden 2022 työohjelma: Eurooppa vahvemaksi yhdessä

Komissio on hyväksynyt vuoden 2022 työohjelmansa. Siihen sisältyy 42 uutta politiikka-aloitetta, jotka liittyvät puheenjohtaja von der Leyenin aiemmin esittämiin tavoitteisiin. Työohjelmassa tulevat esiin myös koronakriisistä saadut kokemukset, ja siinä huomioidaan erityisesti nuoret, sillä vuosi 2022 on Euroopan nuorison teemavuosi. Von der Leyenin mukaan viime vuosi osoitti, mitä EU pystyy saavuttamaan ollessaan yhtenäinen. ”Meidän on jatkettava samassa hengessä myös tulevana vuonna, kun esimerkiksi toteutamme toimintapolitiikkaamme pyrkiäksemme ilmastoneutraaliuteen Euroopassa vuoteen 2050 mennessä, rakennamme digitaalista tulevaisuuttamme, lujitamme ainutlaatuisia sosiaalista markkinatalouttamme ja puolustamme arvojamme ja etujamme sekä kotikentällä että ulkomailla. EU:n pitkän aikavälin talousarvion ja NextGenerationEU -välineen yhdistetyn rahoituskapasiteetin ansiosta entistä paremman ja nykyaikaisemman Euroopan rakentamiseen on käytettävissä 2,018 biljoonaa euroa.”
https://ec.europa.eu/finland/news/ec-work-programme-2022_211019_fi
Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 21. lokakuuta 2021

Vaatteiden ja kenkien materiaalimerkintöjen lainsäädäntö vastaamaan EU-säännöksiä

EU edellyttää jo nykyään, että jalkineissa ja tekstiilituotteissa täytyy olla selkeästi merkittynä valmistusmateriaali. Hallitus esittää eduskunnalle EU:n markkinavalvonta-asetukseen perustuvaa lainsäädäntöä, joka täsmentää yritysten velvollisuuksia materiaalimerkintöihin liittyen. Ehdotettu lakiuudistus mahdollistaa myös seuraamusmaksun määräämisen virheellisistä tai puutteellisista merkinnöistä. <https://bit.ly/3bKIRqA>

Pankkipaketti 2021: uusilla EU-säännöillä parannetaan pankkien häiriönsietokykyä ja valmistautumista tulevaisuuteen

Euroopan komissio on hyväksynyt EU:n pankkisääntöjen muutosehdotukset, jotka koskevat vakavaraisuusasetusta ja vakavaraisuusdirektiiviä. Uusilla säännöillä varmistetaan, että EU:n pankit selviytyvät paremmin mahdollisista tulevista talouden häiriöistä ja edistävät osaltaan Euroopan toipumista koronapandemiasta ja siirtymistä ilmastoneutraaliuteen. Pankkipaketilla saatetaan päätökseen Basel III -sopimuksen sisällyttäminen osaksi EU:n lainsäädäntöä. EU ja sen G20-kumppanit ovat sopineet Basel III -sopimuksesta Baselin pankkivalvontakomiteassa. Muutosehdotukset ovat viimeinen vaihe pankkialan sääntöjen uudistamisessa. Lainsäädäntöpaketti siirtyy seuraavaksi Euroopan parlamentin ja neuvoston käsittelyyn.
https://ec.europa.eu/finland/news/banking-package_211027_fi
Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 28. lokakuuta 2021

Energiaunionin tila 2021: uusiutuva energia ohittaa fossiiliset polttoaineet EU:n tärkeimpänä energianlähteenä

Vuonna 2020 uusiutuvat energialähteet ohittivat ensimmäistä kertaa fossiiliset polttoaineet EU:n tärkeimpänä energianlähteenä. Uusiutuvista lähteistä tuotettiin 38 prosenttia sähköstä, kun fossiilisilla polttoaineilla tuotettiin 37 prosenttia. Tämä käy ilmi komission julkaisemasta katsauksesta, joka koskee energiaunionin tilaa vuonna 2021. Katsauksessa arvioidaan EU:n edistymistä puhtaaseen energiaan siirtymisessä lähes kaksi vuotta Euroopan vihreän kehityksen ohjelman käynnistämisen jälkeen. Paljon kehitystä on tapahtunut, mutta lisätoimia tarvitaan, jotta voidaan saavuttaa vuodeksi 2030 asetettu tavoite vähentää nettopäästöjä vähintään 55 prosenttia

ja jotta EU:sta voi tulla ilmastoneutraali vuoteen 2050 mennessä.

https://ec.europa.eu/finland/news/energy-union_211027_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 28. lokakuuta 2021

Vivuttaako elpymisväline talouden kukoistukseen? Alkuvuoden isoja aiheita on ollut EU:n elpymispaketti, jonka eduskunta hyväksyi toukokuussa. Elpymisväline sisältää jäsenmaille 750 miljardin euron rahoituksen, josta 390 miljardia euroa avustuksina ja 360 miljardia euroa lainoina. Suomelle avustuksia on luvassa noin 2,1 miljardia. Valtiovarainministeriön sivuilla kerrotaan, kuinka EU:n elpymisväline (Next Generation EU) vauhdittaa ihmisten, talouden ja yhteiskunnan toipumista koronavaiheesta. Sitä kautta tulevien rahojen maksatus ajoittuu kuitenkin vuosille 2021–2026, joten ne rahat eivät vaikuta jo parhaillaan Suomessa ja Euroopassa käynnissä olevaan talouden rivakkaan elpymiseen. Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksen tutkija Päivi Puonti sanookin, ettei elpymispaketissa ole kyse koronavaiheiden vaan talouden rakenteiden korjaamisesta ja uudistamisesta. <https://kauppapolitiikka.fi/vivuttaako-elpymisvaline-talouden-kukoistukseen/>

ALANKOMAAT

Alankomaiden elpyneessä taloudessa nopeita mahdollisuuksia markkinoille

Vuoden 2021 kääntyessä loppupuolelleen Alankomaat, Suomen neljänneksi suurin vientimaa ja euroalueen kuudenneksi suurin talous, on päässyt läpi koronavaiheesta varsin vähillä vahingoilla. Maa astui pandemiaan hyvästä taloudellisesta tilanteesta ja epidemian vaikutukset pysyivät moniin muihin EU-maihin verrattuna varsin rajallisina. Alankomaiden hallitus varautui talouden kannattamiseen laajoin tukitoimin. Prioriteettiteemat, joissa näemme suurimmat markkinamahdollisuudet, ovat edelleen tulevina vuosina Alankomaiden energiatransitio ja kiertotalous. Vastuullisuus, ympäristöteknologia, ja digitalisaatio teemoina kasvavat, samoin ratkaisut mm. rakentamisen, asumisen, kaupunkisuunnittelun ja terveellisemmän elinympäristön ja hyvinvoinnin suunnittelussa.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/alankomaiden-elpyneessa-taloudessa-nopeita-mahdollisuuksia-markkinoille/384951

BELGIA

Suomi ja Belgia ovat allekirjoittaneet sopimuksen uusiutuvan energian tilastollisista siirroista

Elinkeinoministeri Mika Lintilä ja Belgian energiaministeri Tinne Van der Straten ovat allekirjoittaneet Suomen ja Belgian välisen sopimuksen EU:n uusiutuvan energian direktiivin mukaisista tilastollisista siirroista. Suomi ja Belgia pääsivät asiasta sopimukseen kesäkuussa, ja valtioneuvosto valtuutti ministeri Lintilän allekirjoittamaan sopimuksen Suomen puolesta. Ministeri Lintilä allekirjoitti sopimuksen 2. syyskuuta. <https://bit.ly/3DSfvbJ>

ESPANJA

Espanjan talouden elpyminen on alkanut – pitkän aikavälin haasteisiin maa etsii ratkaisua digitalisaatiosta ja rakenneuudistuksista

Koronan aiheuttama kriisi iski Espanjaan erittäin ankarasti, ja maan talous supistui 10,8 % vuonna 2020. Espanjan näkymät ovat nyt toiveikkaammat. Suotuisan trendin jatkuminen on edelleen riippuvainen pandemian kehityksestä ja sen vaikutuksista. Pitkällä aikavälillä haasteina tulevat edelleen olemaan valtiontalouden alijäämän ja korkean työttömyyden aiheuttamat ongelmat, joihin pyritään vaikuttamaan Next Generation EU -elpymishankkeilla ja rakenneuudistuksilla. <https://bit.ly/3i8v0qv>

Suomen ja Espanjan ministerit sopivat yhteistyöstä digitalisaatioasioissa

Espanjan ensimmäinen varapääministeri, talous- ja digitalisaatioasioiden ministeri Nadia Calviño vieraili Suomessa maanantaina 27. syyskuuta liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakan kutsumana.

Varapääministeri Calviño ja ministeri Harakka keskustelivat muun muassa datataloudesta, yhteistyöstä digitalisaatioasioissa ja kyberturvallisuudesta. Ministerit sopivat, että Suomen ja Espanjan välistä yhteistyötä digitalisaatioasioissa edistetään ja vahvistetaan yhteisymmärryspöytäkirjalla.

<https://valtioneuvosto.fi/-/suomen-ja-espanjan-ministerit-sopivat-yhteistyosta-digitalisaatioasioissa>

Kallis energia asettaa haasteen Espanjan elpymiskehitykselle

Korkea sähkön hinta rokottaa Espanjassa niin yksityistä kulutusta kuin yritysten tuotantoa. Maan hallitus pyrkii hillitsemään kuluttajahintoja sähköyhtiöiden tuottoja leikkaamalla, veroja ja maksuja alentamalla sekä haavoittuvia kuluttajia tukemalla. Elinkeinoelämässä sähköyhtiöihin kohdistuvat toimet herättävät kuitenkin närää. Pahimmillaan jännite voi uhata Espanjan elpymisen kannalta tärkeitä reformeja. https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/kallis-energia-asettaa-haasteen-espanjan-elpymiskehitykselle/384951

ISLANTI

The Icelandic Economy – Q3 2021

<https://www.chamber.is/reports/icelandic-economy-q32021>

ISO-BRITANNIA

Ison-Britannian EU-eron jälkeinen kauppapolitiikka ja lainsäädäntö kehittymässä

Iso-Britannia erosi EU:sta 1.2.2020 ja lähti EU:n sisämarkkinoilta ja tullionionista 1.1.2021 EU-eron siirtymäajan päätyttyä. EU:n ja Britannian välinen kauppa- ja yhteistyösopimus on kaupan osalta kattava, mutta se ei korvaa sisämarkkinoita. Lue Terhi Bundersin raportista EU:n ja Britannian välisestä kauppa- ja yhteistyösopimuksesta ja sen vaikutuksista yrityksiin, Britannian 2021–22 lainsäädäntöohjelmasta sekä brexitin jälkeisestä sääntelystä, maahanmuuttojärjestelmästä ja kauppapolitiikasta. <https://bit.ly/3f0m4Yv>

ITALIA

200 miljardin elvytyksellä Italia satsaa yhteiskunnan digitalisointiin ja päästövähennyksiin sekä teollisuusyritysten kilpailukykyyn Italian saanto EU:n elpymisvaroista on 190 miljardia euroa seuraavan 5 vuoden aikana. Lisäksi maa elvyttää omalla velalla. Uutta kysyntää syntyy muun muassa tietojärjestelmille, tietoturvapalveluille, älyliikennetkaisuille, kotitalouksien energiatehokkuuden parantamiselle, jätteenkäsittelyyn sekä logistiikan ja teollisuuden automatisaatiolle. Myös kotitalouksien ostovoima kasvaa. Kysynnän kasvu voi muuttua myynnin kasvuksi myös suomalaisyrityksille. Tämä vaatii läsnäoloa, markkinaa perehtymistä sekä useimmiten kumppanuuksia ja omia alkuinvestointeja.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/200-miljardin-elvytyksella-italia-satsaa-yhteiskunnan-digitalisointiin-ja-paastovahennyksiin-seka-teollisuusyritysten-ki/384951

ITÄVALTA

Itävallan elpymissuunnitelma painottaa vihreitä investointeja ja digitaalista siirtymää

Itävalta vannoo kansallisessa elpymis- ja palautumissuunnitelmassaan ekonomian ja ekologian yhdistelmään: 46 % varoista osoitetaan vihreään siirtymään, 41 % digitalisointihankkeisiin. Suunnitelma ylittää selkeästi EU:n vaatimukset ilmastonuojelusta (tavoitetaso 37 %) ja digitalisoinnista (tavoitetaso 20 %). <https://bit.ly/3iU3Lpa>

KREIKKA

Komissio hyväksyi Kreikan kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman - Kreikka 2.0 - ensimmäisten maiden joukossa

Kreikka odottaa saavansa EU:n elpymisvälineestä 17,8 mrd. EUR tukia ja 12,7 mrd. EUR lainoja yrityksiä investointeja varten. Kreikan tavoitteissa on saada aktivoitua näillä varoilla kaikkiaan 57 mrd. EUR edestä investointeja vuoteen 2026 mennessä. <https://bit.ly/378Gvyl>

KROATIA

Kroatian kunnianhimoinen elpymissuunnitelma: robottitakseja ja digikuilun kavennusta

Euroopan komissio on näyttänyt vihreää valoa Kroatian kunnianhimoiselle 6,3 miljardin euron elpymissuunnitelmalle. Kroatia on EU:n elpymistukivälineen suurin saaja bruttokansantuotteeseen (BKT) suhteutettuna: tarjolla oleva lahjaraha vastaa 11,6 prosenttia Kroatian vuoden 2019 BKT:stä. Suunnitelman avulla Kroatian talouden on määrä kasvaa 1,5–2,9 prosenttiyksikköä per vuosi vuoteen 2026 asti. Lisäksi sen avulla toivotaan luotavan ainakin 21 000 uutta työpaikkaa.

<https://bit.ly/2UYCKZR>

LATVIA

Latvia – lessons learned from the business seminar on business opportunities and the bleisure travel

Finland has a good reputation among Latvians. Finns are appreciated and Finnish high-quality products are liked in Latvia. Investments in Latvia are increasing. It is expected that Latvia's economy will grow by 5.3 per cent in 2021. There are business opportunities to discover, and, in addition, Latvia is also a great place to enjoy free time.

Green TV and incentives for investors

Green corridor enables new investments and offers benefits. Administrative procedures including territorial planning, construction permits, and foreign work force relocation are twice shorter than usually. To benefit from the green corridor companies should fulfil 3 out of 4 criteria which are: 1) Enterprises should invest 5 M € in a three-year-period, 2) create 50 – 75 jobs, 3) the value of exports should be over 3 M € in a three-year-period, and 4) invest in R & D or employ development over 250,000 euros.

<https://kauppayhdistys.fi/latvia-lessons-learned-from-the-business-seminar-on-business-opportunities-and-the-bleisure-travel/>

LIETTUA

Liettuan elpymissuunnitelma tarjoaa mahdollisuuksia myös suomalaisille yrityksille

Gloaalista koronapandemiasta toipumiseksi Liettua tulee saamaan merkittävän määrän EU-rahoitusta, muiden EU-maiden tavoin. Liettuan elpymissuunnitelma tarjoaa mahdollisuuksia myös suomalaisille yrityksille. <https://bit.ly/2V00Wea>

NORJA

Norjan merituulivoimarakentamisen tulevaisuuden näkymät

Norjan hallitus julkaisi esityksen merituulivoimarakentamisen säätelystä. Hallitus avaa Pohjanmerelle kaksi aluetta merituulivoimarakentamiselle. Norja aikoo olla merituulivoiman edelläkävijä, ja on valmis panostamaan päästökseen tavoitteeseensa.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/norjan-merituulivoimarakentamisen-tulevaisuuden-nakymat/384951

Norjan hallitus on julkaissut vetytiekartan Vuonna 2020 julkaistua vetystrategiaa kritisoitiin konkretian puutteesta. Tiekartta on vastaus kritiikkiin – siinä luetellaan selkeät tavoitteet vetytalouden kehittämiseksi sekä nimetään konkreettisia hankkeita.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/norjan-hallitus-on-julkaissut-vetytiekartan/384951

PORTUGALI

Portugalin elpymissuunnitelman täytäntöönpano on käynnistynyt

Portugalin elpymissuunnitelman pääpilareitit ovat resilienssin vahvistaminen, ilmastosiiirtymä ja digitaalinen siirtymä. Kokonaisbudjetti on 16,6 miljardia euroa. Tästä 38 % on suunnattu vihreää siirtymää tukeviin toimiin ja 22 % digitaaliseen siirtymään. Tiedot suunnitelman pohjalta julkistettavista hankehauista löytyvät keskitetysti sivustolta recuperarportugal.gov.pt.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/portugalin-elpymissuunnitelman-taytantonpano-on-kaynnistynyt/384951

Portugalin elpymissuunnitelman täytäntöönpano - osajia haetaan toteuttamaan vihreää ja digitaalista siirtymää sekä yhteiskunnan resilienssiä edistäviä hankkeita

Tekstiä päivitetty 10.9.2021/ Portugalin elpymissuunnitelman pääpilareitit ovat resilienssin vahvistaminen, ilmastosiiirtymä ja digitaalinen siirtymä. Kokonaisbudjetti on 16,6 miljardia euroa. Tästä 38 % on suunnattu vihreää siirtymää tukeviin toimiin ja 22 % digitaaliseen siirtymään. Tiedot suunnitelman pohjalta julkistettavista hankehauista löytyvät keskitetysti sivustolta recuperarportugal.gov.pt.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/portugalin-elpymissuunnitelman-taytantonpano-on-kaynnistynyt/384951

PUOLA

Puolan innovaatioekosysteemi

Puolan hallitus pyrkii vahvistamaan teollisuuden keskittymästä CEE-alueen innovaatiojohtajaksi. Puolan vahvuutena ovat kansainvälisten yritysten TKI-keskukset sekä niissä tehdyt tutkimus- ja teknologiainnovaatiot, joita Puola tukee yrityksille myönnettävien verohelpotusten kautta. Kansallisesti määritellyt erikoistumisalueet ohjaavat Puolan innovaatioekosysteemin rakentumista. Innovaatioekosysteemin kehittymistä tukee Puolan korkeakoulutettu väestö, mutta haasteena on osaajien maastamuutto ja kasvava työvoimapula. <https://bit.ly/3zKkXnO>

Vaurastuva Puola tarjoaa kasvumahdollisuuksia suomalaisille yrityksille

Puolasta puhutaan Itä-Euroopan kasvuihmeenä, eikä syyttä. Maan bkt kasvoi ennen pandemiaa ennätyskelliset 27 vuotta peräjälkeen, ja vuoden 2020 (-2,7 %) notkahdus on jo ohitettu. Talouden kasvuennuste on kuluvalle ja ensi vuodelle noin 5 prosentin tasolla. Puolan työttömyys on EU:n toiseksi alhaisin Tšekin jälkeen. Työvoimapulaa on paikkaamassa arviolta noin 1,5 miljoonaa ukrainalaista. Puolan talouden rattaat eivät pyörisi ilman vierastyövoimaa. Puola imee isoja ulkomaisia investointeja useilla sektoreilla. Muun muassa LG, PwC, Amazon, Alig ovat kertoneet yli 1000 tuhannen työpaikan investoinneista tänä vuonna. Microsoft ja Google ovat puolestaan ilmoittaneet miljardiluokan projekteista. Menossa olevan buumin käänköpuolena ovat lähes 6 prosentin tasolle nouseva inflaatio ja viime vuosien noin 7 prosentin keskimääräinen palkkojen nousu. <https://kauppayhdistys.fi/vaurastuva-puola-tarjoaa-kasvumahdollisuuksia-suomalaisille-yrityksille/>

RANSKA

Ranskan talousnäkyksiä syksyllä 2021 Ranskan talous on vahvassa nousussa: kuluvalle vuodelle ennakoitaan vähintään kuuden prosentin kasvua. Talous pyörii lähes täydellä teholla ja pandemiaa edeltänyt taso ollaan saavuttamassa ennen vuoden loppua. Hyvin edenneet rokotukset ovat edistäneet paluuta kohti normaalia, reilut 85 prosenttia yli 12-vuotiaista on täysin rokotettu. Talousministeri Bruno Le Maire kiittää koronapassin olleen erittäin hyvä ratkaisu. Elinkeinoelämän etujärjestö on todennut kannattavansa koronapassin harkittua käyttöä.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/ranskan-talousnakymia-syksylla-2021/384951

Ranska: 30 miljardin euron investoinnit viitoittavat tietä vähähiiliseen teollisuuteen ja samalla kohti presidentinvaaleja

Presidentti Macronin investointipaketti "France 2030" on Ranskan taloussyöksen merkkipaalu, jonka tavoitteena on vahvistaa Ranskan kilpailukykyä kohdennetuilla 30 miljardin euron investoinneilla tulevaisuuden teknologioihin ja perinteisen teollisuuden uudistamiseen. Macron esitteli paketin tasan puoli vuotta ennen presidentinvaaleja. France 2030 on Ranskan aiemman sadan miljardin euron elpymissuunnitelman kohdennettu jatko-osa. Lisämiljarit panostetaan kymmeneen keskeiseen alaan ydinvoimasta vetytalouteen ja terveyssektorista auto- ja ilmailuteollisuuteen, kulttuuriakaan unohtamatta. Olennaista on vähähiilisyys.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/ranska-30-miljardin-euron-investoinnit-viitoittavat-tieta-vahahiiliseen-teollisuuteen-ja-samalla-kohti-presidentinvaaleja/384951

Ranska digitalisoituu: teollisuus, yritykset ja julkinen sektori hyötyvät elvytyspaketista

Ranska julkisti jo viime vuoden syksyllä kunnianhimoisen 100 miljardin euron elvytyspaketin, josta 60 prosenttia on kansallista rahoitusta ja 40 prosenttia EU-rahoitusta. Digitalisaatio on yksi elvytyspaketin kulmakivistä ja siihen on allokoitu seitsemän miljardia euroa. Investointeja suunnataan teollisuuden, yritysten ja julkisen sektorin digitalisaatioon sekä strategisiin sektoreihin, joita ovat esimerkiksi tekoäly, 5G, kyberturvallisuus, pilvipalvelut ja kvanttilaskenta.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/ranska-digitalisoituu-teollisuus-yritykset-ja-julkinen-sektori-hyotyt-elvytyspaketista/384951

ROMANIA

Romanian elpymissuunnitelmassa paitsi moottoriteitä, myös sairaaloita, kierrätystä ja digitaalista hallintoa

Romania julkaisi elpymissuunnitelmansa kesäkuussa. 29,2 miljardin euron suunnitelmassa suurimmat hankkeet liittyvät moottoriteiden rakentamiseen ja raideliikenteeseen ja erilaisiin pitkään odotettuihin välttämättömiin uudistuksiin (mm. uudet sairaalat, valtionhallinnon digitalisaatio ja jätteiden kierrätys). Suomalaisyritysten kannalta kiinnostavia osa-alueita ovat erityisesti suuret sairaalahankkeet ja terveysteknologian hankkiminen, mutta mahdollisuuksia voi löytyä myös mm. digihankkeista, kyberturvallisuudesta ja jäte/energiasektorilta. Myös koulutussektorille suunnitellaan uudistuksia ja investointeja. <https://bit.ly/2UNfP3H>

RUOTSI

Ruotsi toimitti EU elpymisväline -suunnitelmansa komissiolle

Ruotsin hallitus toimitti EU elpymisväline -suunnitelmansa komissiolle 28.5. Ruotsi arvioi saavansa 34 miljardia kruunua (3,2 miljardia euroa), ja käyttää rahat valtion talousarvioissa jo aiemmin esitettyihin toimenpiteisiin - 40 prosenttia ilmastotoimiin, 24 prosenttia digitalisaatioon. Suomalaisille vientiyrityksille avautuu suunnitelman eri teemoissa markkinamahdollisuuksia lähivuosina. <https://bit.ly/3iSQnBP>

Fintech-ala Ruotsissa elinvoimainen ja kasvava

Kiinnostus finanssiteknologiaa eli fintechiä kohtaan on kasvussa Ruotsissa. Maa on alan edelläkävijä. Erityisesti sääntelyteknologiaan eli regtechiiin ja rahoitusalan vastuullisuuteen liittyvät palvelut kasvattavat tulevaisuudessa merkitystään. Rekrytointiin, koulutukseen, sääntelypalveluihin, lohkoketjuteknologiaan ja tekoälyyn sekä vastuullisuuteen liittyvät ratkaisut voivat olla suomalaisyritysten mahdollisuuksia alalla. <https://bit.ly/3y9znNP>

Pohjois-Ruotsissa miljardien teollisuusinvestoinnit, suomalaisyrityksille mahdollisuuksia

Pohjois-Ruotsissa on meneillään historialliset 100 miljardin euron ilmastoystävällisen teollisuuden investoinnit. Alueella on suuri tarve alihankkijoille, asiakkaille, konsulteille, palvelujentuottajille, koulutukselle, asuntorakentajille sekä esimerkiksi kulttuuri- ja terveydenhoitopalveluiden tuottajille. <https://bit.ly/3BNlyXQ>

TANSKA

Grönlanti tarjoaa mahdollisuuksia suomalaisyrityksille

Jos Grönlanti vielä joitain vuosia sitten oli lähinnä äärielämyksiä etsivien luontoseikkailijoiden kohdelistalla, on tilanne tänään toinen. Grönlanti puhuttaa ja kiinnostaa poliitikkoja ja liikemiehiä Vancouverista Vladivostokiin. Kiinnostus arktisia alueita kohtaan on voimakkaassa kasvussa myös muualla kuin pohjoisessa.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/gronlanti-tarjoaa-mahdollisuuksia-suomalaisyriyksille/384951

TSEKKI

Tshekin talousnäkömät syksyllä 2021

Tshekin elpymissuunnitelman tavoitteena on vahvistaa yksityisiä ja julkisia investointeja ja siten vauhdittaa talouden elpymistä. Vuonna 2022 BKT:n kasvua tuetaan myös EU:n uudella rahoitusjaksolla. Tshekillä on paineita uudistaa vahvasti teollisuuteen nojaavaa elinkeinoelämää digitalisoinnin ja ilmastoystävällisten ratkaisujen kautta. Samanaikaisesti elpymisvarat täytyy käyttää tiukassa aikataulussa, joten oikein hankkeiden valitseminen rahoituskohteiksi on tärkeää. Tshekin elpymispaketti on yhteensä noin 7 miljardia euroa, josta 42 % käytetään ilmastotavoitteita tukeviin uudistuksiin ja investointeihin.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/tshekin-talousnakymat-syksylla-2021/384951

TURKKI

EU ja Yhdysvallat hakevat yhteistä linjaa suhteessa Turkkiin - Bidenin presidenttikauden odotetaan tuovan muutoksia

Lisääntynyt huoli Turkin arvaamattomista toimista presidentti Recep Tayyip Erdoganin valtakaudella ovat johtaneet laajoihin keskusteluihin siitä, millaisia muutoksia Turkin ja lännen välisissä suhteissa on odotettavissa. Yhdysvaltain presidentti Joe Bidenin hallinnon myötä Euroopassa toivotaan perinteisen transatlanttisen yhteistyön palauttamista. Samaan aikaan Yhdysvalloissa ja EU:ssa käydään sisäisesti kiivasta neuvottelua siitä, kuinka Turkin toimiin tulisi vastata.

Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa Briefing Paper -julkaisussa tutkija Toni Alaranta Euroopan unioni -tutkimusohjelmasta analysoi syitä Turkin ongelmallisen demokraattisen kehityksen taustalla sekä maan jännittyneitä suhteita EU:hun ja Yhdysvaltoihin.

Kirjoittaja esittää, että pinnan alla kytevät ongelmat Turkin ja lännen välillä tulevat syvenemään, mikä tekee uuden alun pohjustamisesta haastavaa. EU ja Yhdysvallat eivät voi määrittellä Turkkiä liittolaisekseen, mutta eivät myöskään viholliseksi. Alarannan mukaan uusi alku voikin tarkoittaa ainoastaan kaksitasoisen politiikan korostamista: toisilla osa-alueilla lisätään yhteistyötä, toisaalta kyse on alati syvenevien ristiriitojen hallinnasta.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/turkeys-relations-with-the-us-and-the-eu-at-the-beginning-of-the-biden-presidency>

Katsaus Suomen koulutusvientimahdollisuuksista Turkkiin

Turkki tarjoaa mahdollisuuksia koulutusviennissä etenkin digitaalisia oppimiskursseja ja oppimiskeskojärjestelmiä sekä opettajien täydennyskoulutuspalveluita tarjoaville yrityksille.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/katsaus-suomen-koulutusvientimahdollisuuksista-turkkiin/384951

Turkin talous on elpynyt koronaviruksesta nopeasti, mutta riskit lisääntyvät

Turkin talous oli koronaviruksen alkaessa vasta toipumassa vuoden 2018 lopulla alkaneesta taantumasta. Vuonna 2019 bruttokansantuote (BKT) kasvoi vain 0,9 %. Aiempien vuosien ulkomaiseen rahoitukseen nojaava talouskasvu ja taantumasta toipumiseksi tehdyt tukitoimet olivat myös heikentäneet Turkin talouden vakautta entisestään. Monilla mittareilla tarkasteltuna Turkin talous oli koronaviruksen kynnyksellä haavoittuvammassa asemassa kuin vuosikymmentä aiemmin kansainvälisen finanssikriisin alla.

<https://www.eurojatalous.fi/fi/blogit/2021/turkin-talous-on-elpynyt-koronaviruksesta-nopeasti-mutta-riskit-lisaantyvat/>

UNKARI

Unkarin elpymisrahaston painopisteinä terveydenhuollon uudistaminen sekä vihreä liikenne

Unkari jätti korjatun elpymis- ja palautumissuunnitelmansa Euroopan komissiolle 11.5.2021. Suunnitelman esittelyä edelsi intensiivinen vuoropuhelu Unkarin kansallisten viranomaisten ja komission välillä. Unkari on päättänyt jättää lainaosuuden toistaiseksi käyttämättä, mutta ilmoittanut, että lainaosuus saatetaan nostaa myöhemmin, kuitenkin viimeistään vuonna 2023.
<https://bit.ly/3zOvjDr>

VALKO-VENÄJÄ

Valko-Venäjän humanitaarinen kriisi vaatii länsimailta aktiivisuutta - EU:n toimet riittämättömiä

Valko-Venäjä on saanut kuluneen vuoden aikana osakseen huomattavaa kansainvälistä huomiota. Maan poliittinen ja hallinnollinen kriisi on aiheuttanut humanitaarisen katastrofin, jonka seurauksena kymmeniä tuhansia ihmisiä on joutunut vangiksi, kidutetuksi, sorretuksi tai lähtemään maasta. Tilanne on tuonut EU:n eteen ulko- ja turvallisuuspoliittisen haasteen, johon unioni ei ole vastannut riittävän voimakkaasti.

Uusimmassa Ulkopoliittisen instituutin julkaisussa ohjelmajohtaja Arkady Moshes ja vanhempi tutkija Ryhor Nizhnikau arvioivat Valko-Venäjän tilannetta vuosi vilpillisten presidentinvaalien ja sitä seuranneiden mielenosoitusten alkamisen jälkeen. Kirjoittajien mukaan lännen ja erityisesti EU:n tulisi oppia aiemmista virheistään: Sen tulisi välttää uusien suhteiden solmimista maan hallinnon kanssa, kunnes Valko-Venäjä saavuttaa edellytykset yhteistyön jatkamiselle - joko Lukasenkan johdolla tai ilman. Lännen on ymmärrettävä, että vaikka Moskovan kyky "korjata" ongelmat tarjoaisikin väliaikaista vakautta, se mitä todennäköisimmin tekee Valko-Venäjistä pitkäaikaisten geopolitiittisten jännitteiden lähteen.

"Lännen tulisi tehdä voitavansa varmistukseksi, että maassa saataisiin käynnistymään kansallinen vuoropuhelu, jonka tarkoituksena on taata se poliittinen vapautuminen ja taloudellinen uudistuminen, johon kansa pyrkii", tutkijat kirjoittavat.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/valko-venajan-vallankumous-vuonna-2020>

Uudet pakotteet rajoittavat Valko-Venäjän ulkomaankauppaa

Viime viikolla tuli kuluneeksi vuosi Valko-Venäjän vilpillisistä presidentinvaaleista. Vaaleja seuranneiden ihmisoikeusloukkausten lisäksi hallinto on mm. häirinnyt kansainvälistä lentoliikennettä ja ohjannut pakolaisia EU-maiden rajoille. Vastalauseena näille toimille EU, Yhdysvallat, Iso-Britannia ja muutamat muut maat ovat asettaneet asteittain kiristyviä pakotteita Valko-Venäjän hallinnolle. EU:n kesäkuussa asettama neljäs pakotepaketti rajoittaa mm. kaksikäyttötuotteiden vientiä sekä eräiden lannoitteiden, öljytuotteiden ja tupakan valmistuksessa käytettävien tuotteiden kauppaa. Lisäksi asetettiin rahoitussektoria koskevia rajoitteita.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202133_4/

VENÄJÄ

Perustuslain muutokset tarkentavat ja vakiinnuttavat Venäjän kansallisuuspolitiikan linjoja

Venäjän perustuslakiin viime vuonna tehdyt muutokset muovasivat samalla maan kansallisuuspolitiikkaa. Muutokset muun muassa vahvistavat venäjän kielen symbolista asemaa ja osoittavat tukea ulkomailla asuville "maanmiehille". Uudet säädökset myös vakiinnuttavat etnisyyteen ja kieleen perustuvaa puhetapaa kansasta sekä jatkavat asteittaista ei-venäläisiin kieliin ja kansallisuuksiin kohdistuvaa assimilaatiopolitiikkaa. Perustuslakiin kuitenkin sisällytettiin joitain monimuotoisuutta korostavia kohtia, joten kokonaisuudessaan uusi perustuslaki ylläpitää kansallisuuspolitiikan monitulkintaisuutta.

Uusimmassa Ulkopoliittisen instituutin julkaisussa tutkija Veera Laine instituutin EU:n itäinen naapurusto ja Venäjä -tutkimusohjelmasta ja tutkija Konstantin Zamyatin Helsingin yliopistosta

pohtivat, ovatko perustuslain muutokset osoitus rakenteellisesta tai institutionaalisesta muutoksesta Venäjän kansallisuuspolitiikan strategiassa. Julkaisussa tutkijat arvioivat, miten perustuslaissa esitetyjä näkemyksiä on tuotu Venäjän identiteettipoliittikkaa koskevaan lainsäädäntöön viimeisen vuoden kuluessa, ja mitä tällä saralla voidaan odottaa vastaisuudessa. Julkaisun voi lukea ja ladata instituutin verkkosivuilta:

<https://www.fiia.fi/julkaisu/russias-nationalities-policy-before-and-after-the-2020-constitutional-amendments>

Venäjän ja lännen vastakkainasettelu vaikuttaa arktisen alueen turvallisuuspoliittiseen tilanteeseen - myös Suomen on ymmärrettävä risteävät intressit

Venäjän lisääntynyt sotilaallinen varustautuminen, entistä provokatiivisemmat harjoitukset ja tiukentuneet kannanotot heikentävät arktisen alueen turvallisuuspoliittista tilannetta. Kasvanut vastakkainasettelu Venäjän ja lännen välillä, Barentsin alueen sotilasstrategisen merkityksen nousu ja suurvaltojen risteävät intressit muodostavat haasteen alueen vakaudelle. On oletettavaa, että Suomi on yliarvioinut alueen tuottamaa taloudellista hyötyä ja aliarvioinut alueelta kumpuavaa uhkaa. Samalla Suomesta on muodostunut sekä sijaintinsa että vahvojen puolustusvoimiensa ansiosta muille länsimaille entistä kiinnostavampi kumppani, ja arktisen alueen kysymykset ovat nousseet yhä merkittävämpään rooliin myös Suomen ulkosuhteissa.

Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa Finnish Foreign Policy Paper -julkaisussa instituutin vara- ja hallintojohtaja Samu Paukkunen ja johtava tutkija Harri Mikkola painottavat, että pohjoinen on Suomelle entistäkin merkityksellisempi ilmansuunta, jossa alueellisten jännitteiden purkaminen on äärimmäisen tärkeää. Tutkijoiden mukaan Suomen on jatkettava vahvaa tukeaan Arktiselle neuvostolle, sillä neuvosto tarjoaa jännitteistä huolimatta harvinaisen väylän vuoropuhelulle Venäjän ja lännen välillä. Suomen turvallisuutta edistäisi Paukkusen ja Mikkolan mukaan myös se, että EU tunnistaisi vaikutusmahdollisuutensa arktisen alueen vakauden ylläpitäjänä. Unioni ei kuitenkaan ole toistaiseksi tarttunut kaikkiin mahdollisuuksiin. <https://www.fiia.fi/julkaisu/suurvaltojen-arktis>

Sputnik V:n lento uhkaa jäädä lyhyeksi - Venäjän valtion mukanaolo rokotekehityksessä herättää epäluuloa lännessä

Koronapandemian riepottelemassa maailmassa Venäjän geoeconomisen strategian keskiöön on noussut Sputnik V -rokote. Venäjän valtion vahva läsnäolo Sputnik V:n kehittämisessä ja markkinoinnissa sekä maan valmius sivuuttaa vakiintuneita testauskäytäntöjä tuotannon nopeuttamiseksi luovat kuitenkin länsimaissa perusteltua epäluottamusta rokotetta kohtaan. Presidentti Putin kertoi keskiviikkona, että hänet on alkuvuodesta rokotettu Sputnik V -rokotteella. Tieto ei todennäköisesti kuitenkaan muuta rokotteen asemaa länsimaisen markkina-alueen silmissä. Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa Briefing Paper -julkaisussa vanhempi tutkija Sinikukka Saari instituutin Globaali turvallisuus -tutkimusohjelmasta analysoi Venäjän bioteknologisten innovaatioiden kehitystä ja maan koronadiplomatian tilaa. Saari huomauttaa, että Sputnik V:n tapauksessa Venäjän kaupalliset ja strategiset tavoitteet ovat punoutuneet yhteen. Kirjoittajan mukaan eurooppalaisten valtioiden tulee kiinnittää enemmän huomiota yhteyksiin venäläisten innovaatiokäytäntöjen ja maan ulkopoliittikka-, turvallisuus- ja puolustuskäytäntöjen välillä. "Venäjälle kyse ei ole erillisistä politiikan osa-alueista vaan kokonaisvaltaisista toimista, jotka tukevat toinen toisiaan", Saari kirjoittaa.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/russias-corona-diplomacy-and-geoeconomic-competition>

Venäjällä koronatapausten määrä nousussa, viranomaiset yrittävät saada ihmisiä ottamaan rokotteen

Viime viikkoina koronatapausten määrä Venäjällä on noussut selvästi. Kasvu on ollut voimakkainta Moskovassa, mutta myös esimerkiksi Pietarissa tartunnat ovat nousseet. Virallisesti raportoitujen koronatapausten määrä pysyi alle kymmenessä tuhannessa maaliskuun puolivälistä kesäkuun alkupäiviin asti, mutta viime päivinä tartunnat ovat nousseet yli viidentoista tuhannen. Väestöön suhteutettuna Venäjän tilanne (noin 110 päivittäistä tapausta miljoonaa henkeä kohden kesäkuun kolmannella viikolla) on siis selvästi vaikeampi kuin useimmissa Euroopan maissa, vaikka esimerkiksi Ison-Britannian tilanne onkin hankalampi (noin 150 tapausta). Suomessa on tällä hetkellä noin 15 tartuntaa päivässä miljoonaa asukasta kohden. Koronatapausten kasvu Venäjällä näkyy jo nyt myös esimerkiksi sairaaloiden kuormittumisena.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202125_1/

Venäjän keskuspankki jatkoi koronnostoja

Keskuspankki nosti 11.6. avainkorkoaan 0,5 prosenttiyksiköllä. Uusi avainkorko on 5,5 %. Keskuspankki on nyt nostanut avainkorkoa kolmesti tänä vuonna ja yhteensä 1,25 prosenttiyksiköllä. Ohjeistuksessaan keskuspankki piti avainkoron nostoa myös mahdollisena seuraavissa korkokokouksissa. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202125_2/

Venäjän talouden eri aloilla huomattavan erilaista kehitystä

Jalostusteollisuuden toiminta on sen eri alojen tuottaman arvonlisän reaalisella volyymilla mitattuna ollut vuoden 2019 kesästä käytännössä ennallaan eikä käytännössä notkahtanut viime vuonna. Pidemmällä aikavälillä jalostusteollisuus on ollut melko tasaisesti kasvava ala, jonka volyyymi on viidesosan suurempi kuin vuonna 2011. Sen sijaan kaivannaisteollisuudessa arvonlisän volyyymi oli edelleen vuoden ensimmäisellä neljänneksellä vuoden 2011 tasolla ja 14 % pienempi kuin tähänastisessa huipussaan vuonna 2019. Tämä johtuu pitkälti OPEC+-tuotannonrajoituksen aiheuttamista leikkauksista raakaöljyn tuotantoon. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202125_3/

Uusien Rosatomin laitosten rakennustyöt käynnistyvät Kiinassa

Toukokuun lopulla ilmoitettiin, että uusien reaktoriyksiköiden rakennustyöt käynnistyivät Tianwanin ja Xudapun laitoksilla Kiinassa. Rosatomin tytäryhtiö Atomstroieksport toimittaa näihin uusimpaan venäläiseen teknologiaan perustuvan VVER-1200-reaktorin. Toimituksista sovittiin kesäkuussa 2018 osana maiden välistä laajaa ydinenergia-alan sopimusta. Tianwanissa on entuudestaan neljä Rosatomin toimittamaa VVER-1000-reaktoreita ja kaksi kiinalaiseen teknologiaan perustuvaa vastaavan teholuokan reaktoria. Viimeisin näistä, Tianwan-6, otettiin kaupalliseen käyttöön kesäkuun alussa. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202125_4/

Öljyn hinta on noussut tänä vuonna jyrkästi, mutta rupla vahvistunut vain vähän

Urals-öljyn hinta oli kesäkuun lopussa 74 dollaria tynnyriltä eli 45 % korkeampi kuin viime vuoden lopussa. Öljyn hinta on viimeksi ollut yhtä korkealla vuonna 2018. Öljyn ja muiden raaka-aineiden hintojen voimakasta nousua on vetänyt maailmantalouden elpyminen viime vuoden koronakriisin pohjalukemista. OPEC arvioi raakaöljyn kysynnän kasvaneen tammi-kesäkuussa noin 6 % vuotta aiemmasta, mutta olleen vielä 5 % jäljessä vuoden 2019 tasosta. Öljyn hintaa on tukenut myös OPEC+ -maiden tuotannonrajoitussopimus, vaikka rajoituksia on vähitellen höllennetty kysynnän elpymässä. Loppuvuoden tuotantokattoja oli määrä tarkastella heinäkuun alussa, mutta kokousta ei ole vielä pidetty Saudi-Arabian ja Yhdistyneiden Arabiemiraattien erimielisyyksien vuoksi. Öljyn hinta on noussut edelleen viime päivinä, kun loppuvuodelle odotetut tuotannon lisäykset eivät ole varmistuneet. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202127_1/

Talouden nopea toipuminen heijastuu palkkoihin ja hintoihin Venäjällä

Talouden ripeä toipuminen koronapandemian aiheuttamasta taantumasta jatkui toukokuussa. Monilla aloilla kasvuvauhti hidastui tai pysähtyi edelliseen kuukauteen verrattuna, mutta viime vuoden aallonpohjaan verrattuna vuosikasvu jatkui erittäin vahvana. Toukokuussa vähittäiskaupan liikevaihto oli 27 % ja palvelusektorin 52 % vuodentakaisista tasoa suurempaa. Talousministeriö arvioi BKT:n kasvaneen toukokuussa 10,9 % edellisvuoden toukokuun tasosta ja olleen vain 0,3 % pandemiaa edeltänyttä tasoa matalampi. Erityisesti maatalouden, rakentamisen ja jalostusteollisuuden kasvu on ollut voimakasta ja näillä aloilla tuotannon taso on jo selvästi pandemiaa edeltäneen tason yläpuolella. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202127_2

Venäjän hallituksen työpöydällä ensi vuoden verojen muutoksia ja hintarajoituksia

Osana vuosien 2022–2024 federaatiobudjetin laadintaa ja koko julkisen talouden näkymien arviointia (ml. alueiden ja kuntien sekä valtion sosiaalirahastojen budjetit) hallitus on käsitellyt eräiden verojen korotuksia. Niillä julkisen talouden tuloja pyritään lisäämään vuosina 2022–2024 summalla, joka suhteessa BKT:hen on vajaat 0,4 %. Summa jakautuu varsin tasan neljään osaan. Metallien tuotantoveroa kaavaillaan korotettavaksi, ja voittoveron soveltamisen öljyntuotannossa odotetaan laajenevan. Valmisteveroista kaavaillaan lisää tuloja verojen korotusten ja verojen

keruun parantamisen kautta, mikä koskee lähinnä alkoholia ja sokeripitoisia juomia. Lisäksi hyvätuloisille tai varakkaille yksityishenkilöille kaavaillaan verojen korotuksia. Suurilta ravitsemusliikkeiltä poistetaan arvonlisävero ja niiden palkoista maksettavat 30 prosentin sosiaaliverot puolitetaan. Kattavampia tietoja verojen ensi vuoden muutoksista ei tässä vaiheessa ole julkistettu. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202127_3/

Valtioiden ote kansainvälisestä taloudesta kiristyy - Suurvaltakamppailu luo yrityksille uudenlaisia uhkakuvia

Valtiot kiristävät otettaan kansainvälisistä taloudellisista verkostoista samalla, kun talouspolitiikasta on muodostunut suurvaltakilpailun keskeinen väline. Yritysten vaara joutua suurvaltataistelun pelinappulaksi kasvaa, mikä haastaa niiden omaa riskinhallintaa.

Ulkopoliittisen instituutin uusiin FIIA Briefing Paper pureutuu riskeihin, jotka yrityksiä kohtaavat suurvaltakilpailun aikakaudella. Julkaisun ovat kirjoittaneet ohjelmajohtaja Mikael Wigell ja johtava tutkija Niklas Helwig Ulkopoliittisesta instituutista ja Christian Fjäder, Huoltovarmuuskeskuksen suunnittelu- ja analyysiosaston johtaja.

Kirjoittajat esittelevät julkaisussa uuden "geoekonomisen riskin" käsitteen, joka pohjautuu kolmeen geoekonomiseen trendiin - *turvallistamiseen*, *balkanisaatioon* ja *aseellistamiseen*. Globaalien tuotantoketjujen aikakaudella muutokset kansainvälisessä politiikassa ja esimerkiksi Yhdysvaltain ja Kiinan välisen kilpailun kiristyminen vaikuttavat yrityksiin kaikkialla - ei vain maissa, joita poliittiset kiistat koskevat. Kirjoittajien mukaan uudenlaisiin riskeihin varautuminen edellyttää tarkempaa, yhteisesti jaettua määritelmää. "Tilanne vaatii kattavampaa tietoa ja parempaa ymmärrystä geoekonomisten riskien juurisyistä, toimijoista, keinoista ja seurauksista", kirjoittajat toteavat. <https://www.fii.fi/julkaisu/recognizing-geoeconomic-risk>

Tavaroiden ulkomaankauppa Venäjällä elpynyt, pääomavirta yrityssectorilta ulkomaille lisääntynyt

Venäjän vientitulot ja tuontimenot olivat keskuspankin alustavien maksutasetietojen mukaan tämän vuoden toisella neljänneksellä luonnollisesti paljon suuremmat kuin vuotta aiemmin, jolloin koronavirus ja talouden tuntuva kuoppa vähensivät ulkomaankauppaa. Vientitulot ja tuontimenot olivat suunnilleen samalla tasolla kuin kaksi vuotta aiemmin. Tavaroiden ja palvelujen ulkomaankaupan kehityksessä on kuitenkin edelleen suuri ero.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202129_1/

Venäjän Kansallisen hyvinvoinnin rahasto noin 12 prosenttia bruttokansantuotteesta

Ylimääräisiä öljy- ja kaasutuloja kerryttävän Kansallisen hyvinvoinnin rahaston koko oli kesäkuun lopussa 187,6 miljardia dollaria, eli 11,7 % BKT:stä. Rahaston koko on kasvanut tänä vuonna hieman, mutta kasvu on tullut käytännössä rahaston omistamien arvopapereiden, etenkin Sberbankin osakkeiden hintojen noususta. Rahastosta likvideihin arvopapereihin sijoitettu määrä on pysynyt lähes ennallaan keväästä 2020. Venäjän valtion ei tarvinnut viime vuonna nostaa rahastosta varoja, vaikka julkisen talouden alijäämä vuonna 2020 olikin 3,8 % BKT:stä. Alijäämä pystyttiin kattamaan lainanottoa lisäämällä.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202129_2/

Venäjän yritysasiamiehen julkaisemissa kyselyissä nousee esiin matala luottamus liiketoimintaympäristön turvallisuuteen

Venäjän presidentin alaisuudessa toimivan yrittäjien oikeuksia suojelevan asiamiehen (biznesombudsman) moniosaisissa vuosiraporteissa presidentille julkaistaan Venäjän suojelupalvelun (FSO) kyselyjen tuloksia, joilla luodetaan yritystoiminnan viranomaisympäristöä. Monien viranomaisvalvontaan ja yritystarkastuksiin liittyvien seikkojen ohella kyselyissä kartoitetaan myös lainsäädäntöä sekä sen valvontaa ja soveltamista koskevia käsityksiä kuten myös liiketoiminnan turvallisuuteen liittyviä tunnelmia.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202129_3/

OPEC+-ryhmä pääsi sopuun raakaöljyn tuotantokiintiöiden nostosta, deltavariantin talousvaikutus näkyy myös markkinoilla

Viime viikolla öljyntuottajamaiden ryhmä OPEC ja Venäjä pääsivät pitkien neuvottelujen jälkeen sopimukseen öljyntuotantokiintiöiden nostamisesta. Kiintiöiden noston katsotaan olevan vastaus tänä vuonna voimakkaasti nousseeseen raakaöljyn hintaan. Esimerkiksi Venäjän Urals-raakaöljyn hinta oli heinäkuun ensimmäisellä viikolla noin 50 % vuoden alun tasoa korkeammalla.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202129_4/

EU haluaa tehdä kauppapolitiikastaan vihreämpää ja laittaa ulkorajoille hiilitullit – uhkaako se samalla synnyttää uuden kauppasodan? EU:n kauppakumppanit ovat varpaillaan hiilitullisuunnitelmien suhteen. Kremlin tiedottaja Dmitri Peskovin mukaan Venäjän talouteen ja venäläisyhtiöihin kohdistuvan lisätaakan mahdollisuus on "erittäin epämieluisa". Hän kommentoi asiaa Financial Times -lehdelle (siirryt toiseen palveluun).

Venäjän kaupallinen edustaja Suomessa on Anton Loginov. Hänen mukaansa Venäjä on aloittanut komission julkistaman ilmastopakettien perinpohjaisen analyysin. Alustavasti hiilitullien piiriin kuuluisivat sähkö, lannoitteet, sementti, metalli ja teräs sekä alumiini. Näitä tuotteita tuotiin Loginovin mukaan Venäjältä Suomeen viime vuonna noin 356 miljoonan euron edestä. Tämä on noin 12,5 prosenttia näiden tuotteiden Suomen koko tuonnista, Loginov kirjoittaa Ylälle lähettämässään sähköpostivastauksessa. <https://yle.fi/uutiset/3-12030231>

Venäjän ja Suomen välisessä kaupassa Vologdan alue on noussut top 5-alueiden joukkoon: Murmanskin alue (11,2 %), Pietari (9,1 %), Leningradin alue (8,5%) ja Vologdan alue (4,6%), raportoi Vechernyaya Moskva (23.7.2021)

<https://vo.rbc.ru/vo/23/07/2021/60fac8529a7947d1af412ea5>

Article by Vladimir Putin "On the Historical Unity of Russians and Ukrainians"

<http://en.kremlin.ru/events/president/news/66181>

<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/putins-new-ukraine-essay-reflects-imperial-ambitions/>

Regional inequality in Russia: Anatomy of convergence

https://mpr.ub.uni-muenchen.de/108756/1/MPRA_paper_108756.pdf

Venäjän keskuspankki kiristi jälleen rahapolitiikkaa

Keskuspankki nosti avainkorkoa heinäkuun kokouksessaan kokonaisella prosenttiyksiköllä ja korko on nyt 6,5 %. Koronnosto ei tullut yllätyksenä markkinoille, sillä kuluttajahinnat ovat nousseet Venäjällä vauhdikkaasti viime kuukausina. Heinäkuun alkupuolella vuosi-inflaatio oli 6,5 % eli selvästi korkeampi kuin keskuspankin 4 prosentin tavoite. Myös inflaatio-odotukset ovat viime kuukausina nousseet reippaasti, ja kotitalouksien inflaatio-odotukset olivat heinäkuussa korkeimmillaan lähes viiteen vuoteen. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202131_1/

Venäjän talous elpynyt viime vuoden lamasta, mutta alojen toipumistahdissa huomattavia eroja

Talous on elpynyt vuoden 2020 kevään kuopasta ja toipuminen on jatkunut vähitellen viime kuukausina. BKT oli jo tämän vuoden ensimmäisellä neljänneksellä hieman suurempi kuin kaksi vuotta aiemmin (eli vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä) ja toisella neljänneksellä kasvu kahden vuoden takaisesta oli talousministeriön arvion mukaan noin 1,5 %.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202131_2/

Kansainvälinen valuuttarahasto ennustaa nopeaa talouskasvua rikkaille maille, monessa nousevassa taloudessa tänä vuonna kehitys heikompaa

Maailmantalouden odotetaan kasvavan tänä vuonna 6 %, eli tältä osin IMF:n heinäkuun ennuste on muuttumaton huhtikuusta. Ensi vuonna maailmantalous kasvaisi ennusteen mukaan 4,9 %, mikä on puoli prosenttiyksikköä enemmän kuin huhtikuun ennusteessa odotettiin. Tämän vuoden ennuste nousi mittavien elvytystoimenpiteiden takia etenkin monissa rikkaissa teollisuusmaissa – esimerkiksi Yhdysvaltain talouden ennustetaan kasvavan 7 %, mikä on 0,6 prosenttiyksikköä enemmän kuin huhtikuussa. Myös ensi vuoden maailmantalouden ennusteen nostoon vaikuttavat eniten rikkaiden maiden parantuneet talousnäkymät.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202131_3/

Pynnöniemi & Mikkola (2021): Venäjän strategisen toimintaympäristön erilaiset tulkintakehykset ja niiden merkitys Suomelle

Suurvaltojen voimasuhteiden muutos voi heijastua joko välittömästi tai välillisesti Suomen asemaan. Suurvaltojen keskinäinen ymmärrys 'strategisen tasapainon' elementeistä ei välttämättä tarkoita pienvaltioiden intressien sivuuttamista, mikäli ne eivät häiritse kokonaistavoitteiden saavuttamista. Esimerkiksi strategisen tasapainon tulkintakehyksessä pienvaltion toiminta välittäjänä suurvaltojen aseriisuntaneuvotteluissa on tervetullut. Kaksinapaisuuteen perustuva suurvaltadynamiikka on esitellyistä tulkintakehyksistä todennäköisesti ennakoitavin ja vakain. Moninapaisuus on taas Venäjän toivoma malli, koska sillä se turvaa vaikutusvaltansa. Tähän tulkintakehykseen sisäänrakennettu kilpailuasetelma 'napojen' kesken tekee siitä kaksinapaisuutta vähemmän ennakoitavan. Moninapaisuuden tulkintakehykseen liittyy Suomen kaltaiselle pienvaltiolle haaste. Moninapaisessa maailmassa valtaa jaetaan suurvaltojen kesken, mutta sitä käytetään monenkeskisten instituutioiden kautta. Pienvaltioiden on tällöin vaikeampi tunnistaa ja suojautua toiminnalta, jonka tavoitteena on heikentää kansainvälisten instituutioiden merkitystä. Konservatiivisen ideologian vakiintuminen osaksi Venäjän ulkopoliittikkaa on selkeästi ristiriidassa Suomen ulkopoliittikan lähtökohtien kanssa. Venäjä on taitava hyödyntämään kuviteltuja tai todellisia uhkakuvia osana konfliktien hallintaa. Tämä piirre yhdistää kaikkia edellä käsiteltyjä tulkintakehyksiä.

<https://rusmilsec.blog/2021/08/02/venajan-strategisen-toimintaympariston-erilaiset-tulkintakehykset-ja-niiden-merkitys-suomelle/>

Venäjän bruttokansantuote palasi ennen koronaa vallinneelle tasolle

Venäjän tilastoviranomaisen Rosstatin ennakkotietojen mukaan bruttokansantuote kasvoi tämän vuoden toisella neljänneksellä 10,3 % vuotta aiemmasta. Vuoden 2020 toinen neljännes oli Venäjällä koronapandemian aiheuttaman talouskriisin syvin pohja ja tämän takia kasvuluku vuoden takaa oli nyt niin korkea. Kasvu oli myös nopeampaa kuin esimerkiksi talousministeriön BKT-indikaattorin perusteella olisi voinut odottaa. Vuoden 2019 toiseen neljännekseen verrattuna bruttokansantuote oli nyt 1,7 % suurempi. Alustavien tietojen mukaan toisella neljänneksellä kasvoivat etenkin monet palvelualat sekä rakentaminen.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202133_1/

Globaalin raaka-ainekysynnän elpyminen on siivittänyt Venäjän viennin hurjaan vetoon

Venäjän tavaraviennin arvo kasvoi huhti-kesäkuussa jopa 64 % vuotta aiemmasta. Vaikka kasvulukemia pönkittääkin viime vuoden heikko vertailukohta koronakriisin pohjalukemissa, hätyytteli viennin arvo kesäkuussa jo vuosien 2013–2014 huippulukemia. Vauhdikas kasvu heijastaa pitkälti öljyn ja muiden raaka-aineiden maailmanmarkkinahintojen ripeää nousua viime kuukausina. Raakaöljyn vientimäärä supistui huhti-kesäkuussa edelleen hieman vuotta aiemmasta eikä myöskään öljytuotteiden vienti kasvanut. Sitä vastoin useimpien muiden keskeisten tuotteiden, kuten maakaasun, kivihiiilen, lannoitteiden, raakapuun ja monien metallien vientimäärät lisääntyivät reippaasti. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202133_2/

Venäjällä julkisen talouden tulot nousseet, menojen kasvu laantunut ja vaje supistunut

Konsolidoidun budjetin tulot olivat tämän vuoden toisella neljänneksellä kolmasosan suuremmat kuin vuotta aiemmin, jolloin ne putosivat huomattavasti (konsolidoitu budjetti kattaa federaation, alueiden ja kuntien sekä valtion sosiaalirahastojen budjetit). Kahden vuoden takaiseen nähden tulot olivat 17 % suuremmat. Myös reaalitytulot ovat kasvaneet, kun nimellistulojen nousu on ylittänyt huomattavasti inflaatiotahdin, joka tosin on myös ollut varsin nopeaa (kuluttajahinnat olivat yli 9 % ja teollisuuden tuottajahinnat noin 15 % korkeammalla kuin kaksi vuotta aiemmin).

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202133_3/

Venäjän talouden elpyminen on tasaantunut

Venäjän kokonaistuotanto saavutti vuoden toisella neljänneksellä koronakriisiä edeltäneen tasonsa, mutta elpyminen on viime kuukausina tasaantunut. Päätuotantoalojen (maatalous, teollisuustuotanto, rakentaminen, kuljetukset sekä vähittäis- ja tukkukauppa) kehitystä kuvaava indeksi pysyi heinäkuussa samalla tasolla kuin edeltävinä kuukausina. Vuositason kasvulukemat ovat edelleen reippaita viime vuoden heikon vertailukohtaan vuoksi. Venäjän talousministeriö arvioi BKT:n kasvaneen heinäkuussa 4,7 % vuotta aiemmasta. Tammi-heinäkuussa BKT kasvoi

talousministeriön arvion mukaan 4,8 % vuotta aiemmasta ja 1,1 % vuoden 2019 vastaavaan ajankohtaan verrattuna. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202135_1/

Venäjällä eläkeläiset ja osa julkisen sektorin työntekijöistä sai nopeasti tuntuvat kertausummat

Presidentti Vladimir Putin määräsi 24.8. maksettavaksi syyskuussa 10 000 ruplan (115 euron) kertausumman eläkeläisille, kun hän oli ensin ehdottanut asiaa pari päivää ennen tapaamisessa duuman valtuustoon (Yhtenäinen Venäjä) edustajien kanssa. 31.8. presidentti antoi määräykset niin ikään syyskuussa maksettavista 15 000 ruplan kertausummista eräiden federaation viranomaisien kuten sisäministeriön ja tullin työntekijöille, syyttäjille ja puolustusvoimiin palkatuille sotilaille ja kouluttajille. Päätökset tulivat lähellä duuman vaalia, joka pidetään 19.9. Edellisen syyskuussa 2016 pidetyn duuman vaalin yhteydessä ilmoitus kertausummasta eläkeläisille tuli myös pari viikkoa ennen vaalia. Tuolloin rahat maksettiin vuodenvaihteessa. Kertausumman saa nyt noin 43 miljoonaa eläkeläistä, joiden osuus äänioikeutetuista on noin 40 %. Summa on 63 % tämänhetkisestä keskimääräisestä vanhuuseläkkeestä kuukaudessa.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202135_2/

Moskovan pörssi vahvassa myötätulessa

Öljyn hinnan voimakas nousu (BOFIT Viikkokatsaus 27/2021) ja Venäjän talouden toipuminen viime vuoden koronakuopasta (BOFIT Viikkokatsaus 33/2021) ovat nostaneet osakekursseja Moskovan pörssissä. Ruplapohjainen MOEX-indeksi on noussut vuoden alusta elokuun loppuun mennessä 17 % ja on tällä hetkellä historiallisen korkealla tasolla. Dollaripohjainen RTS-indeksi on 19 % korkeammalla tasolla kuin vuoden alussa. Ruplan heikon kehityksen vuoksi se on kuitenkin edelleen noin 30 % historiallisesti korkeimman tasonsa alapuolella (toukokuu 2008).

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202135_3/

Eurooppa-foorumin paneeli keskusteli Euroopan unionin ja Venäjän taloussuhteista

Suomen Pankin nousevien talouksien tutkimuslaitos (BOFIT) järjesti perjantaina 27.8. Turun Eurooppa-foorumissa paneelikeskustelun (videotallenne), jossa käsiteltiin Euroopan unionin ja Venäjän välisiä taloussuhteita. Keskustelussa nousivat esiin mm. venäläisten viranomaisien lisääntynyt ammattimaisuus, mutta myös joidenkin alojen jatkuvat ongelmat esimerkiksi Venäjän tullin toiminnan kanssa. Lyhyellä aikavälillä panelistit olivat suhteellisen optimistisia Suomen ja Venäjän välisen kaupan kehityksen suhteen. Pitkällä aikavälillä kuitenkin esimerkiksi ilmastonmuutoksen vastaiset toimet voivat uhata Venäjän vientituloja ja sitä kautta myös venäläisten ulkoista ostovoimaa ja tuontia.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202135_4/

Suomen ja Venäjän suhde tarvitsee laajaa kosketuspintaa – suurlähettiläs Helanterä

<https://bit.ly/3CtG5Qy>

EU–Venäjä-suhteet / reagointi nykyhallituksen politiikkaan, demokratian tukeminen. Mepit ottivat kantaa EU:n ja Venäjän suhteiden tilaan ja toivovat EU:lta uutta strategiaa maan demokratiakehityksen edistämiseksi. Mepit korostavat kannanotossaan, että Venäjän kansalaiset ja Putinin hallinto ovat kaksi eri asiaa. Parlamentti katsoo, että Venäjällä on mahdollisuus demokraattiseen tulevaisuuteen ja penää lisätoimia kumppanimaiden ja kansalaisyhteiskunnan kanssa Venäjän demokratiasuuntausten vahvistamiseksi. Samalla se korostaa, että EU:n on liittouduttava Yhdysvaltojen ja muiden samanmielisten demokratioiden kanssa torjuakseen Venäjän ja Kiinan toimia, kun ne heikentävät demokratiaa maailmalla ja horjuttavat Euroopan järjestystä. Siksi EU:n on otettava käyttöön pakotteita, puututtava likaiseen rahaan ja tuettava ihmisoikeusaktivisteja.

<https://www.europarl.europa.eu/news/fi/press-room/20210910IPR11925/mepit-toivovat-eu-lta-uutta-demokratiaa-tukevaa-venaja-strategiaa>

Parlamentin viikko 38/2021: Vaaliپییریötä ja valtuuskuntamatkoja

BOFIT Venäjä-ennuste 2021–2023 Venäjän talouden ennuste on parantunut viime syksystä, sillä öljyn hinta ja odotukset hinnan kehityksestä ovat nousseet ja koronaepidemian vaikutukset ovat jääneet pelättyä pienemmiksi. BKT:n odotetaan elpävän viimevuotisesta notkahduksesta ja

kasvavan tänä sekä ensi vuonna lähes kolme prosenttia vuodessa. Kehitykseen liittyy merkittäviä epävarmuuksia, sillä koronaepidemia voi pitkittyä Venäjällä ja maailmalla, öljymarkkinoiden tilanne pysyy herkkänä ja Venäjän talous on muiden talouksien tapaan monilta osin elpymiseen viittaa- vassa käänneessä. Ensi vuoden jälkeen talouden kasvu hidastuu kohti talouden pitkän ajan kasvunäkymiä. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202137_1/

<https://helda.helsinki.fi/bof/bitstream/handle/123456789/17912/bve0121.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Venäjän keskuspankki nosti jälleen avainkorkoa; julkaisi rahapolitiikan suuntaviivat vuosille 2022–2024 Keskuspankki nosti kokouksessaan 10.9. avainkorkoa 0,25 prosenttiyksiköllä. Uusi korko on 6,75 prosenttia. Rahapolitiikan kiristäminen alkoi maaliskuussa ja keskuspankki on nostanut ohjauskorkoa nyt yhteensä 2,5 prosenttiyksiköllä. Ohjeistuksessaan keskuspankki ei sulkenut pois mahdollista koronnostoa seuraavissa korkokokouksissa.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202137_2/

Venäjällä investoinnit ovat kasvaneet, valtio suunnittelee investointihankkeiden luototusta Investoinnit lisääntyivät reaalisesti tämän vuoden ensimmäisellä puoliskolla tuntuvasti ja olivat viitisen prosenttia suuremmat kuin kaksi vuotta aiemmin. Suurten ja keskisuurten yritysten sekä valtion investoinnit ovat melko harvinaisesti kasvaneet vuodesta 2019 hieman nopeammin kuin kaikki investoinnit, joskin niiden osuus kaikkien investointien arvosta on noussut usean vuoden ajan. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202137_3/

Venäjä ja Valko-Venäjä sopivat talousintegraation syventämisestä Maiden pääministerit allekirjoittivat presidenttien siunaaman suunnitelman valtioliiton syventämisestä vuosina 2021–2023. Suunnitelmaan kuuluu 28 erillistä tiekarttaa, jotka kattavat mm. verohallinnon, rahapolitiikan, maksujärjestelmien ja työlainsäädännön harmonisoinnin. Maiden välinen valtioliitto perustettiin jo vuonna 1999, mutta todellinen integraatio on ollut vaatimatonta. Nyt hyväksytyjen, lainsäädännön harmonisointiin tähtäävien tiekarttojen valmistelu aloitettiin vuonna

2018. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202137_4/

Venäjä-pakotteet vaikeuttivat joka kymmenennen eurooppalaisen yrityksen toimintaa Vuosina 2014–2017 voimassa olleista talouspakotteista oli eniten haittaa venäläisille yrityksille, mutta yritykset kärsivät myös maissa, joissa oli paljon venäläisiä sijoituksia tai vahvat kaupalliset siteet Venäjään. https://www.aalto.fi/fi/uutiset/venaja-pakotteet-vaikeuttivat-joka-kymmenennen-eurooppalaisen-yrityksen-toimintaa?fbclid=IwAR1wSmw_SBgT4w_EEAtjPcAv2yMkb0l1KJ58df121CzFWzp4tCmz5hj48Ec

Painostus ja vilppi leimasivat Venäjän duumanvaaleja - Yhtenäinen Venäjä säilyttää valta- asemansa kansalaisten kasvaneesta tyytymättömyydestä huolimatta

Valtapuolue Yhtenäinen Venäjä saavutti tavoittelemansa perustuslaillisen kahden kolmasosan enemmistön 17.–19. syyskuuta järjestetyissä Venäjän duumanvaaleissa. Vaalien keskiössä olivat Yhtenäisen Venäjän edellytykset päästä tavoitteeseensa vilpillisesti ja vaalitarkkailun riippumattomuutta hankaloittaen. Räikeän vilpin värittämä vaalitulokset ilmentää Kremlin pakkomiellellä säilyttää valta- asemansa kansalaisten kasvaneesta tyytymättömyydestä huolimatta. Ulkopoliittisen instituutin vanhempi tutkija Jussi Lassila Euroopan itäisen naapuruston ja Venäjän tutkimusohjelmasta analysoi Venäjän duumanvaalien lopputulosta instituutin uusimmassa julkaisussa. Lassilan mukaan sähköisen äänestäminen mahdollistaminen ja duumanvaalien järjestäminen ensimmäistä kertaa kolmipäiväisinä hyödyttivät äänestäjiä vain näennäisesti. Uudenlaisen äänestystavan käyttöönotto palveli pikemminkin Kremlin etuja. Kirjoittajan mukaan Kreml pyrkii yhä tulevaisuudessa tukahduttamaan aidon poliittisen kilpailun maan sisällä, ja tähän tulisi myös lännen reagoida aktiivisesti. "Venäjän oikeusvaltiokehityksen ja kansalaisyhteiskunnan tilan tulee olla entistä vahvemmin esillä lännen Venäjä-suhteissa", tutkija kirjoittaa.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/venajan-duumanvaalit-2021>

Duuman vaaleissa ei yllätyksiä Venäjällä äänestettiin liittoneuvoston alahuoneen eli Duuman vaaleissa 17.–19.9.2021. Vaalikamppailu oli vaimeaa, ja systeemin ulkopuolisen opposition mahdollisuuksia osallistua vaaleihin rajoitettiin huomattavasti. Lopullisen tuloksen mukaan valtapuolue Yhtenäinen Venäjä sai duunaan 324 paikkaa (edellisessä duumassa paikkoja oli 343),

kommunistit 57 (oli 42), Oikeudenmukainen Venäjä 27 (oli 23), LDPR 21 (oli 39) ja uusi tulokas Uudet ihmiset -puolue 13 paikkaa. Äänestysaktiivisuus jäi alhaiseksi, 52 prosenttiin.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202139_1/

Öljyn ja Venäjän muiden vientihyödykkeiden hinnat nousseet nopeasti, rupla kuitenkin vahvistunut hyvin vähän Öljyn maailmanmarkkinahinta on noussut viimeisen puolentoista kuukauden aikana noin 20 % ja Brent-öljyn hinta hipoi tällä viikolla jo 80 dollaria. Myös joidenkin muiden Venäjälle tärkeiden vientituotteiden kuten rauta- ja värimetallien, puunjalostustuotteiden sekä lannoitteiden maailmanmarkkinahinnat ovat nousseet. Tämä on välittynyt Venäjän vientihintoihin, jotka ovat kohonneet erittäin voimakkaasti, ja metallien osalta tasolle, joita ei ole nähty vuosikymmeneen. Taustalla on maailmantalouden ja useiden perushyödykkeiden kysynnän kova kasvu ja öljyn osalta mm. eräiden OPEC+-sopimuksen kattamien maiden tuotannon jopa alitettua sopimuksen tuotantorajat. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202139_2/

Itämeren kaasuputken rakennustyöt valmistuvat Itämeren pohjassa Venäjältä Saksaan kulkevan NordStream2-kaasuputken rakennustyöt valmistuivat syyskuun alkupuolella. Gazpromin omistaman putkiyhtiön mukaan putkisto pyritään saamaan käyttökuntoon vuoden loppuun mennessä. Teknisen valmiuden lisäksi putken käyttöönotto riippuu kuitenkin EU:n energiamaarkkinoiden sääntelystä. EU:n tuomioistuimen heinäkuisen päätöksen mukaan Gazprom saisi käyttää korkeintaan puolta putken kapasiteetista. Päätös koskee myös samaa reittiä noudattavaa vuosina 2011–2012 valmistunutta NordStream putkistoa. Putken käyttöönotto on herättänyt erityisen paljon keskustelua viime viikkoina, kun maakaasun hinta Euroopan kaasupörsseissä on kivunnut ennätyskorkealle. Kaasun hinnannousu lisää Venäjän vientituloja, sillä kaasunviennissä on EU:n määräysten mukaisesti siirrytty kasvavassa määrin pörssihintoihin sidottuihin sopimuksiin.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202139_3/

Suomen Venäjän-kauppa elpyi ripeästi vuoden ensimmäisellä puoliskolla Suomesta Venäjälle vietyjen tavaroiden ja palveluiden arvo kasvoi tammi-kesäkuussa 11 % vuotta aiemmasta. Vienti ylitti huhti-kesäkuussa jo koronakriisiä edeltäneen tasonsa, vaikka se romahti viime vuonna historiallisen mataliin lukemiin. Elpymistä on vetänyt tavaravienti ja etenkin kone- ja laitevienti on palautunut vauhdikkaasti Venäjän investointikysynnän tukemana. Tavaraviennin suotuisa kehitys jatkui myös heinäkuussa. Sitä vastoin palveluvienti ei juuri ole noussut koronakriisin aiheuttamasta kuopastaan. Palveluvientiä ovat heikentäneet etenkin matkustusrajoitukset, joita on asetettu sekä Suomessa että Venäjällä koronatilanteen vuoksi. Koronakriisiä edeltävinä vuosina matkailupalveluiden osuus Suomen palveluviennistä Venäjälle oli puolet, mutta putosi viime vuonna kolmannekseen. Tammi-kesäkuussa Venäjän osuus Suomen koko tavara- ja palveluviennistä oli 5 %.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202139_4/

Venäjän vientitulot lähes ennätyslukemissa, myös pääoman ulosvirta on lisääntynyt Alustavien maksutasetietojen mukaan Venäjän tavara- ja palveluviennin arvo oli heinä-syyskuussa 148 mrd. dollaria eli 65 % suurempi kuin vuotta aiemmin. Vientitulot olivat suurimmillaan sitten huippuvuosien 2011–2013, jolloin raakaöljyn hinta oli historiallisen korkealla (keskimäärin 110 dollaria tynnyriltä, kun se heinä-syyskuussa oli 70 dollaria tynnyriltä). Vientitulojen kasvua onkin tukenut pitkälti muiden tavaroiden kuin öljyn ja kaasun vienti, jonka arvo nousi heinä-syyskuussa kaikkien aikojen ennätyslukemiin. Taustalla on ollut useiden raaka-aineiden kysynnän ja hintojen hurja nousu maailmanmarkkinoilla. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202141_1/

Venäjän kiinteät investoinnit elpyneet voimakkaasti koronakuopasta

Rosstatin kansantalouden tilinpidon kysyntäpuolen lukujen mukaan erityisesti kiinteiden investointien kausitasoitettu kasvu on ollut nopeaa kevään ja kesän 2020 koronataantumien jälkeen. On huomionarvoista, että kasvu oli hyvin nopeaa tämän vuoden toisella neljänneksellä, ja kiinteiden investointien taso nousi itse asiassa korkeimpaan arvoonsa sitten vuosien 2012 ja 2013 huipun. Investointien kasvu (BOFIT Viikkokatsaus 37/2021) on ollut voimakasta

jalostusteollisuudessa, etenkin metallien jalostuksessa.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202141_2/

Venäjän julkisen talouden odotetaan pysyvän ylijäämäisenä, menojen kasvua painetaan alas

Hallitus lähetti syyskuun lopussa federaatiobudjetin sekä valtion kolmen sosiaalirahaston budjetit duuman hyväksyttäväksi. Samalla finanssiministeriö julkaisi koko julkisen talouden linjaukset tulo- ja menoarvioineen vuosille 2021–2024 (ne kattavat koko konsolidoidun budjetin eli federaation ja sosiaalirahastojen budjettien lisäksi alueiden ja kuntien budjetit).

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202141_3/

Venäjällä vuosien 2021–2024 korruption vastainen toimintasuunnitelma hyväksytty

Presidentti Putinin elokuussa allekirjoittamassa suunnitelmassa lukuisat federaation, alueiden ja paikkakuntien viranomaiset veloitetaan tekemään muutoksia korruptionvastaisiin suunnitelmiinsa, laatimaan analyysien pohjalta raportteja sekä tekemään laki- ja säädösehdotuksia ja suosituksia käytännöiksi koskien korruption monia osa-alueita. Suunnitelma pohjautuu vuonna 2008 hyväksytyyn korruption vastaiseen lakiin ja on jatkoa vuosien 2018–2020 suunnitelmalle.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202141_4/

Tiedote Venäjältä Suomeen suuntautuvien puun vientikuljetuksista Saimaan kanavalla

Suomen lehdistössä ilmestyvien julkaisujen yhteydessä julkaisemme Venäjän Suomen-suurlähetystön tiedot seuraavista Venäjältä Suomeen suuntautuvia puun vientikuljetuksia Saimaan kanavalla koskevista asioista.

1. marraskuuta 2021 voimaan astuu 1. lokakuuta 2021 julkistettu Venäjän Federaation Hallituksen asetus nro 1599 (22.9.2021), jolla vähennetään niiden Venäjän valtionrajoilla olevien rajanylityspaikkojen määrää, joiden kautta saa viedä Venäjältä tiettyjä tavararyhmiä [1]. Kyseessä on pääasiassa jalostamaton puu. Venäjän ja Suomen välisellä rajalla keskeytetään mainittujen tavaroiden vientikuljetukset neljän (kymmenestä) tieliikenteen rajanylityspaikan kautta, yhden (neljästä) rautatierajanylityspaikan kautta sekä Brusnitshnojen vesiliikenteen rajanylityspaikan kautta Saimaan kanavalla. Vähennetään myös näiden tavaroiden vientiin tarkoitettujen merisatamien määrä (päätos koskee muun muassa Vysotskin ja Viipurin satamia).

https://fin.minpromtorg.gov.ru/fi/news/?alias=tiedote_venajalta_suomeen_suuntautuvien_puun_vientikuljetuksista_saimaan_kanavalla

Venäläis-suomalaiset hankkeet aluekehityksen draiverina

21.syyskuuta Anton Loginov ja edustuston ekspertit kävivät työvierailulla Pohjois-Pohjanmaalla, jolla on merkittävä rooli Suomen taloudessa ja maiden välisissä kaupallistaloudellisissa suhteissa.

Pohjois-Pohjanmaan ja sen hallinnollisen keskuksen Oulun alueelle sijoittuu yli 40 % Suomen tuulivoimasta, ja noin 12 % T&K-menoista. Pohjois-Pohjanmaalla on valtava potentiaali teollisuudessa, matkailussa, liikenteessä ja tutkimuksissa. Alue tekee tiivistä yhteistyötä Venäjän liittovaltiosubjektien kanssa eri toimialoilla.

Hanhikivi-1 ydinvoimalaitoksen rakentaminen on merkittävin Pohjois-Pohjanmaalla toteutettava maiden välinen hanke. Sopimuksen mukaisesti Venäjän osapuoli toimittaa täysin toimintakykyisen laitoksen avaimet käteen - periaatteella. Tällä hetkellä Suomen viranomaiset ovat tarkastamassa rakentamislupa-aineistoa. Venäjän kaupallinen edustaja kävi rakennustyömaalla, tutustui laajamittaisen valmistelutyön etenemiseen ja piti neuvottelut ydinvoimalaitoksen rakentamishankkeen pääurakoitsija Titan-2:n ohjelmajohtajan Konstantin Avakumovin kanssa.

https://fin.minpromtorg.gov.ru/fi/news/?alias=venalaissuomalaiset_hankkeet_aluekehityksen_draiverina

Suomalaiset suhtautuvat itänaapuriinsa aiempaa kriittisemmin

Suomalaisten suhtautuminen Venäjää kohtaan on muuttunut vuosituhannen edetessä myönteisestä kohti selvästi kielteisempää asennoitumista, ja Venäjä koetaan nykyisin laajalti sotilaalliseksi uhaksi. Maan talouden ja demokratian tilan suomalaiset kokevat lohduttomaksi. Asennekäännö on tapahtunut vuoden 2012 jälkeen Venäjän ja länsimaiden välien yleisen huonontumisen vanavedessä.

<https://www.eva.fi/blog/2021/10/25/suomalaiset-suhtautuvat-itanaapuriinsa-aiempaa-kriittisemmin/>

Venäjän median sorto jatkuu - Länsimaiset internet-yhtiöt voivat tukea sananvapautta pidättäytymällä sensuurista

Sananvapauden tukahduttaminen on ottanut Venäjällä käänteen huonompaan niin laadullisesti kuin määrällisesti. Median kontrollointi on aina ollut presidentti Vladimir Putinin vallankäytön ytimessä, mutta viimeisen vuoden aikana medioiden ja toimittajien julistaminen "ulkomaisiksi agenteiksi" on yleistynyt tuntuvasti. Nykyinen ilmapiiri on johtanut siihen, että useat toimittajat ja mediat ovat lähteneet maasta.

Uusimmassa Ulkopoliittisen instituutin julkaisussa vanhempi tutkija Jussi Lassila ja tutkija Veera Laine analysoivat Venäjän poliittisen johdon viimeaikaista painostusta mediaa kohtaan ja sen seurauksia. Internetin mahdollistamasta, maanpaosta tuotetusta journalismista on oikeutetusti tullut tärkeä osa maan riippumatonta mediaa. Kirjoittajien mukaan internetin ja länsimaisten media-alustojen kasvava merkitys sekä valtiojohtoisten television suosion lasku ovat avainsyitä hallinnon painostukselle.

"Länsi voi tukea jäljellä olevaa sananvapautta Venäjällä ja muissa autoritaarisissa valtioissa parhaiten huolehtimalla siitä, etteivät internet-yhtiöt sensuroi poliittista sisältöä kaupallisten intressiensä takia", kirjoittajat toteavat. <https://www.fiia.fi/julkaisu/internet-and-media-repression-in-russia>

Venäjän keskuspankki nosti jälleen avainkorkoa inflaation hillitsemiseksi ja julkaisi lokakuun ennusteen Keskuspankki nosti 22.10. avainkorkoa 0,75 prosenttiyksiköllä ja nyt korko on 7,5 %. Korotus oli markkina-analyttikkojen odotuksia suurempi. Rahapolitiikan kiristäminen alkoi maaliskuussa ja keskuspankki on nostanut ohjauskorkoa nyt jo kuudesti. Ohjeistuksessaan keskuspankki ei sulkenut pois mahdollista koronnostoa seuraavissa korkokokouksissa.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202143_1/

Venäjällä lyhytaikaisia rajoituksia talouden useiden lohkojen toimintaan, koronatapausten määrä nousut jyrkästi Hallituksen ehdotuksen pohjalta presidentti Putin antoi viime viikolla määräyksen palkallisista vapaapäivistä 30.10.–7.11. Suuri osa yrityksistä ja julkinen sektori on tosin muutoinkin kiinni tavanomaisina vapaapäivinä 4.–7.11. Määräyksellä hallintoalueiden johdolle annettiin oikeus asettaa virus- ja hoitotilanteesta riippuen rajoituksia myös ennen em. aikaväliä tai sen jälkeen. Määräys ei rajaa toimialoja muuten kuin siltä osin, että näiden vapaapäivien ajaksi hallituksen ja alueiden johdon tulee määrätä terveydenhoidon ja kulttuurialojen työskentelystä ja julkisten organisaatioiden tulee ylläpitää riittävää toimintaa. Uudemmissa presidentin lisäohjeilla ravitsemus- ja viihdeliikkeet kuitenkin pidetään kiinni klo 23–6 ja etätöihin on määrä siirtää helmikuun loppupuolelle saakka 30 % rokottamattomasta henkilöstöstä sekä rokottamattomat yli 60-vuotiaat työntekijät. <https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202143>

Venäjän kehityssuunnitelmapalettia täydennettiin strategisilla aloitteilla Venäjän pidemmän aikavälin talouspolitiikan pohjana ovat nyt presidentti Putinin heinäkuussa 2020 julkistamat kansalliset tavoitteet vuodelle 2030. Tavoitteet on tiivistetty viiteen kokonaisuuteen: kansalaisten hyvinvointi, mahdollisuudet itsensä toteuttamiseen, miellyttävä elinympäristö, työ ja yritteliäisyys sekä digitaalinen siirtymä. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202143_3/

Digitaalisen ruplan käyttöönottoa testataan liikepankkien kanssa Venäjän keskuspankki ryhtyi digitaalisen keskuspankkirahan suunnitteluun varsinaisesti vasta vuonna 2020, ja tulevan digitaalisen ruplan eri ominaisuuksia esiteltiin tarkemmin keskuspankin huhtikuun 2021 suunnitelmassa. Myös digitaalinen rupla on keskuspankin liikkeeseen laskemaa rahaa, kuten käteinen, mutta kotitaloudet saavat digitaaliset ruplat käyttöönsä liikepankkien sovellusten kautta. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202143_4/

Mitä Pandoran paperit kertovat Venäjän taloudesta – ja mitä ne eivät kerro?

Ei varsinaisesti ole uutinen, että Venäjän ja monien muiden maiden raharikkaat omistavat hulppeita kiinteistöjä länsimaissa. Länsimaissa omaisuus on keskimäärin paremmassa turvassa kuin kotimaassa. Tuoreet paljastukset ns. Pandoran papereissa osoittavat, tämä pätee myös hallintoa lähellä oleviin varakkaisiin yksityishenkilöihin.

Toki on mahdollista, että veroparatiisiyhtiöiden avulla myös vältellään maksamasta veroja, mutta tästä Pandoran paperit eivät varsinaisesti kerro. Venäjä ei juurikaan rajoita pääoman liikkeitä, joten ulkomaille sijoittamisessa ei sinänsä ole mitään laitonta.

<https://www.eurojatalous.fi/fi/blogit/2021/mita-pandoran-paperit-kertovat-venajan-taloudesta-ja-mita-ne-eivat-kerro/>

Mitä suomalaiset ajattelevat Venäjistä? Katso webinaarin tallenne tästä

Onko Venäjä uhka vai mahdollisuus – vai molempia? Mitä suomalaiset todella ajattelevat Venäjistä? Miten suhtautuminen on viime vuosikymmeninä muuttunut? Esittelemme EVAn Arvo- ja asennetutkimuksen tuloksia.

<https://www.eva.fi/tapahtuma/mita-suomalaiset-ajattelevat-venajasta-katso-webinaarin-tallenne-tasta/>
<https://www.eva.fi/blog/2021/10/25/suomalaiset-suhtautuvat-itanaapuriinsa-aiempaa-kriittisemmin/>

VIRO

Viron talous kasvaa nyt vauhdilla

Viron talouskehitys on vuonna 2021 ollut nousujohteista. Maan talouden kasvuvauhti oli keväällä Euroopan nopeimpia. Koronakriisin taloudelliset vaikutukset ovat matkailuala pois lukien jääneet useilla sektoreilla ennakoitua vähäisemmiksi. Kansallisen rahoituksen ja EU-tukien myötä maassa toteutetaan lähivuosina useita suurhankkeita, mikä tuo talouden näkyviin varmuutta ja avaa mahdollisuuksia suomalaisille yrityksille. Palkkojen nousu on viime kuukausina kiihtynyt.

<https://www.marketopportunities.fi/home/2021/viron-talous-kasvaa-nyt-vauhdilla?type=country-outlook&industry=cross-industry>

Virosta ja Viron-markkinoista Viro on Suomen tärkeä kauppakumppani. Suomen tilastoissa Viro on yhdeksännellä sijalla kauppavaihtoa mitattaessa, eli hyvin lähellä esimerkiksi Isoa-Britanniaa. Suomalaisyriyten investoinnit Viroon ovat huomattavat, ja virolaisyriyten investoinnit Suomeen ovat kasvussa. Kun palkka- ja hyvinvointitaso lähenee suomalaista tasoa, yritysten on tarpeen katsoa, mitä muita etuja Virossa toimimisella voidaan saavuttaa. Monia etuja on havaittavissa, esimerkiksi yritysverotus. Vihreä siirtymä ja energiasektorin uudet investoinnit muun muassa aurinko- ja tuulienergiaan luovat uusia mahdollisuuksia suomalaisille yrityksille. Vireillä on myös ydinvoimalahanke. Kun palavankiven teollisuutta ajetaan alas Itä-Vironmaalla, kohdennetaan alueelle paljon yritystukia. Suomalaisyriyksiä toimii tällä hetkellä alueella melko vähän. Olisi toivottavaa, että suomalaisyritykset löytäisivät mahdollisuuksia alueelta, totesi suurlähtetilas Timo Kantola. <https://kauppayhdistys.fi/virosta-ja-viron-markkinoista/>

POHJOIS-AMERIKA

YHDYSVALLAT

Yhdysvallat vahvistaa AUKUS-sopimuksella liittoumiaan Tyynellämerellä - Mikä on EU:n rooli alueellisessa yhteistyössä?

Yhdysvallat keskittyy hillitsemään Kiinan vaikutusvaltaa Aasian ja Tyynenmeren alueella vahvistamalla niin kutsuttua minilateraalia yhteistyötä ja pienen piiriin liittoumia. Tätä heijastelee myös Australian äskettäinen ilmoitus vetäytyä Ranskan kanssa tehdystä sopimuksesta dieselpolttoisten sukellusveneiden rakennuttamiseksi. Australia valitsi AUKUS-puolustusyhteistyösopimuksen ja ydinvoimalla toimivien sukellusveneiden kehittämiseen yhdessä Yhdysvaltain ja Ison-Britannian kanssa.

Tavoitellessaan Kiinan aseman heikentämistä Aasian ja Tyynenmeren alueella Yhdysvallat kokoaa liittolaisten ja yhteistyökumppaneiden verkostoa, joka toivottaa maan johtajuuden tervetulleeksi. Ensimmäinen kasvokkain järjestettävä huippukokous Yhdysvaltain, Australian, Intian ja Japanin, eli "nelikon" (*Quad*) välillä pidetään Washingtonissa perjantaina 24. syyskuuta. Yhdysvallat haluaa välittää Kiinalle vahvan viestin siitä, että se on valmis puolustamaan omia intressejään. Tämä saattaa tapahtua EU:n ja sen jäsenmaiden kustannuksella.

Ulkopoliittisen instituutin johtava tutkija Bart Gaens Globaalin turvallisuuden tutkimusohjelmasta analysoi instituutin uusimmassa julkaisussa toisiinsa linkittyviä viimeaikaisia kehityskulkuja AUKUS-sopimuksesta EU:n strategiaan Aasian ja Tyynenmeren alueella. Gaensin mukaan Kiinan

vaikutusvallan rajoittaminen ja Yhdysvaltain aseman lujittaminen ovat keskeisiä Yhdysvaltain suhtautumisessa Aasian ja Tyynenmeren alueeseen. EU ja jotkut sen jäsenmaista sen sijaan suosivat Yhdysvaltoja inklusiivisempaa lähestymistapaa. "Minilateraali ja asiakeskeinen yhteistyö on pelin henki. Tässä kontekstissa EU:lla voi olla rooli alueen tukemisessa sen omien vahvuuksien mukaisesti", Gaens kirjoittaa.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/yhdysvallat-kohdentaa-uudelleen-ulkopoliittisia-tavoitteitaan-tyynellamerella>

Yhdysvaltojen pakotepykälistä voi koitua yllättävä jälkilasku

Helsingin seudun kauppakamarin webinaarissa avattiin Yhdysvaltojen vientirajoituksia. Jalansija Yhdysvaltain markkinoilla on aina kovan työn takana, mutta orastava vienti voi tyssätä myös sikäläisiin rajoitteisiin ja valvontaan. Sanktioita voi seurata siitäkkin, että amerikkalaista teknologiaa tai komponentteja päätyy suomalaikäsiensä kautta pakote- tai vientirajoituslistalla oleviin maihin.

<https://helsinki.chamber.fi/yhdysvaltojen-pakotepykalista-voi-koitua-yllattava-jalkilasku/>

Onko Yhdysvaltain kiihtynyt inflaatio tullut jäädäkseen?

Yhdysvaltain inflaatio on kiihtynyt reiluun 5 prosenttiin. Nopea inflaatio selittyy pääosin väliaikaisilla tekijöillä kuten yksityisautojen polttoaineiden ja käytettyjen autojen voimakkaalla hinnannousulla vuoden takaisesta. Pandemiasta toipuminen ja talouden avautuminen on kuitenkin johtanut tarjontapullonkauloihin tavaroiden tuotannossa ja kuljetuksessa sekä työmarkkinoiden osittaiseen kiristymiseen. Nämä tekijät ylläpitävät epävarmuutta ja voivat pitkittyessään johtaa inflaation pysymiseen keskuspankin 2 prosentin tavoitetta nopeampana ennakoitua pidempään, mutta kuitenkin vain väliaikaisesti.

<https://www.eurojatalous.fi/fi/2021/artikkelit/onko-yhdysvaltain-kiihtynyt-inflaatio-tullut-jaadakseeseen/>

Raportti: Yhdysvaltain ja Kiinan suurvaltakamppailu vaatii valppautta suomalaisyrityksiltä

Yhdysvaltojen ja Kiinan kamppailu taloudellisesta ja teknologisesta johtajuudesta kiihtyy ja vaikuttaa haitallisesti myös suomalaisyrityksiin. Asiaan on varauduttava Suomessa ja EU:ssa paremmin, suosittavat ulkoministeriö ja Elinkeinoelämän keskusliitto EK tuoreessa raportissaan.

<https://ek.fi/ajankohtaista/tiedotteet/raportti-yhdysvaltain-ja-kiinan-suurvaltakamppailu-vaatii-valppautta-suomalaisyrityksilta/>

LATINALAINEN AMERIKKA

Latinalaisen Amerikan yrityskulttuuri ja toimintatavat

Elina Rainis Haaga-Helia ammattikorkeakoulu

<https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/498533/Opinn%C3%A4ytety%C3%B6%20Elina.pdf?sequence=2>

Liiketoimintamahdollisuuksia Latinalaisesta Amerikasta

Koronapandemia on kurittanut Latinalaisen Amerikan talouksia, mutta nyt taloudet kasvavat nopeasti. Väestö on koulutettua. Alue on kuuluisa luonnonrikkauksistaan. Toki haasteitakin riittää. Suomi tunnetaan Latinalaisessa Amerikassa. Opetus-, terveys- ja infrasektorit sekä ympäristöön liittyvät ratkaisut tarjoavat liiketoimintamahdollisuuksia suomalaisille yrityksille.

<https://kauppayhdistys.fi/liiketoimintamahdollisuuksia-latinalaisesta-amerikasta/>

BRASILIA

Brasiliassa on alkamassa maailman suurin 5G-taajuuksien huutokauppa

Brasilia on käynnistämässä maailman suurimmaksi sanottua 5G-taajuushuutokauppaa. Se käsittää 67 erää, jotka kattavat neljä taajuusaluetta: 700 MHz, 2,3 GHz, 3,5 GHz ja 26 GHz.

Huutokauppaan liittyviä investointeja jatketaan yli kaksi vuosikymmentä.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/brasiliassa-on-alkamassa-maailman-suurin-5g-taajuuksien-huutokauppa/384951

Brasilian vesi- ja sanitaatiosektori muutosvaiheessa - yrityksille uusia mahdollisuuksia

Brasilian vesi- ja sanitaatiosektori on muutosvaiheessa. Heinäkuussa 2020 hyväksytyyn lakiuudistuksen myötä tarkoituksena on lisätä yksityisten toimijoiden osallistumista markkinoille, mikä tuo yrityksille uusia mahdollisuuksia. Investointiennuste on jopa 114 miljardia euroa seuraavien 12 vuoden aikana.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/brasilian-vesi-ja-sanitaatiosektori-muutosvaiheessa-yrityksille-uusia-mahdollisuuksia/384951

Paine Brasilian osallistamiselle ilmastotoimiin kasvaa - Eurooppa ja Yhdysvallat tavoittelevat ratkaisua muodostamalla käytäntöä uudelle globalisaatiolle

Amazonin sademetsän lisääntynyt hävittäminen on seurausta Brasilian pitkäaikaisesta poliittisesta kriisistä ja kiihtynyt entisestään presidentti Jair Bolsonaro kaudella. Viime vuosina Brasilia on pyrkinyt samanaikaisesti tuhoamaan sademetsää ja rakentamaan entistä tiiviimpiä kauppasuhteita Eurooppaan ja Yhdysvaltoihin. Brasilian löyhää suhtautumista ympäristöhaasteisiin todistaneet länsimaiset sijoittavat vetävät tiukkaa linjaa, kun taas Euroopan ja Yhdysvaltain poliittiset johtajat hakevat Kiinan kasvavan vaikutusvallan alla uutta lähestymistapaa Brasiliaan.

Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa Briefing Paper -julkaisussa affilioitunut tutkija Lauri Tähtinen instituutin Globaalin turvallisuuden tutkimusohjelmasta analysoi Euroopan ja Yhdysvaltain Brasilian-kauppapolitiikkaa sekä sitä, kuinka institutionaaliset sijoittajat ja rahastonhoitajat omalta osaltaan muovaavat uutta toimintalinjaa suhteessa Brasiliaan. Lisäksi Tähtinen tarkastelee Brasilian suhtautumista Amazonin sademetsän tilanteeseen ja asemaansa kansainvälisessä toimintaympäristössä.

Kirjoittaja esittää, että Euroopan ja Yhdysvaltojen toisistaan poikkeava Brasilia-politiikka vaatii muutosta. "Sekä eurooppalaisten että amerikkalaisten tulisi tarkastella suhdettaan Brasiliaan kokonaisvaltaisesti niin kauppa- kuin turvallisuuspolitiikankin osalta. Näin tekemällä saadaan osallistettua Brasilia myös ilmastotoimiin", Tähtinen kirjoittaa.

Julkaisun voi lukea ja ladata instituutin verkkosivuilta:

<https://www.fiia.fi/julkaisu/engaging-brazil-in-the-era-of-climate-action>

CHILE

Suomalainen tyyli kolahtaa Santiagossa Missä tämä näkyy, Team Finland -koordinaattori Katariina Tervakangas? Suomi-designia on täällä hyvin esillä ja se saa näkyvyyttä. Ei ehkä tule ensimmäisenä mieleen, että esimerkiksi Alvar Aalto on niin tunnettu ja arvostettu täällä kaukana Suomesta – Santiagossa on hänen mukaansa nimetty katukin.

Onko yhtäläisyyksiä estetiikassa muutenkin? Kuten Suomessa myös Chilessä käytetään materiaalina paljon puuta, neulotaan villasukkia, joskin useammin alpakan villasta, sekä arvostetaan kaunista keramiikkaa. Kadulla kysytään usein lastenvaatteista, että mistä ovat kotoisin. Suomalainen tyyli yhdistettynä funktionaalisuuteen kolahtaa. Myös suomalaiset lasten sadevaatteet herättävät kiinnostusta mutta esimerkiksi Santiagossa sataa nykyisin niin harvoin, että menekki ei ehkä olisi kovin suurta. Chilessä on omasta takaa upeaa designia, myös alkuperäiskansojen käsitöitä.

<https://kauppapolitiikka.fi/suomalainen-tyyli-kolahtaa-santiagossa/>

PERU

Perun talouden näkymät syksyllä 2021

Perun BKT:n kasvuennuste vuodelle 2021 on jopa 12 %, mikä tarkoittaisi maan talouden palautumista vuoden 2019 aikaiselle tasolle. Kasvua kiihdyttää erityisesti kuparin ennätyskorkea hinta, yksityinen kulutus ja yksityiset investoinnit. Uuden vasemmistohallituksen budjettiehdotusta vuodelle 2022 voidaan pitää yleisesti varsin optimistisena ja sovittelavana yksityisen sektorin ja opposition suuntaan. Suurimmat korotukset valtion budjetissa ollaan tekemässä terveydenhuoltoon, koulutukseen, sosiaalipalveluihin ja maatalouteen. Verouudistuksia ei ole esitetty. Presidentti Castillo kohtaa kuitenkin suuria haasteita sekä aggressiivisen opposition että oman puolueensa taustavaikuttajien taholta. Poliittisen epävakauden uskotaan jatkuvan, mikä vaikuttaa myös maan BKT:n kasvuarvioihin keskipitkällä aikavälillä. Vuosina 2022–2025 BKT:n kasvun odotetaan olevan noin 3%.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/perun-talouden-nakymat-syksylla-2021/384951

NIMITYKSET

Suurlähettiläs Terhi Hakala EU:n erityisedustajaksi Keski-Aasiaan

Euroopan unionin neuvosto on nimittänyt suurlähettiläs Terhi Hakalan Euroopan unionin erityisedustajaksi Keski-Aasiaan 1.7.2021 lukien. <https://bit.ly/3iTPcCa>

Mikko Kinnusesta Etyjin puheenjohtajan erityisedustaja Ukrainaan sekä kolmikantatyöryhmään

Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön (Etyj) puheenjohtajana tämä vuonna toimiva Ruotsin ulkoministeri Ann Linde on nimittänyt suurlähettiläs Mikko Kinnusen Etyjin puheenjohtajan erityisedustajaksi Ukrainaan ja kolmikantaiseen kontaktiryhmään (Special Representative of the OSCE Chairperson-in-Office in Ukraine and in the Trilateral Contact Group). Kinnunen aloittaa tehtävässä 1. elokuuta. <https://bit.ly/372t7eT>

Harri Kämäräinen suurlähettilääksi Kööpenhaminaan ja sivuakkreditoinnit Liechtensteiniin sekä Bosnia ja Hertsegovinaan

Tasavallan presidentti on määrännyt esittelyssään torstaina 15. heinäkuuta uuden suurlähettilään Kööpenhaminaan ja sivuakkreditoinnit Liechtensteiniin sekä Bosnia ja Hertsegovinaan. <https://bit.ly/3BPITsX>

Marja Liivalasta uusi itäosaston osastopäällikkö

Valtioneuvosto määräsi torstaina 8. heinäkuuta ulkoministeriölle uuden osastopäällikön. <https://bit.ly/3zKrDIS>

Sofie From-Emmesberger Afrikan ja Lähi-idän osaston osastopäälliköksi

Valtioneuvosto määräsi tiistaina 29. kesäkuuta ulkoasiainneuvos Sofie From-Emmesbergerin ulkoministeriön Afrikan ja Lähi-idän osaston osastopäällikön tehtävään määräajaksi 15.10.2021 – 31.8.2025. <https://bit.ly/3i9qb6J>

Sivuakkreditointi Djiboutiin

Valtioneuvosto esitti sivuakkreditointia torstaina 17. kesäkuuta.

Valtioneuvosto esitti, että tasavallan presidentti sivuakkreditoisi Addis Abeban suurlähetystön päällikön, suurlähettiläs Outi Holopaisen, Djiboutiin. <https://bit.ly/3f4rotX>

Sivuakkreditoinnit Ghanaan, Laosiin ja Mongoliaan

Perjantaina 13. elokuuta tasavallan presidentti päätti sivuakkreditoinneista.

Tasavallan presidentti sivuakkreditoi Abujan -suurlähetystön päälliköksi 1.9.2021 lukien määrätyn, suurlähettiläs Leena Pylvänäisen Ghanaan ja Hanoiin -suurlähetystön päälliköksi 1.9.2021 lukien määrätyn, suurlähettiläs Keijo Norvannon Laosiin.

Lisäksi tasavallan presidentti sivuakkreditoi Pekingin -suurlähetystön päälliköksi 1.9.2021 lukien määrätyn, suurlähettiläs Leena-Kaisa Mikkolan Mongoliaan.

https://um.fi/uutiset/-/asset_publisher/GRSnUwaHDPv5/content/sivuakkreditoinnit-ghanaan-laosiin-ja-mongoliaan

Anna-Kaisa Auvinen kehittämään UN Global Compact -yhteistyötä

Anna-Kaisa Auvinen on valittu YK:n alaisuudessa toimivan UN Global Compact Suomen verkoston uudeksi pääsihteeriksi. Auvinen vastaa keväällä 2019 perustetun kansallisen Global Compact Network Finlandin käytännön toiminnasta ja kehittämisestä sekä YK:n yritysvaltuutukseen liittyvistä sidosryhmäsuhteista ja kansainvälisestä yhteistyöstä.

<https://www.globalcompact.fi/uutiset/anna-kaisa-auvinen-kehittamaan-un-global-compact--yhteistyota>

Kansainvälisen liiketoiminnan Team Finland -erityisasiantuntijat auttavat yrityksiä maailmalla

Suomen ulkomaan edustoissa maailmalla tehdään töitä Suomen kestävä kasvun ja suomalaisten yritysten kansainvälisten menestysmahdollisuuksien hyväksi.

https://um.fi/ajankohtaista/-/asset_publisher/gc654PySnjTX/content/kansainvalisen-liiketoiminnan-team-finland-erityisasiantuntijat-auttavat-yrityksia-maailmalla

EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakauden 2021–2027 seurantakomitea asetettu
Valtioneuvosto asetti EU:n alue- ja rakennepolitiikan Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027-ohjelmalle seurantakomitean. Seurantakomitea seuraa ohjelman toteuttamista, vaikuttavuutta ja tuloksellisuutta. <https://bit.ly/3zjRa4Z>

Sivuakkreditointi Liberiaan Tasavallan presidentti määräsi sivuakkreditoinnin perjantaina 4. marraskuuta. Tasavallan presidentti sivuakkreditoi Suomen Abujan-suurlähetystön päällikön, suurlähettiläs Leena Pylvänäisen Liberiaan.
https://um.fi/uutiset/-/asset_publisher/GRSnUwaHDPv5/content/sivuakkreditointi-liberiaan

Sivuakkreditoinnit Andorraan, Seychelleille ja Ugandaan

Tasavallan presidentti päätti sivuakkreditoinneista perjantaina 22. lokakuuta. Tasavallan presidentti sivuakkreditoi Suomen Madridin-suurlähetystön päällikön, suurlähettiläs Sari Raution Andorraan. Lisäksi tasavallan presidentti sivuakkreditoi Suomen Nairobiin-suurlähetystön päällikön, suurlähettiläs Pirkka Tapiolan Seychelleille ja Ugandaan.
https://um.fi/uutiset/-/asset_publisher/GRSnUwaHDPv5/content/sivuakkreditoinnit-andorraan-seychelleille-ja-ugandaan

Sivuakkreditointi Eritreaan ja Somaliaan

Tasavallan presidentti päätti sivuakkreditoinnista perjantaina 24. syyskuuta. Tasavallan presidentti sivuakkreditoi Nairobiin-suurlähetystön päällikön, suurlähettiläs Pirkka Tapiolan Eritreaan ja Somaliaan.
https://um.fi/uutiset/-/asset_publisher/GRSnUwaHDPv5/content/sivuakkreditointi-eritreaan-ja-somaliaan

Sivuakkreditoinnit Panamaan, Sudaniin ja El Salvadoriin

Tasavallan presidentti on määrännyt esittelyssään perjantaina 10. syyskuuta sivuakkreditoinneista. Tasavallan presidentti sivuakkreditoi Bogotán-suurlähetystön päällikön, suurlähettiläs Antti Kasken Panamaan, Kairon-suurlähetystön päällikön, suurlähettiläs Pekka Kososen Sudaniin ja Mexicon-suurlähetystön päällikön, suurlähettiläs Päivi Pohjanheimon El Salvadoriin.
https://um.fi/uutiset/-/asset_publisher/GRSnUwaHDPv5/content/sivuakkreditoinnit-panamaan-sudaniin-ja-el-salvadoriin

MUUTA

Liikennealan kestävän kasvun ohjelma edistämään innovaatioita ja kansainvälistymistä

Ohjelman tavoitteena on toimialan investointien ja kansainvälisen kasvun edistäminen ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestäville ratkaisuille. Ohjelman kaikilla toimenpiteillä pyritään edistämään sellaisen osaamisen ja ratkaisujen kehittämistä yrityksissä, joilla kyetään ratkomaan ilmastonmuutoksen, luontokadon ja kaupungistumisen aiheuttamia haasteita Suomessa ja kansainvälisillä markkinoilla. Liikennealan kestävän kasvun ohjelma kannustaa yksityisen ja julkisen sektorin toimijoita entistä tiiviimpään yhteistyöhön. Ohjelman tavoitteena on synnyttää Suomeen liikennealan kansainvälisiä liiketoimintaekosysteemejä ja 10 000 työpaikkaa vuoteen 2025 mennessä.

<https://www.lvm.fi/-/liikennealan-kestavan-kasvun-ohjelma-edistamaan-innovaatioita-ja-kansainvalistymista-1416777>

IMO:ssa heikko ratkaisu merenkulun kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi

Kokouksessa päätettiin keinosta, joka tähtää merenkulun hiili-intensiteetin vähentämiseen 11 prosentilla vuosien 2019 ja 2026 välillä. Vuosista 2027–2030 päättäminen jätettiin myöhemmäksi. Suomi ja EU-jäsenvaltiot tukivat tieteellisesti perustellumpaa vaihtoehtoa eli vähintään 21,5 prosenttia välillä 2019–2030, koska sillä olisi varmasti saavutettu vuoden 2030 päästövähennystavoite. EU:n 27 jäsenvaliota jäivät vähemmistöön, kun päätös tehtiin IMO:n 174 jäsenvaltion istunnossa.

<https://www.lvm.fi/-/imo-ssa-heikko-ratkaisu-merenkulun-kasvihuonekaasupaastojen-vahentamiseksi-1391403>

Kotoutumisen selonteko esittää laajan ohjelman nopeuttamaan kotoutumista

Onnistuneen kotoutumisen merkitys kasvaa koko ajan, kun Suomen työikäinen väestö ikääntyy ja maahanmuuttajataustaisen väestön määrä lisääntyy. Valtioneuvoston selonteko kotoutumisesta esittää laajan ohjelman, jolla kotoutumista voidaan tukea entistä vaikuttavammin. <https://bit.ly/2UEkfJN>

Kotoutumisen sanasto yhdenmukaistaa kotoutumiseen liittyvien käsitteiden käyttöä
<https://bit.ly/3xADORK>

Ulkomaalaislain uudistukset ehkäisevät ulkomaisen työvoiman hyväksikäyttöä ja parantavat uhrin asemaa

Ulkomaalaislain uudet säännökset ehkäisevät ulkomaisen työvoiman hyväksikäyttöä ja parantavat hyväksikäytön uhrin oikeusasemaa. Tavoitteena on, että työssä tapahtuva hyväksikäyttö tulee näin nykyistä helpommin ilmi. <https://bit.ly/3hyoj7l>

Tuore esite ja neuvontapalvelu ehkäisevät kausityöläisten ja muiden Suomeen töihin tulevien hyväksikäyttöä

Työ- ja elinkeinoministeriö julkaisee Suomeen työhön tuleville tarkoitetun esitteen työntekijän oikeuksista ja auttavista tahoista sekä käynnistää monikielisen neuvontapalvelun ulkomailta saapuville kausityöntekijöille. <https://bit.ly/3yEH0fg>

Miksi korruptiota kannattaa torjua, myös Suomessa?

– Korruptio vaikuttaa haitallisesti ihmisten elämänlaatuun, ympärillämme olevaan luontoon sekä yritysten toimintaympäristöön ja terveeseen kilpailuun, muistuttaa työ- ja elinkeinoministeriön erityisasiantuntija Linda Piirto.

Vaikka Suomessa korruptioon suhtaudutaan tutkimusten mukaan kielteisesti, Suomessakin tapahtuu rakenteellista korruptiota.

Työ- ja elinkeinoministeriö on julkaissut erityisesti pk-yrityksille suunnatun oppaan korruptiontorjuntaan. Oppaasta saa tietoa korruptiosta ja siihen liittyvästä lainsäädännöstä sekä käytännön ohjeita. Opas korruptiontorjuntaan: tem.fi/korruption-torjunta. (TEM:in uutiskirje 18.6.2021)

Toimialaraportti: kaivostoiminta jatkuu vakaana, raaka-aineiden hintaheilahtelut suuria

Kaivoksilla on vakaa tilanne ja tehdyt investoinnit vahvistavat toiminnan jatkuvuutta.

Metallinjalostajat toimivat suurelta osin tuontirikasteiden varassa. Viimeisen puolen vuoden aikana useiden raaka-aineiden hinnat ovat nousseet huomattavasti johtuen Kiinan talouden elpymisestä, ilmenee työ- ja elinkeinoministeriön 22.6.2021 julkaisemassa kaivosteollisuuden toimialaraportissa.

<https://tem.fi/-/toimialaraportti-kaivostoiminta-jatkuu-vakaana-raaka-aineiden-hintaheilahtelut-suuria>

Uudistuvan teollisuuden strategia:

Suomen tarjottava teollisuudelle kilpailukykyinen ja ennustettava toimintaympäristö

Teollisuuden kestäväällä kasvulla on suuri merkitys Suomen tulevaisuudelle. Teollisuus on Suomelle edelleen elintärkeää ja se on tärkeä työllistäjä eri puolilla maata. Kilpailukykyinen sekä ennustettava teollisuuden toimintaympäristö kannustaa teollisiin investointeihin Suomessa myös jatkossa, arvioidaan työ- ja elinkeinoministeriön 23.6. 2021 julkaisemassa uudistuvan teollisuuden strategiassa. <https://bit.ly/3i448x5>

Tutkimus: Suomi jäänyt tutkimus- ja kehittämisrahoituksessa kauas kilpailijamaista – osaajapula jarruttaa t&k-investointeja

Tuoreen tutkimuksen mukaan tutkimus- ja kehittämistoiminta on Suomessa kasvamassa, mutta hallituksen tavoitetta t&k-panostusten nousemisesta neljään prosenttiin bruttokansantuotteesta vuoteen 2030 mennessä ei näillä näkymin saavuteta. Tutkimuksen mukaan Ruotsi, Baltian maat ja Saksa ovat Suomen kovimmat kilpailijat yritysten t&k-toiminnan sijaintipaikkoina.

<https://bit.ly/3hSzEhe>

OECD: Preparing global supply chains for the next crisis <https://bit.ly/2VCt7A9>

Consequences of COVID-19 to supply chain risk assessment in Finnish companies

<https://lutpub.lut.fi/handle/10024/162740>

Suomen uusi Arktisen politiikan strategia on julkaistu. Overview of EU actions in the Arctic and their impact.

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163245>
<https://www.ulapland.fi/news/Uusi-tutkimus-EUn-roolista-arktisella-alueella-/b0ecnyiq/ff3d949f-1746-43f7-8d07-fad17dacaf3d>

EMN Country Fact Sheet 2020-tietolehtiset julkaistu

Kunkin EU-jäsenmaan maahanmuutto- ja turvapaikka-alan tapahtumat ovat nyt tiivistetyksi omissa tietolehtisissään saatavilla EMN:n EU-komission sivuilta.

Jo aikaisemmin julkaistussa EU-vertailuraportissa 2020 käytiin läpi maahanmuuttopoliittisia trendejä ja tapahtumia vuoden 2020 ajalta EU-tasolla ja yleisesti Euroopan maissa. Nyt julkaisuista fact sheeteistä voi vielä tarkemmin lukea kunkin EU-jäsenmaan kehityskuluista maakohtaisesti. Fact sheetit ovat saatavilla EMN:n EU-komission alaisilta nettisivuilta. Sivun valikosta voi valita maan ja vuoden.

Suomen factsheetin voi ladata tästä.

http://www.emn.fi/ajankohtaista/emn_country_fact_sheet_2020-tietolehtiset_julkaistu.1670.news

Päivitetty Valtiosopimusopas julkaistu

Tarvitsetko työssäsi apua EU- ja valtiosopimusasioissa? Päivitetty Valtiosopimusopas on ilmestynyt sähköisenä versiona. Kuluvan vuoden aikana opas julkaistaan myös painettuna sekä ruotsinkielisenä käännöksenä. <https://bit.ly/3x9dWLI>

HX-hanke voisi tarjota päättäjille avaimet parempaan turvallisuuspolitiikkaan - Ajatus tiedustelun kehittämisestä saa tukea kansanedustajilta

Suomi on viime vuosina kehittänyt työkalujaan tiedustelun ja kaukovaikuttamisen saralla. Tiedusteludatan määrä tulee kasvamaan entisestään HX-hankkeen uusien hävittäjien myötä. Ulkopoliittisen instituutin vuosina 2020 ja 2021 julkaistujen kyselyiden perusteella enemmistö kansanedustajista kannattaa tiedustelun kehittämistä ja aiempaa parempaa valmiutta toimia myös maan rajojen ulkopuolella. Lopullinen päätös hävittäjähankinnasta tehdään vuoden 2021 loppuun mennessä.

Uusimmassa Ulkopoliittisen instituutin julkaisussa johtava tutkija Charly Salenius-Pasternak huomauttaa, että suomalaiset päättäjät voivat itse vaikuttaa siihen, millaisia turvallisuuspolitiikan keinoja heillä on käytössään tulevaisuudessa. Lähivuosien aikana tehtävät hankinnat, lakimuutokset ja kansallisen suorituskyvyn kehittäminen vaikuttavat tulevaisuudessa päättäjien kykyyn tunnistaa uhkia ja keinoihin vastata niihin. Monipuolisemmilla tiedustelu- ja vaikuttamiskeinoilla voi olla jopa turvallisuusuhkia ennaltaehkäisevä vaikutus.

"Parhaassa tapauksessa vastapuoli haluaisi välttää tilanteen, jossa Suomi kokee itsensä pakotetuksi käyttämään koko sotilaallista suorituskykyään", Salenius-Pasternak kirjoittaa.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/suomen-tiedustelu-hyotvy-hx-hankkeesta>

Uudessa EMN raportissa kartoitetaan EU-maiden ratkaisuja laittoman maassa oleskelun ehkäisyyn

EU-jäsenmaissa oleskelee vaihtelevia määriä kolmansien maiden kansalaisia ilman laillista statusta. Osa oleskelee viranomaisten ulottumattomissa ja toiset ovat jääneet maahan, koska heitä ei ole syytä tai toisesta voitu palauttaa kotimahansa. Miten eri EU-maiden viranomaiset ja paikallistason toimijat ovat vastanneet näihin tilanteisiin? Millaisia oikeuksia tällaisilla henkilöillä on ja mihin julkisiin palveluihin heillä on pääsy? Millä tavoin pitkittynyttä laitonta oleskelua pyritään ennaltaehkäisemään ja vähentämään viranomaisten toimesta? EMN pyrkii vastaamaan muun muassa näihin kysymyksiin uudessa raportissaan. <https://bit.ly/3jQE6hu>

Uusi selvitys: Suomen ilmastotoimien tiellä on lukuisia esteitä, tarvitaan iso korjausliike kohti 1,5 asteen tavoitetta

Suomella on hyvät edellytykset onnistua Pariisin sopimuksen mukaisessa ilmastotyössä, kertoo Sitran uusi selvitys Korjausliike – Suomi kohti 1,5 asteen tavoitteen mukaisia ilmastotoimia.

Onnistumisen tiellä on kuitenkin paljon esteitä, jotka liittyvät muun muassa osin epätarkkaan pitkän aikavälin näkymään, riittämättömiin taloudellisiin kannustimiin ja infrastruktuurin puutteisiin.

<https://www.sttinfo.fi/tiedote/uusi-selvitys-suomen-ilmastotoimien-tiella-on-lukuisia-esteita-tarvitaan-iso-korjausliike-kohti-15-asteen-tavoitetta?publisherId=1898&releasId=69916275>

Logistiikan digitalisaation foorumi

Liikenne- ja viestintäministeriö on asettanut sidosryhmien ja viranomaisten edustajista muodostuvan Logistiikan digitalisaation foorumin vuosiksi 2021–2023 vauhdittamaan ja varmistamaan logistiikan digitalisaation etenemisen.

Valtioneuvoston hankeikkuna: Logistiikan digitalisaation foorumi (LVM052:00/2021)

Valtioneuvoston hankeikkuna: Logistiikan digitalisaatiostrategia (LVM035:00/2019)

Tiedote 27.5.2021: Valtioneuvoston periaatepäätös: Logistiikan digitalisaatiolla tehokkuutta ja kestävyyttä kuljetuksiin

Vauhtia vientiin ja kilpailuetua markkinoilla – Keskuskauppakamari julkaisi oppaan kauppasopimusten hyödyntämiseksi

<https://kauppakamari.fi/tiedote/vauhtia-vientiin-ja-kilpailuetua-markkinoilla-keskuskauppakamari-julkaisi-oppaan-kauppasopimusten-hyodyntamiseksi/>

Uudistuneeseen Your Europe -verkkopalveluun on koottu yhteen paikkaan tiedot ja neuvontapalvelut kansalaisten ja yritysten sisämarkkinaoikeuksista. Jatkossa myös pääsy monien viranomaisten sähköisiin asiointipalveluihin on mahdollista Your Europe -verkkopalvelun kautta. <https://bit.ly/3ljeB9j>

Hallituksen tiekartta kokoaa toimet koulutus- ja työperustaisen maahanmuuton lisäämiseksi

Suomi tarvitsee lisää työvoiman ja opiskelijoiden maahanmuuttoa, jotta yritykset löytävät riittävästi osaajia ja Suomen elinvoima ja julkinen talous vahvistuvat. Koulutus- ja työperäisen maahanmuuton tiekartta on pitkän aikavälin toimintasuunnitelma, jonka avulla tavoitteet erityisosaajien, yrittäjien, tutkijoiden ja opiskelijoiden maahanmuutosta voidaan saavuttaa.

<https://bit.ly/3hmkrWf>

Tuore puolustusselonteko kirkastaa Suomen turvallisuuspoliittista linjaa - Yhteistyö on tulevaisuuden puolustuspolitiikan ytimessä

Valtioneuvoston tuoreen puolustuselonteon mukaan Suomen tulevien vuosien puolustuspolitiikan keskiössä ovat yhteistyön eri muodot. Suomen kansainvälisen puolustusyhteistyön painopisteisiin lukeutuvat selonteon mukaan vaativa kansainvälinen harjoitustoiminta Suomen lähialueilla sekä yhteistoimintakyvyn kehittäminen. Torstaina ilmestynyt selonteko tukee syksyllä ilmestyneen ulko- ja turvallisuuspoliittisen selonteon tulkintaa siitä, että Suomessa on siirrytty aiempien vuosien Itämeri-keskeisestä turvallisuusympäristökäsityksestä laajempaan Pohjois-Eurooppa-keskeiseen tulkintaan.

Vanhempi tutkija Matti Pesu ja tutkija Henri Vanhanen arvioivat tuoreen puolustuselonteon pääviestejä uusimassa Ulkopoliittisen instituutin julkaisussa. Kirjoittajien mukaan selonteon linjaukset Suomen kansainvälisestä puolustusyhteistyöstä ovat aiempaa avoimempia ja yksityiskohtaisempia, mikä kirkastaa Suomen tämänhetkistä turvallisuuspoliittista linjaa. Pesun ja Vanhasen mukaan Suomen politiikan avaaminen on erityisen tärkeää siksi, että maan sotilasliittoon kuulumattomuutta ja syvää sotilaallista yhteistyötä yhdistävä linja poikkeaa eurooppalaisesta valtavirrasta. "Suomen etujen mukaista on, että linjan perusteet ymmärretään niin kotimaassa kuin ulkomailla", tutkijat kirjoittavat.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/suomen-puolustusyhteistyon-periaatteet-entista-selvemat>

Eurooppalainen Galileo-paikannusjärjestelmän viranomaispalvelu käyttöön Suomessa 2024 – PRS-palvelun lainsäädännön valmistelua alkaa

Eurooppalaisen Galileo-paikannusjärjestelmän julkisesti säännellyn satelliittipalvelun (Public Regulated Service, PRS) käyttöönotto etenee. Liikenne- ja viestintäministeriö aloittaa lainsäädäntömuutosten valmistelun, jotta Suomi voi ottaa palvelun käyttöön vuonna 2024.

<https://valtioneuvosto.fi/-/eurooppalainen-galileo-paikannusjarjestelman-viranomaispalvelu-kayttoon-suomessa-2024-prs-palvelun-lainsaadannon-valmistelua-alkaa>

<https://www.lvm.fi/-/eurooppalainen-galileo-paikannusjarjestelman-viranomaispalvelu-kayttoon-suomessa-2024-prs-palvelun-lainsaadannon-valmistelua-alkaa-1505148>

Alueellisen yhteistyön ohjelmat 2021–2027 tukevat raja-alueiden kilpailukykyä ja toimivia työmarkkinoita

Valtioneuvosto hyväksyi Suomen osallistumisen seitsemään Euroopan alueellisen yhteistyön ohjelmaan eli Interreg-ohjelmaan. Ohjelmilla tuetaan rajat ylittävää, valtioiden välistä ja alueiden

välistä yhteistyötä. Ohjelmat ovat osa EU:n tulevaa alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakautta ja niitä osarahoitetaan Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR). <https://bit.ly/2XtMIDI>

Pohjoismaiden ministerineuvoston alueministerit: Monipaikkaisuudesta uutta elinvoimaa alueille Pohjoismaiden ministerineuvoston alueministerit keskustelivat monipaikkaisuudesta ja vihreästä elpymisestä Helsingissä järjestetyssä hybridikokouksessa 16.9.2021. Ministerit päättivät käynnistää tutkimushankkeen, jossa selvitetään monipaikkaisuuden taloudellisia, sosiaalisia ja ympäristöllisiä vaikutuksia eri alueilla. <https://bit.ly/2XFBZWU>

Lintilä kannustaa pohjoismaisen yhteistyön lisäämistä mineraali- ja matkailuasioissa Pohjoismaiden ministerineuvoston elinkeinoministereiden kokous pidettiin Helsingissä 16.9.2021. Ministerit päättivät muun muassa yhteistyön lisäämisestä kestävässä mineraalituotannossa ja kestävässä matkailun edistämisestä. <https://bit.ly/3hMCIBQ>

Selvitys: Meriteollisuus kehittyvä kasvuala, olosuhdemuutoksiin syytä varautua Suomen meriteollisuudella on hyvät tulevaisuudennäkymät. Mahdollisuuksien toteutuminen edellyttää, että ala kehittyy kokonaisvaltaisesti tavoitteenaan kilpailukyky ja menestys maailmanmarkkinoilla, arvioidaan 14.9.2021 julkaistussa työ- ja elinkeinoministeriön tilaamassa selvityksessä. <https://bit.ly/3AqTE2M>

Lakiesitys pitkäaikaisesta D-viisumista helpottaa työvoiman maahanmuuttoa Hallituksen esitys D-viisumin käyttöönottamisesta Suomessa edistää työperäistä maahanmuuttoa ja liittyy valmisteilla olevaan pikakaistaan. Ensimmäisessä vaiheessa sitä esitetään erityisasiantuntijoille, kasvuyrittäjille ja heidän perheenjäsenilleen. <https://bit.ly/3ID58KI>

Matkailualan toipuminen pandemiasta – uusi raportti ETLA:n julkaiseman raportin on koontanut Nordic West Office ja ETLA on laatinut raporttiin skenaariolaskelmia koskevan osuuden. Suomen matkailun avautumisesta yhdistyy uudessa raportissa keskeisten matkailu- ja ravitsemusalan yritysten näkemyksiin alan toipumisesta covid19-pandemiasta. Raportissa tuodaan esiin myös konkreettisia keinoja ja ehdotuksia, joilla elinkeinoelämän toipumista voidaan tukea poliittisen päätöksenteon kautta. <https://helsinki.chamber.fi/matkailualan-toipuminen-pandemiasta-uusi-raportti/>

Muotoilun kysyntä kasvussa – Muotoilualan suhdannekatsaus Muotoilun kysyntä kasvaa voimakkaasti ja muotoilu on integroitunut yhä vahvemmin yritysten ydintoimintaan. Valtaosa muotoilutyöstä tehdään yritysten sisällä. Niin sanotun in-house – muotoilun osuus yritysten muotoilukustannuksista on vuonna 2021 merkittävä, noin 67 prosenttia. <https://helsinki.chamber.fi/muotoilun-kysynta-kasvussa-muotoilualan-suhdannekatsaus/>

Kansainvälisen majakkaliiton asemaa aiotaan vahvistaa Liikenne- ja viestintäministeriö on käynnistänyt säädöshankkeen, jonka tavoitteena on hyväksyä ja saattaa kansallisesti voimaan kansainvälisen merenkulun turvalaitejärjestön perustamisesta tehty yleissopimus. Kansainvälinen majakkaliitto (IALA, International Association of Marine Aids to Navigation and Lighthouse Authorities) päätti yleiskokouksessaan toukokuussa 2014, että sen status tulisi muuttaa viralliseksi kansainväliseksi järjestöksi. Majakkaliitto on perustellut kansainvälisen järjestön asemaa muun muassa sillä, että se vahvistaisi sen asettamien suositusten painoarvoa. <https://valtioneuvosto.fi/-/kansainvalisen-majakkaliiton-asemaa-aiotaan-vahvistaa>

Suomen kestävä rahoituksen tiekartta tarjoaa suuntaviivoja kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi YK:n kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttaminen tällä vuosikymmenellä edellyttää merkittäviä muutoksia siihen, miten julkinen ja yksityinen sektori kohdentavat investointejaan. Tämän

vuosikymmenen aikana kaikki rahoitusratkaisut on kyettävä suuntaamaan nykyistä kestävämmiin, ja tähän Suomen 24.9.2021 julkaistu kestävän rahoituksen tiekartta tarjoaa suuntaviivoja.

<https://bit.ly/2ZnWKH1>

Rahoitusmahdollisuuksia: <https://bit.ly/3kG0ThS> ja <https://bit.ly/3ibCoaJ>

TEM 24.9.2021 uutiskirje

Suomi valittu Kansainvälisen atomienergiajärjestön IAEA:n hallintoneuvostoon

Kansainvälisen atomienergiajärjestö IAEA:n yleiskokous valitsi Suomen 23.9. järjestön hallintoneuvoston jäseneksi kahdeksi vuodeksi syyskuusta 2021 syyskuuhun 2023. Myöhemmin on odotettavissa vielä valinta kolmannelle vuodelle. Kokonaisuudessaan Suomen kausi hallintoneuvostossa tulee olemaan kolmivuotinen.

<https://bit.ly/3zUkb7H>; TEM 24.9.2021 uutiskirje

Kansallisen turvallisuuden katsaus: Suomeen kohdistuu jatkuvia kybervakoiluyrityksiä

Valtiollisen kybervakoilun lisäksi suomalaisen yhteiskunnan turvallisuutta voivat uhata myös kyberrikolliset. Pahimmillaan kiristyshaittaohjelma voi estää yhteiskunnan kannalta kriittisen toimijan, kuten sairaalan tai vesihuollon, toiminnan

<https://supo.fi/-/suomeen-kohdistuu-jatkuvia-kybervakoiluyrityksia>

Finnveran luottovakuutustuotteiden tarjonta yksinkertaistuu – helpottaa yritysten tapoja suojautua viennin riskeiltä

Finnveran luottoriskitakuu uudistuu ja korvaa jatkossa vientisaatavatakuun ja entisen luottoriskitakuun, joiden käytöstä luovutaan viimeistään vuoden 2022 aikana. Muutos yksinkertaistaa luottovakuutustuotteiden käyttöä ja helpottaa vientiyritysten tapoja suojautua vientikauppojen riskeiltä.

<https://www.finnvera.fi/finnvera/uutishuone/uutiset/finnveran-luottovakuutustuotteiden-tarjonta-yksinkertaistuu-helpottaa-yritysten-tapoja-suojautua>

Yksilölliset palvelut tukevat työnhakua pohjoismaisessa työvoimapalvelumallissa

Työtön työnhakija saisi uudistuksen myötä työnhakuunsa tukea nykyistä nopeammin ja tiiviimmin. Hallitus antoi pohjoismaisesta työvoimapalvelumallista lakiesityksen eduskunnalle 7.10.2021.

Tavoitteena on, että muutokset tulevat voimaan toukokuussa 2022. <https://bit.ly/3oJXf9g>; TEM Uutiskirje 8.10.2021

Matkailuyritysten suhdanneodotukset selkeästi vuoden takaista paremmat

Matkailutoimialan lähiajan suhdanneodotukset ovat merkittävästi paremmat kuin vuosi sitten, mutta tulevaisuudennäkymät koetaan yhä muita toimialoja negatiivisempina.

Tiedot julkaistiin TEM:n matkailun vuosiseminaarissa 6.10.2021 ja ne perustuvat pienten ja keski suurten yritysten toimintaa ja taloudellista toimintaympäristöä kuvaavaan Pk-yritysbarometriin.

<https://bit.ly/3Dq7B2a>; TEM Uutiskirje 8.10.2021

Ulkomaisen työvoiman hyväksikäyttöön puuttuminen vaatii hyvää yhteistyötä eri viranomaisilta

Euroopan kriminaalipolitiikan instituutti (HEUNI) on tehnyt kansainvälisen vertailun ulkomaisen työvoiman hyväksikäytön torjunnasta eri maissa. Selvityksessä avataan erityisesti Norjassa, Belgiassa ja Iso-Britanniassa kehitettyjä viranomaisten yhteistyömalleja.

<https://bit.ly/3uUK6ez>; TEM Uutiskirje 8.10.2021

Bisneskulttuuri meillä ja maailmalla – nämä asiat sinun tulisi tietää kohdemarkkinoiden välisistä eroista

Export Maker on globaalisti lokaali. Tällä tarkoitamme sitä, että meiltä löytyy kansainvälisen kaupan asiantuntijoita ympäri maailman. He työskentelevät paikallisesti eri kohdemarkkinoista käsin, joten heillä on ensikäden tietoa omasta kohdemarkkinastaan.

Tästä syystä päästimme tiimistämme Pierren, Izabelan ja Tobiaksen ääneen ja tarkastelimme, mitä Saksan, Puolan ja Ruotsin markkinoiden bisneskulttuurista kannattaa huomioida. Tekstin luettuasi huomaat, että kulttuurieroilla todellakin on merkitystä! <https://bit.ly/3BuWKDv>

Suomi on valittu YK:n ihmisoikeusneuvostoon - Onnistunut jäsenyys edellyttää määrätietoisuutta ja rohkeutta johtaa

Suomi valittiin YK:n ihmisoikeusneuvostoon torstaina 14. lokakuuta YK:n yleiskokouksen äänestyksessä. Suomi aloittaa kolmivuotisen kautensa haastavissa olosuhteissa, sillä ihmisoikeuksien kehitys on ottanut maailmanlaajuisesti takapakkia koronapandemian aikana. Sekä vanhat että uudet maakohtaiset tilanteet vaativat neuvostolta töitä, jotta ihmisoikeuksia rikkovat valtiot saatetaan vastuuseen.

Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa julkaisussa ohjelmajohtaja Katja Creutz Globaalin turvallisuuden tutkimusohjelmasta analysoi Suomen kampanjointia ihmisoikeusneuvoston jäsenyydestä ja maan menestymismahdollisuuksia. Creutz kirjoittaa, että neuvostossa toimiminen on keskeistä Suomen hallituksen päätökselle toteuttaa ihmisoikeusperustaista ulkopoliittikkaa vuoden 2020 ulko- ja turvallisuuspoliittisen selonteon mukaisesti.

Creutz esittää, että Pohjoismaiden osallistumiselle on ihmisoikeusneuvostossa kovat odotukset. Islanti ja Tanska ovat aiemmin johtaneet eri maiden ihmisoikeustilanteiden arviointia. Creutzin mukaan Suomella on tilaisuus jatkaa pohjoismaista linjaa ja aktiivisesti pyrkiä omaksumaan johtasema maakohtaisessa työssä. "Vaikka Suomi saattaa perinteisesti kallistua konflikteja välttävään ulkopoliittikkaan, karut ajat vaativat vastuullista toimintaa kansainvälisessä ympäristössä", Creutz kirjoittaa.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/suomi-valittiin-ykn-ihmisoikeusneuvostoon>

Kansainvälinen merenkulkujärjestö edistää meriliikenteen automaatiota

Kansainvälisen merenkulkujärjestön, IMO:n meriturvallisuuskomitea on päättänyt edistää merenkulun automaatiota ja ehdottaa automaation mahdollistavan sääntelyn valmistelun aloittamista. Suomi osallistui aktiivisesti päätöksen valmisteluun.

<https://valtioneuvosto.fi/-/kansainvalinen-merenkulkujarjesto-edistaa-meriliikenteen-automaatiota>

Lintilä mukana EU-valtioiden ministereiden yhteiskirjoituksessa: Eurooppa tarvitsee ydinvoimaa

Kymmenen EU-maan ministerit kirjoittavat 11.10.2021 useassa eurooppalaisissa sanomalehdessä julkaistussa yhteiskirjoituksessa, että ydinvoima on osa ratkaisua päästöjen vähentämiseksi ja Euroopan energiaomavaraisuuden vahvistamiseksi. Ministereiden mielestä ydinvoima on otettava mukaan EU:n komission valmistelemaan kestävän rahoituksen taksonomiaan. <https://bit.ly/3G3RcCx>, Työ- ja elinkeinoministeriö uutiskirje 14.10.2021

TEM rahoittaa E2:n tutkimushanketta, joka selvittää miten Suomeen saadaan lisää kansainvälisiä osajia.

Työ- ja elinkeinoministeriö on mukana E2:n tutkimushankkeessa, jossa selvitetään, miten Suomen vetovoimaa kansainvälisten osajien ja ulkosuomalaisten paluumuuttajien keskuudessa voidaan vahvistaa. Hankkeessa kuullaan ulkosuomalaisia, Suomessa asuvia ulkomaalaisia ja kansainvälisiä diginomadeja. <https://bit.ly/3q9wvzx>

Suomi mukana Glasgow'n metsäjulistuksessa

Suomi on mukana Glasgow'n ilmastokokouksen metsäjulistuksessa, jossa yli sata maata sitoutuu lopettamaan metsien hävittämisen 2030 mennessä. Tasavallan presidentti Sauli Niinistö puhuu metsäjulistuksen julkistustilaisuudessa tiistaina Glasgow'ssa. <https://bit.ly/3wgAN9r>

OECD: hiilivoimaloiden rahoittaminen vientiluotoilla kielletään ripeästi

Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) keskeiset jäsenvaltiot ovat sopineet hiilivoimaloiden sekä niiden osien rahoittamisen lopettamisesta vientiluotoilla ja sidotulla avulla lokakuun loppuun mennessä. Sopimuksessa ovat mukana Australia, Kanada, Euroopan unioni, Japani, Korea, Uusi-Seelanti, Norja, Sveitsi, Turkki, Iso -Britannia ja Yhdysvallat. Sopimus julkistettiin 22.10.2021 Pariisissa. <https://bit.ly/3q9DVTe>

Consumption and service sectors key factors in the global trade collapse during the COVID-19 crisis

The global economy and global trade flows have been hit hard by the COVID-19 crisis. The trade collapse in the second quarter of 2020 was even more severe than during the trough of the global

financial crisis (GFC) in 2009. However, taking into account the substantial fall in the GDP of most countries during the COVID-19 crisis, the relative trade contraction seems milder compared with the GFC. During the GFC, the combined volume of the GDP in OECD countries contracted by about 5%, and the combined volume of imports of goods and services by 17% from peak to trough (Figure 1). The corresponding figures for the COVID-19 crisis were -12% and -20%, respectively. Trade has also recovered rapidly since the trough in the second quarter of 2020. Trade was almost back at pre-crisis level by the end of the year.

<https://www.bofbulletin.fi/en/blogs/2021/consumption-and-service-sectors-key-factors-in-the-global-trade-collapse-during-the-covid-19-crisis/>

Arvoketjut, kansainvälinen kauppa ja talouden haavoittuvuus

Suomen suhdannevaihtelut ovat olleet keskimäärin suurempia kuin Ruotsin, Tanskan ja useimpien muiden kehittyneiden maiden vaihtelut. Tulosten mukaan, mitä suurempi maan bkt on ja mitä korkeampi on sen elintaso, sitä pienemmät ovat suhdannevaihtelut. Yleispäteviä suhdannevaihtelujen suuruuteen vaikuttavia tekijöitä löytyi kuitenkin vähän. Koronakriisissä globaalit arvoketjut toimivat välityskanavana. Vuoden 2020 Suomen bkt:n laskusta noin viidesosa johtui ulkomaisten arvoketjujen kautta tulleista häiriöistä. Vaikka arvoketjujen kautta voi joskus tulla myös negatiivisia vaikutuksia, Suomen ja suomalaisten yritysten etu pitkällä aikavälillä on olla niissä mukana.

Vuonna 2020 arvoketjuhäiriöt johtuivat pitkälti siitä, että tautitapausten tai rajoitustoimien seurauksena välituotteita valmistavien yritysten tuotanto väheni. Syksyllä 2021 arvoketjuhäiriöt johtuvat pikemminkin kovasta kysynnästä, varastojen vähyydestä, kuljetuskustannusten noususta ja konttipulasta.

Suomen kaltaisen pienen avotalouden on käytännössä mahdotonta täysin estää kielteisiä vaikutuksia, jotka tulevat maan rajojen ulkopuolelta. Eri kriiseihin vaikuttavat myös eri tekijät. Pitkällä aikavälillä innovaatiopolitiikalla voidaan ehkä pystyä monipuolistamaan talouden rakennetta. Tulosten mukaan arvoketjuhäiriöiden seurauksena monet yritykset pyrkivät itse parantamaan toimintavarmuuttaan. On vaikea keksiä, millä politiikkatoimilla pystyttäisiin poistamaan arvoketjuhäiriöitä joitain erityistapauksia lukuun ottamatta. Parasta politiikkaa saattaakin olla se, talouden yleistä toimintaympäristöä pyritään parantamaan.

<https://www.etla.fi/julkaisut/arvoketjut-kansainvalinen-kauppa-ja-talouden-haavoittuvuus/>

<https://kauppakamari.fi/tiedote/alueelliset-arvoketjut-logistiikkahairioiden-tueksi-digitalisaatio-hyotykyttoon/>

Arvio matkailualan toipumisesta pandemiasta 2021–2023

Tässä muistiossa arvioimme Suomen matkailualan toipumista covid19-pandemiasta vuosina 2021–2023. Tarkastelun kohteena ovat matkustajaliikenne lento- ja laivaliikenteessä, ravitsemisala sekä majoitusala. Covid19-virus on osoittautunut muuntautumiskykyiseksi, eikä pandemia suinkaan ole ohitse. Tämä lisää epävarmuutta erityisesti kansainvälisen matkailun elpymisen suhteen. Matkailuala elpyy rokotekattavuuden myötä ja pandemian muuten väistyessä, mutta liikematkustamisen ja mannertenvälisen lentoliikenteen toipuminen pandemiaa edeltäneelle tasolle kestää pitkään. <https://www.etla.fi/julkaisut/arvio-matkailualan-toipumisesta-pandemiasta-2021-2023/>

Kilpailu, ikääntyminen ja investointien vähäisyys

Raportissa tarkastellaan investointien kehitystä 2010-luvulla. Investoinnit suhteessa talouden kokoon (arvonlisään) pienenevät rakentamista lukuun ottamatta. Investointien painopistettä siirtyi teknologiasta rakentamiseen kahdesta syystä. Toisaalta sähköteknisen teollisuuden tuotekehityspanokset vähenivät voimakkaasti. Toisaalta korkotason lasku on kanavoitunut voimakkaammin rakentamiseen kuin yritysten investointeihin. Yritysten investoinnit suhteessa omaan arvonlisäänsä eivät laskeneet, mutta sektori pieneni suhteessa muuhun talouteen. Pieneneminen selittyy toisaalta yritysten hitaalla (tuottavuus)kasvulla, mitä ylläpiti tuotekehityksen väheneminen. Toisaalta sitä selittää elvytyksen myötä kasvanut julkinen sektori ja kolmanneksi se, että uus- ja korjausrakentaminen on nostanut merkittävästi kotitalouksien osuutta kansantaloudessa.

Sähköteknisen teollisuuden tuotekehityksen vähenemisen tärkein syy on matkapuhelinten Symbian-käyttöjärjestelmän häviäminen globaalissa kilpailussa. Yritysten ei kuitenkaan tule välttää kilpailua, sillä kilpailullinen ympäristö yleisesti ottaen toimii yrityksille investointikannustimena.

Myös erot kansainvälisissä kauppasopimuksissa paljastavat kilpailukyvyyn merkityksen yritysten investointien kohdistumisen Suomeen.

2010-luvulla alkanut työikäisen väestön väheneminen ei selitä investointien romahdusta, mutta sillä on tekemistä investointien hitaan toipumisen kanssa. Investointien määrän lisääminen edellyttää panostamista talouskasvun näkyymiin, kuten kilpailukykyyn ja työn tarjonnan lisäämiseen.

<https://www.etla.fi/julkaisut/kilpailu-ikaantymisen-ja-investointien-vahaisyys/>

Rahtiongelmat ovat nyt yritysten riesana, ja siksi kustannustakka on saatava kuriin

Yritysten logistiikkaongelmat sekä vaikeudet tuotanto- ja hankintaketjussa ovat kasvaneet viime keväästä. Perimmäinen syy on globaalin pandemian aiheuttama tavaravirtojen seisokki, kun kysyntä hiipui ja satamia suljettiin. Siitä seurannut kysynnän nopea käynnistyminen on vaikuttanut siihen, että laivat seisovat nyt satamissa ja hinnatkin ovat räjähtäneet. Yritysten kustannustaakkaa ei pidä enää kasvattaa, toteaa Keskuskauppakamari.

<https://kauppakamari.fi/tiedote/rahtiongelmat-ovat-nyt-yritysten-riesana-ja-siksi-kustannustaakka-on-saatava-kuriin-2/>

Suomen kompensatiomarkkinoiden suurin ongelma on ettei niitä ole

Päästökompensatiot on herättänyt viime aikoina paljon keskustelua. Vapaaehtoisia päästöhyvityksiä koskeva rahankeräyslain muutos eteni vihdoin eduskuntakäsittelyyn – puolitoista vuotta sisäministeriön selvitystyön aloittamisen jälkeen. Yhtä kauan kesti myös syyteharkinta, jonka päätteeksi yhtä Suomen johtavaa kompensatiopalveluntarjoajaa vastaan päätettiin viime kesänä nostaa syyte kyseisen rahankeräyslain rikkomisesta. Lainmuutoksen jälkeen tuomioistuinratkaisulla ei luonnollisestikaan ole enää mitään yleisempää soveltamiskäytäntöä ohjaavaa merkitystä. <https://kauppakamari.fi/blogi/suomen-kompensatiomarkkinoiden-suurin-ongelma-on-ettei-niita-ole/>

Suomen löydettävä arktisen alueen markkinat

Keskuskauppakamarin mukaan Suomen on tartuttava arktisen alueen kestävyuden turvaamiseen, jota ilmastonmuutos tällä hetkellä uhkaa. Arktisen alueen liikenne, infra ja saavutettavuus ovat Suomelle merkityksellisiä, kun kilpailu alueella kovenee. Lisäksi arktisen alueen markkinat tarjoavat useita mahdollisuuksia suomalaiselle osaamiselle. Esimerkiksi pk-yrityksille arktisen alueen lähimarkkinat ovat turvallinen tapa aloittaa kansainvälinen kauppa.

<https://kauppakamari.fi/tiedote/suomen-loydettava-arktisen-alueen-markkinat/>

Kauppakamarin vientijohtajakysely: Yli 75 prosenttia yrityksistä uskoo viennin kasvuun ensi vuonna – osajapula myös viennin este

Yli 73 prosenttia yrityksistä arvioi vientinsä kasvavan ensi vuonna, osoittaa kauppakamarien vientijohtajakysely. Pahimpina viennin esteinä yritykset pitävät logistiikkaan, hankintaan ja liikkuvuuteen liittyviä häiriöitä. Pula osaavasta työvoimasta on myös viennin esteenä. Peräti 72 prosenttia kokee osajien saatavuudessa olevan ongelmia.

<https://kauppakamari.fi/tiedote/kauppakamarin-vientijohtajakysely-yli-73-prosenttia-yrityksista-uskoo-viennin-kasvuun-ensi-vuonna-osajapula-myo-viennin-esteena-2/>

Pk-yritysten vientiin lisää kilpailukykyä luottovakuutuksella ja remburssilla

Finnveran, Suomen Yrittäjien sekä työ- ja elinkeinoministeriön yhteistyössä teettämä pk-barometri julkistettiin nyt syyskuun alussa. Tämän kyselytutkimuksen mukaan odotukset viennin kehityksestä ovat vahvistuneet ja erityisesti voimakkaasti kasvuhakuiset yritykset aikovat kasvattaa kansainvälistymispanoksiaan.

Suora vienti on tavanomainen tapa aloittaa kansainvälistyminen. Pk-barometrin mukaan suomalaiset pk-yritykset edellyttävät usein viennissä ostajalta ennakkomaksua. Toisaalta, useat pk-yritykset antavat rohkeasti laskulla maksuaikaa ilman luottovakuutusta. Hyvin harva pk-viejä luottovakuuttaa laskusaataviaan ja vielä harvempi käyttää remburssia.

<https://kauppakamari.fi/blogi/pk-yritysten-vientiin-lisaa-kilpailukyky-luottovakuutuksella-ja-remburssilla/>

Kaksi kolmesta suomalaisesta pitää kehitysyhteistyötä tärkeänä Suomalaisista 68 prosenttia pitää kehitysyhteistyötä erittäin tai melko tärkeänä. Noin neljännes sanoo suhtautumisensa kuitenkin muuttuneen kielteisemmäksi viime aikoina. Valtaosa vastaajista uskoo Suomen kehitysyhteistyön parantaneen naisten ja tyttöjen asemaa Afganistanissa viimeisten 20 vuoden aikana. Tiedot käyvät ilmi ulkoministeriön Taloustutkimuksella teettämästä mielipidekyselystä. https://um.fi/tiedotteet/-/asset_publisher/ued5t2wDmr1C/content/kaksi-kolmesta-suomalaisesta-pitaa-kehitysyhteistyota-tarkeana

CBAM! – Assessing potential costs of the EU carbon border adjustment mechanism for emerging economies <https://helda.helsinki.fi/bof/handle/123456789/18179>

TULLI

Vienti Ruotsiin laski jyrkästi viime vuoden toisella neljänneksellä öljyviennin romahdettua
Alijäämä Ruotsin-kaupassa kasvoi kuluvaan vuoden tammi-maaliskuussa Suomen tavaravienti Ruotsiin laski Tullin ulkomaankauppatilastojen mukaan 10,4 prosenttia viime vuonna vuoteen 2019 verrattuna ja oli arvoltaan 6,0 miljardia euroa. Viennin arvo kasvoi 2,3 prosenttia vuonna 2019 ja 7,3 prosenttia vuonna 2018. Tavaratuonti Ruotsista oli viime vuonna arvoltaan 6,6 miljardia euroa, mikä oli 10,5 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Tuonti kasvoi 1,6 prosenttia vuonna 2019. Vuonna 2018 tuonnin arvo nousi 5,0 prosenttia.
[Suomen ja Ruotsin välinen kauppa vuonna 2020 - Tulli](#)

Pk-yritysten vienti nousi 2,3 prosenttia vuoden 2021 ensimmäisellä neljänneksellä
Suurten yritysten vienti nousi 3,7 prosenttia
Tullin ulkomaankauppatilaston mukaan pienten ja keski suurten yritysten viennin arvo oli 2,3 miljardia euroa ja tuonnin 4,4 miljardia euroa vuoden 2021 ensimmäisellä neljänneksellä. Pk-yritysten viennin arvo kasvoi 2,3 prosenttia tuonnin arvon laskiessa 2,6 prosenttia edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Pk-yritysten osuus oli 15,1 prosenttia tavaroiden viennin kokonaisarvosta ja 27,9 prosenttia tavaroiden tuonnin kokonaisarvosta vuonna 2021. Suurten yritysten viennin arvo oli vuoden 2021 ensimmäisellä neljänneksellä 12,3 miljardia euroa ja tuonnin 10,8 miljardia euroa. Edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna suurten yritysten viennin arvo nousi 3,7 prosenttia, kun taas tuonnin arvo laski 1,9 prosenttia.
<https://tulli.fi/-/tavaroiden-ulkomaankauppa-yritysten-kokoluokittain-tammi-maaliskuu-2021>

Vienti Ranskaan laski vuonna 2020, mutta nousi vuoden 2021 ensimmäisellä neljänneksellä
Metsäteollisuuden tuotteiden vienti Ranskaan laski viime vuonna
Suomen tavaravienti Ranskaan laski Tullin ulkomaankauppatilastojen mukaan 5,1 prosenttia viime vuonna vuoteen 2019 verrattuna ja oli arvoltaan 1,8 miljardia euroa. Viennin arvo kasvoi 7,3 prosenttia vuonna 2019, mutta laski 1,8 prosenttia vuonna 2018. Tavaratuonti Ranskasta oli viime vuonna arvoltaan 1,9 miljardia euroa, mikä oli 10,4 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Tuonti kasvoi 7,1 prosenttia vuonna 2019. Vuonna 2018 tuonnin arvo laski 14,2 prosenttia.
<https://tulli.fi/-/suomen-ja-ranskan-valinen-kauppa-vuonna-2020>

Pk-yritysten ulkomaankauppa laskenut vähemmän kuin suurten yritysten vuonna 2020
Vuonna 2020 pk-yritysten viennin arvo oli 8,8 miljardia euroa, ja se laski 6,4 prosenttia verrattuna vuoteen 2019. Vienti laski kaikissa muissa tärkeimmissä tuoteluokissa paitsi kemianteollisuuden tuotteiden viennissä, jossa kasvua oli 6,7 prosenttia. Pk-sektorilla laski voimakkaimmin metsäteollisuuden tuotteiden vienti, jossa laskua oli 14,1 prosenttia. Pk-yritysten osuus koko viennin arvosta oli 15,4 prosenttia, kuten edellisvuonna.
<https://tulli.fi/-/tavaroiden-ulkomaankauppa-yritystyypeittain-vuonna-2020>

Tavaraviennin arvo nousi kaikissa maakunnissa tammi-kesäkuussa
Suomen tavaraviennin arvo oli tammi-kesäkuussa 2021 Tullin ulkomaankauppatilastojen ennakkollisten tietojen mukaan 31,2 miljardia euroa ja tavaratuonnin arvo 32,9 miljardia euroa. Viennin arvo nousi 13,8 prosenttia vuoden 2020 vastaavasta ajanjaksosta. Tuonnin arvo nousi samalla ajanjaksolla 12,5 prosenttia.

Viennin arvo nousi kaikissa maakunnissa vuoden 2021 tammi-kesäkuussa Tullin ennakkollisten tietojen mukaan. Tuonnin arvo laski kahdessa maakunnassa.[1]

Viennin arvo kasvoi Kainuussa 31,3 prosenttia, Etelä-Karjalassa 29,3 prosenttia ja Keski-Pohjanmaalla 25,2 prosenttia. Pienin viennin arvon muutos oli suhteellisesti Kymenlaaksossa (+1,8 %). Pohjanmaalla (+6,5 %) ja Uudellamaalla (+7,0 %). Viennin arvo kasvoi Uudellamaalla 551 miljoonaa euroa, Satakunnassa 456 miljoonaa euroa ja Pirkanmaalla 445 miljoonaa euroa. Viennin arvon kasvu jäi alle sataan miljoonaan euroon Manner-Suomen maakunnista Kainuussa, Kymenlaaksossa, Etelä-Savossa, Pohjois-Karjalassa ja Etelä-Pohjanmaalla.

<https://tulli.fi/-/tavaroiden-ulkomaankauppa-maakunnittain-vuonna-2021-1-6->

Vienti Yhdysvaltoihin kasvoi vuonna 2020 - kasvu jatkui myös kuluvana vuonna Risteilyaluksen vienti Yhdysvaltoihin nosti kokonaisviennin arvoa viime vuonna

Suomen tavaravienti Yhdysvaltoihin nousi Tullin ulkomaankauppatilastojen mukaan 1,4 prosenttia vuonna 2020 edellisvuoteen verrattuna ja oli arvoltaan 4,9 miljardia euroa. Vuonna 2019 viennin arvo kasvoi 11,5 prosenttia ja 6,8 prosenttia vuonna 2018. Kuluvan vuoden tammi-kesäkuussa viennin arvo nousi 10,3 prosenttia. EU-maiden vienti Yhdysvaltoihin nousi kuluvan vuoden tammi-kesäkuussa 11,2 prosenttia.

Tavaratuonti Yhdysvalloista oli viime vuonna arvoltaan 2,1 miljardia euroa, mikä oli 8,2 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Tuonti kasvoi 2,0 prosenttia vuonna 2019. Vuonna 2018 tuonnin arvo nousi 12,9 prosenttia. Vuoden 2021 tammi-kesäkuussa tuonnin arvo nousi 6,6 prosenttia viime vuodesta. EU-maiden tuonti Yhdysvalloista nousi kuluvan vuoden tammi-kesäkuussa 3,9 prosenttia. <https://tulli.fi/-/suomen-ja-yhdysvaltojen-valiinen-kauppa-vuonna-2021-1-6->

Pk- ja suuryritysten ulkomaankauppa kasvoi vuoden 2021 toisella neljänneksellä Pk-yritysten vienti nousi 35,6 prosenttia

Tullin ulkomaankauppatilaston mukaan pienten ja keskisuurten yritysten viennin arvo oli 2,7 miljardia euroa ja tuonnin 5,1 miljardia euroa vuoden 2021 toisella neljänneksellä. Pk-yritysten viennin arvo kasvoi 35,6 prosenttia tuonnin arvon noustessa 15,4 prosenttia edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Pk-yritysten osuus oli 16,9 prosenttia tavaroiden viennin kokonaisarvosta ja 30,0 prosenttia tavaroiden tuonnin kokonaisarvosta vuonna 2021.

Suurten yritysten viennin arvo oli vuoden 2021 toisella neljänneksellä 13,0 miljardia euroa ja tuonnin 11,1 miljardia euroa. Edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna suurten yritysten viennin arvo nousi 21,5 prosenttia ja tuonnin arvo puolestaan nousi 28,2 prosenttia.

Vertailuajanjaksolla, vuoden 2020 toisella neljänneksellä sekä vienti että tuonti laskivat merkittävästi. <https://tulli.fi/-/tavaroiden-ulkomaankauppa-yritysten-kokoluokittain-huhti-kesakuu-2021>

Jälleenvienti 2020

Tavaraviennin arvosta 13,5 prosenttia jälleenvientiä vuonna 2020

Tullin ulkomaankauppatilastojen mukaan Suomen tavaraviennin arvo vuonna 2020 oli 57,4 miljardia euroa. Viennin arvo laski 11,7 prosenttia vuodesta 2019. Viennin arvosta 7,7 miljardia euroa oli jälleenvientiä, eli muualla kuin Suomessa tuotettujen tavaroiden vientiä. Jälleenviennin arvo nousi 13,5 prosentin tasolle kokonaisviennistä, kun vuonna 2019 osuus oli 12,0 prosenttia. Jälleenviennin arvo laski 1,1 prosenttia edellisvuodesta.

Ruotsi oli vuonna 2020 edellisvuoden tapaan Suomen suurin jälleenvientimaa jälleenviennin arvon mukaan laskettuna. Viro oli toiseksi suurin ja Venäjä kolmanneksi suurin jälleenvientimaa viime vuonna. Seuraavaksi suurimpia jälleenvientimaita olivat Saksa ja Yhdysvallat. Jälleenviennin osuus kokonaisviennin arvosta oli Suomen tärkeimmistä kauppakumppaneista suurin Viron (38,3 %) kohdalla.

Jälleenviennin arvo oli suurin teollisuuskoneiden ja -laitteiden viennissä. Toiseksi suurin jälleenviennin arvo oli sähkökoneiden ja -laitteiden ryhmässä. Kolmanneksi eniten jälleenvientiin öljyjalosteita ja sähkövirtaa. <https://tulli.fi/-/jalleenvienti-vuonna-2020>

Seuraa meitä myös:

Kauppakamari <https://kauppakamari.fi/> **Kauppayhdistykset** <https://kauppayhdistys.fi/>

FinnChamin verkkosivut palvelevat osoitteessa www.finncham.fi – artikkeleita maailmalta ja kotimaasta

ATA carnet – tavaroiden väliaikaiseen vientiin, www.atacarnet.fi

Ansiomerkit Kerro ansiotuneelle ja tärkeälle työntekijälle, miten paljon häntä arvostat. Palkitse ansiomerkillä! Menestyvän yrityksen taustalla on osaavia, sitoutuneita työntekijöitä. Kiire ja uudet haasteet vievät, mutta välillä on hyvä pysähtyä kiittämään. <https://ansiomerkit.fi/>

Välimiesmenettely Välimiesmenettely on luottamuksellinen vaihtoehto tuomioistuinmenettelylle, ja sitä käytetään vakiintuneesti liike-elämässä syntyvien riitojen ratkaisemiseksi. Sopimuksen tekoa helpottavat mallivälityslausekkeet. <https://arbitration.fi/>

Sovittelu Sovittelu on vapaaehtoinen ja luottamuksellinen menettely, jossa puolueeton kolmas osapuoli (sovittelija) avustaa asianosaisia (kahta tai useampaa) heidän riitansa sovinnollisessa ratkaisussa ja/tai riitojen välttämässä. Sovittelu auttaa myös liikesuhteiden ja henkilökohtaisten suhteiden ylläpitämisessä. <https://arbitration.fi/fi/sovittelu>